

Diari Oficial del Consell General

Any 2021 – VIII Legislatura – Núm. 17/2021

Sessió ordinària celebrada el dia 15 de juliol del 2021

El dia 15 de juliol del 2021, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 83/2021, que és el següent:

- 1. Informe sobre el grau de compliment dels objectius del Programa estadístic 2020.**
- 2. Examen i votació del Projecte de Llei de creació del Marc andorrà de qualificacions.**
- 3. Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei de taxes de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra.**
- 4. Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà.**
- 5. Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, a la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino.**
- 6. Examen i votació de la Proposta d'acord de Joventut.**

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset

M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny

M. I. Sra. Alexandra Codina Tort

M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferré Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallón Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut, Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior i Trinitat Marín González, ministra d'Administracions Públiques i Participació Ciutadana

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.04h)

La Sra. síndica general:

1. Informe sobre el grau de compliment dels objectius del Programa estadístic 2020.

L'Informe fou publicat en el butlletí número 76/2021 del 30 de juny.

Intervé per part del Govern el senyor Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Moltes gràcies senyora Síndica.

Tal com estableix la Llei 28/2017 del 30 de novembre del Pla d'estadística 2018-2021, el Departament d'Estadística té assignada la responsabilitat...la responsabilitat de fer el seguiment de les activitats estadístiques incloses en els programes estadístics anuals.

L'esmentada llei és el primer pla estadístic del Principat i avui, davant del ple del Consell, presento l'execució del seu tercer programa anual corresponent a l'any 2020.

La Llei del Pla d'estadística és una eina fonamental per ordenar, regular i sistematitzar l'activitat del sistema estadístic andorrà, sistema integrat per totes les institucions i òrgans que duen a terme activitats estadístiques públiques.

Aquesta es justifica per la necessitat de fixar i identificar les activitats estadístiques oficials derivades de l'establiment dels objectius prioritaris i, d'altra banda, dimensionar els recursos públics i els esforços institucionals per assolir-los.

A partir de la seva adopció, el sistema estadístic andorrà s'emmarca dins de les pràctiques europees i internacionals i, en especial, dins del codi de bones pràctiques europees en matèria estadística.

Aquest codi té per missió incentivar un model estadístic basat en l'aprofitament de la informació administrativa i la seva progressiva integració amb la informació estadística en el marc de la legalitat al voltant de la protecció de les dades personals.

L'homologació del nostre sistema estadístic als principals òrgans...organismes internacionals, com ha estat el cas en l'aval del Fons Monetari Internacional en l'elaboració de la recent publicada balança de pagaments, ens permet elevar la realitat estadística andorrana a un marc comparatiu internacional i modern, en el qual podem veure'ns reflectits, a banda de participar i, si escau, incorporar aquelles orientacions i bones pràctiques que facin més eficient i efectiva la recollida de dades amb les quals nodrir l'estadística pública andorrana.

A nivell més intern, la disponibilitat d'un pla estadístic sistemàtic i periòdic és fonamental, no només per sintetitzar l'activitat estadística, com ja s'ha apuntat a l'inici, sinó també per al disseny de les polítiques públiques i per avaluar d'una manera transparent els defectes que aquestes hagin tingut.

D'acord amb els preceptes fixats per la Llei de la funció d'estadística pública vigent, s'ha establert els objectius que han de desenvolupar...que s'ha desenvolupat en el període de vigència del Pla, i també les activitats estadístiques per assolir-los i que es concreten en els programes estadístics anuals que aprova el Govern.

Concretament l'article 14.3 de la Llei, estableix que el Govern ha de donar compte per al debat al ple del Consell General del finiment de cada programa estadístic anual per mitjà d'un informe que especifiqui el grau d'acompliment dels objectius del Programa i, si escau, les causes de l'incompliment.

L'informe que a continuació es presenta al ple del Consell General avalua el grau d'acompliment de les 165 activitats estadístiques incloses al decret de l'11 de desembre del 2019 d'aprovació del Programa d'estadística anual 2020, tenint en compte els ítems descriptius de les activitats i els criteris per executar activitats estadístiques establerts en el Pla d'estadística i d'acord amb la classificació d'activitats estadístiques aplicades...aplicada per la Comissió d'estadística de les Nacions Unides que inclou cinc categories.

Aquestes fan referència a estadístiques demogràfiques i socials, estadístiques econòmiques, estadístiques sobre el medi ambient i multi àmbit i les activitats instrumentals que inclou els aspectes metodològics i les qüestions estratègiques.

De les 165 estadístiques, 70 corresponen a estadístiques demogràfiques i socials, 52 a estadístiques econòmiques, 26 a esta...a estadístiques sobre medi ambient i multi àmbit i 17 fan referència a activitats instrumentals, com són base de dades o marcs legals.

En termes generals, el grau d'assoliment global del Pla ha estat del 88%, cosa que suposa 13 punts percentuals més respecte al percentatge d'assoliment del programa de l'any 2019, que va ser del 75%.

Aquesta millora de l'assoliment té més valor si es té en compte l'increment d'activitat respecte als anteriors programes: 18 més l'any 2019, 28 més respecte a l'any 2020 i aquest any 2021 41 més, així com la interrupció...la irrupció de la Covid, la qual ha requerit cons...construir el sistema estadístic per poder fer el seguiment de l'evolució de la pandèmia.

Per categories, el grau d'assoliment de les estadístiques demogràfiques i socials ha estat del 82%, 11 punts més que l'any 2019; el d'estadístiques econòmiques del 93%, 14 punts més que l'any 2019; i el d'estadístiques sobre medi ambient i multi àmbit del 96%, 6 punts menys...6 punts més que l'any 2019; i el d'activitats instrumentals del 85%, 29 punts més que el del 2019.

En termes generals, la millora de l'indicador d'assoliment de les activitats estadístiques rau en tres eixos: l'esforç realitzat per recuperar les variables pendents en programes anteriors, l'execució d'activitats endarrerides en anteriors programes així com l'execució de les noves activitats.

En el cas de les estadístiques demogràfiques i socials, aquesta millora es materialitza, per exemple, en l'obtenció de variables com el lloc de naixement, transversal a diverses activitats i estadístiques, les variables descriptives de naixements i defuncions, o bé les característiques d'ofertes i contractes del servei d'ocupació.

No obstant, l'estructura de certs circuits...certs circuits d'informació, com és el cas de l'estadística de Registre Civil o matrimonis, per les quals està en curs la definició de nous procediments i l'evolució de les eines de tractament de la informació, o el Registre estadístic de població i, per tant, les estadístiques que se'n deriven, com és el cas del cens de població, així com l'obtenció de la segregació de certes activitats per les variables socioeconòmiques dificulten la finalització completa del programa.

Malgrat això, l'explotació dels registres administratius i de població, i els indicadors demogràfics bàsics que constitueixen el gruix de la realitat demogràfica i social, recollits a través d'enquestes de forces de treball, de pressupostos familiars o de despesa pública amb protecció social, entre d'altres, s'han assolit al 100%.

Per les noves activitats incorporades en el programa 2020, les estadístiques judicials, no s'han pogut assolir totalment. Ha estat el 80% el grau d'acompliment, mentre que la resta s'han executat amb normalitat, en especial les enquestes sobre àmbits culturals i sobre l'esport o les estadístiques relatives a accidents de trànsit o les taules de mortalitat.

En relació amb les estadístiques econòmiques, la principal dificultat ha estat no poder realitzar l'estadística relativa als rendiments dels cultius, no obstant la millora en la realització de les noves activitats, com l'estadística dels costos laborals o la presentació de la despesa pública segons la funció de la mateixa: educació, salut, justícia, entre d'altres.

Un segon eix de millora ha consistit en finalitzar les activitats iniciades en anteriors programes. En són un exemple l'elaboració del Registre d'empreses, les taules input-output de la comptabilitat nacional i especialment la balança de pagaments.

Referent a les noves activitats, destaca l'estadística de costos laborals, elaborada a partir de l'enquesta d'activitats econòmiques, o la demografia d'empreses a partir de registres d'empreses.

L'estadística financera de l'empresa es publicarà conjuntament amb l'actualització de l'estadística estructural de l'empresa, la qual s'actualitzarà de l'any 2016 a l'any 2019, últim per al qual es disposen dades de comptabilitat dipositades.

Les estadístiques sobre medi ambient i multi àmbit són la categoria que presenta un grau d'assoliment més elevat. Dins d'aquest apartat, es troben activitats rellevants com són l'estadística d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, els butlletins mensuals de

conjuntura, l'*Economic overview*, l'estadística d'ús de les TIC per part de les empreses o les demandes d'informació estadística oficial dels organismes internacionals. Totes aquestes activitats s'han assolit al 100%.

Si bé paral·lelament al programa d'estadística s'ha desenvolupat l'indicador per mesurar el grau de digitalització de la societat andorrana, DGI, el principal repte és poder desenvolupar les estadístiques relatives a l'equipament i ús de les TIC en l'administració.

Per les activitats relatives a les condicions de vida i risc de pobresa, aquestes s'han complementat amb les dades relatives a la salut i el nivell educatiu que mancaven actualitzar.

Pel que fa a noves activitats, s'han publicat el sistema d'indicadors de la joventut, activitats que han servit per assolir els objectius marcats pel programa pels quals es volen portar més enllà, especialment gràcies a la col·laboració i aportacions del Fòrum Nacional de la Joventut i amb qui ja s'hi està treballant actualment.

Finalment, en relació amb les activitats instrumentals, s'han assentat les activitats relacionades amb anteriors programes, com l'actualització de la classificació funcional de despeses o l'adaptació de la base de dades del Departament a la classificació d'activitats i els paràmetres necessaris per fer-ne un seguiment des del punt de vista jurídic o del Pla estadístic, millores que seran implementades en la nova pàgina web prevista pel tercer quadrimestre d'enguany, i la qual ha de permetre un salt en l'accessibilitat a les estadístiques i la informació que les acompanya.

Així també s'ha implementat aquest gener 2021 la Plataforma per a la difusió de les dades i quadres de comandament, fer que permetrà poder executar les activitats relacionades i previstes per al programa 2021.

Per tipus d'activitat, d'acord amb la Llei del Pla d'estadística 2018-2021, les 165 activitats estadístiques poden classificar-se en consolidades, quan les actuacions han mostrat que són vàlides i útils per als coneixements de la realitat i subministren una informació o sèrie periòdica, en desenvolupament quan les actuacions que, atès el seu estadi inicial o les seves característiques, encara no es poden considerar consolidades, o noves quan les actuacions, el disseny o el desenvolupament de les quals encara s'ha de començar i que, per l'interès que tenen, s'han d'iniciar durant el període de vigència del Pla d'estadística.

Pel que fa a l'assoliment de les 165 activitats, atenent a si aquestes són consolidades, en desenvolupament o noves, s'ha assolit el 91% de les consolidades, 6 punts més que l'any 2019, el 85% de les que estan en desenvolupament, 25 punts més que l'any 2019, i el 88% de les noves, cosa que representa 12 punts més que l'any 2019.

Pel que fa als organismes responsables, el Departament d'Estadística tenia programades 110 activitats, l'assoliment del qual ha estat del 91%, 15 punts més que l'any 2019. El Govern, entre ministeris i departaments, comptava amb la responsabilitat de recollir 46 activitats, havent-ne assolit un 85%, 10 punts més que l'any 2019. I pel que fa a altres integrants responsables, com poden ser empreses parapúbliques o altres organismes,

comptant únicament amb 9 activitats, han tingut un grau d'acompliment del 71%, 15 punts més que l'any 2019.

En resum, i per tenir una foto més precisa del grau d'acompliment del Pla, de les 165 considerades, 115 activitats, el 69% del total i el 51% de l'any 2019, es van executar al 100%, 23 activitats, el 14% del total, es van executar entre el 75 i el 100%, 20 activitats representant el 12% del total, es van executar entre el 50 i el 75, 2 activitats, un 1,2% del total, es van executar entre l'1% i el 50%, i 5 activitats, 3% del total, un 12% l'any 2019, no s'han executat.

D'aquestes 5 activitats no executades, 3 fan referència a estadístiques demogràfiques i socials, 2 activitats relacionades amb el Registre de població i una relativa a l'estadística del càncer, 1 activitat fa referència a estadístiques econòmiques, en concret l'estadística sobre rendiments dels cultius, i finalment 1 activitat instrumental, l'actualització de la classificació d'ocupacions.

El principal escull pel qual aquestes 5 activitats no es van executar durant el programa 2020 és la necessitat d'as...d'accés directe a les dades per una validació qualitativa de les mateixes i/o la manca d'interconnexió de les diferents bases de dades que permeti una més àmplia i millor explotació. Aquest és el cas de les 4 primeres activitats, la implementació de la classificació d'ocupacions està programada per l'any 2022.

Les activitats amb un assoliment del 100% corresponen a activitats ja consolidades, com per exemple l'IPC, les estadístiques vitals o les estadístiques del pressupost públic, les quals disposen d'una metodologia contrastada, pel seu fet diferencial és l'accés directe a tota la...la informació necessària per al seu don...desenvolupament, la qual és de qualitat.

Per les activitats estadístiques parcialment assolides, la principal incidència rau en la qualitat de les dades, com també de vegades en el detall disponible a les bases de dades per poder obtenir totes les variables programades. En aquest sentit, la voluntat és continuar l'anàlisi dels formularis, procediments d'obtenció de dades i accés directe a les bases de dades, objectius per al proper Pla estadístic 2022-2025 que ha d'impulsar.

En relació amb la progressió del Pla estadístic, l'execució del programa 2020 mostra una progressió en el detall de certes activitats iniciades en programes anteriors, alhora que les activitats noves de l'exercici 2020 presenten un grau elevat d'execució.

Dita evolució s'ha contextualitzat en un entorn de ritme creixent d'incorporació de noves activitats, de 16 noves activitats l'any 2019 a 28 l'any 2020, quedaran 41 activitats per a l'any 2021, i de gestió també de la informació relativa a la Covid.

De les noves activitats, les activitats instrumentals són les que presenten un grau d'execució menor, atenent l'anàlisi de revisió del sistema d'informació, el qual va posant pals a les activitats que en depenen, com la plataforma d'intel·ligència de dades.

No obstant això, aquesta ha estat implementada a inicis de l'any 2021, i a partir de la qual s'estan desenvolupant els quadres de comandament, activitats previstes per aquest programa 2021. La resta d'activitats instrumentals s'han desenvolupat amb normalitat.

En el marc de les estadístiques macroeconòmiques, l'elaboració de l'estimació de la comptabilitat nacional anual i trimestral s'està desenvolupant amb norma...amb normalitat, si bé...si bé cal realitzar el pas d'una estimació indirecta a una estimació directa i periòdica dels principals agregats a partir de la informació administrativa, com el dipòsit de comptes o les declaracions fiscals, les quals ja s'han integrat en el programa 2020.

En aquesta direcció, el programa 2020 ha promogut per primera vegada la publicació de l'estadística tributària bàsica.

Ahora s'ha executat l'actualització de la digitalització dels comptes pels anys 2016-2019, amb l'objectiu de disposar de la informació relativa a la totalitat de les comptabilitats amb el menor retard possible.

L'anterior activitat està associada amb la unificació dels tràmits de lliurament de la informació comptable dels dipòsits de comptes, els formularis tributaris i l'enquesta d'activitats econòmiques, amb l'objectiu de reduir la càrrega administrativa a les empreses i alhora millorar i homogeneïtzar la informació disponible, així com escurçar els terminis per disposar de la informació.

En aquest sentit, per les estadístiques del mercat laboral, més enllà dels programes...dels preceptes programàtics, s'ha avançat un mes la publicació de les estadístiques resultants de la cotització a la CASS, la qual també inclou el salari medià i la distribució dels salaris.

Per tal de donar compliment al desenvolupament del...de la Llei del pla estadístic 2018-2021, els programes estadístics del 2020 i del 2021 tenen com a prioritat impulsar les eines estructurants, com són els diferents registres i les bases de dades que centralitzin les sèries estadístiques, tant del Departament d'Estadística com també dels altres integrants del sistema estadístic.

En aquest sentit, com s'ha exposat anteriorment, es preveu poder realitzar el canvi de pàgina web durant el darrer quadrimestre d'enguany, amb la finalitat de millorar l'accés a les dades estadístiques així com la informació que les acompanya: metadades, marc legal, revisions, etcètera.

La implementació de la nova pàgina web del Departament d'Estadística portarà implícita l'actualització de la base de dades del Departament.

Pel que fa als registres estadístics, són les eines estructurants que han de permetre normalitzar i homogeneïtzar la informació, motiu pel qual s'ha impulsat llur desenvolupament. Entre aquests, hi ha els registres de població, territori i empreses.

El Registre de població consisteix en la integració de les bases de dades, les quals inclouen informació de la població resident i flotant, amb l'objectiu d'identificar i unificar la informació relativa a la població, el seu comptatge i la seva descripció.

En aquest sentit, s'han desenvolupat els treballs de tractament i integració de les dades de la principal base de dades als censos parroquials, quedant pendent però la integració d'altres fonts de dades, la més important és la relativa a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

La integració del marc legal actual de protecció de dades no permet l'ús de la informació en possessió de la CASS per a finalitats estadístiques. Per aquest motiu, la seva realització no podrà ser efectiva fins als programes 2022 o 2023.

En paral·lel, s'ha estat desenvolupant el Registre de territori, pel qual s'ha tingut accés a les principals bases de dades font, com són les dades de FEDA, Andorra Telecom, Urbanisme i Cadastres, quedant pendent la informació de les mútues elèctriques parroquials, amb les quals s'està en contacte per poder obtenir accés a les seves respectives bases de dades.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant, senyor ministre.

El Sr. Jordi Gallardo:

Vaig acabant, senyora subsíndica...senyora síndica, perdó.

Les diferents bases de dades s'estan normalitzant amb l'objectiu d'homogeneïtzar la informació i poder crear les correspondències entre elles, mitjançant una dada única, relativa als elements del territori. Actualment, s'estan realitzant les comprovacions sobre el terreny i s'espera poder disposar del Registre del territori aquest mes d'octubre.

En relació al Registre d'empreses, que recull els lligams entre les unitats jurídiques i administratives amb les unitats econòmiques, s'han tingut accés a les principals bases de dades, Registre de comerç, de societats, professions liberals, Registre tributari i s'està desenvolupant les tasques de normalització i homogeneïtzació de llur informació. També s'han creat les relacions i correspondències entre les diferents fonts. Actualment es disposa d'una versió preliminar, quedant pendent de definir les eines per a la seva explotació i difusió.

En relació amb les eines instrumentals, cal integrar els registres elaborats i/o circuits d'informació en un únic entorn. A causa de la importància nuclear d'aquest objectiu, serà objecte d'anàlisi per determinar les eines d'integració més segures i eficients, així com l'estructura de la informació.

La previsió és poder integrar les accions dins del marc del programa de transformació digital durant els trans...durant el transcurs d'aquest tercer trimestre 2021, període en el qual s'executarà una no...una prova pilot per posteriorment ampliar les accions a la resta de base de dades de l'Administració i relacionar-les amb els registres estadístics.

Acabaré aquí senyora síndica, i continuaré en la segona intervenció.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Iniciem les intervencions del grup.

Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita.

(comença a parlar, però no té el micro obert)

Provi, provi, ja està.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Només dir que tothom en aquesta cambra és conscient que les estadístiques són molt importants per dur a terme polítiques eficaces i només dir que animo al ministeri a continuar la seva feina i afinar doncs la feina.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Montaner.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, senyor Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Gràcies senyora síndica.

Avui es sotmet en aquesta cambra l'Informe sobre el grau de compliment dels objectius del Programa estadístic 2020 i com queda regulat en la Llei 27/...28/2017 de 30 de novembre de 2017.

El nostre sistema estadístic ha de fer front a la necessitat creixent d'estadístiques oficials, en l'exigència d'estadístiques d'elevada qualitat i actualitat, i a la sostenibilitat dels re...dels recursos i mitjans que cal destinar-hi.

En l'actual context, caracteritzat per l'escassetat de recursos, es fa del tot necessari prioritzar-ne la utilització, i obliga les administracions públiques a repensar la seva acció.

L'informe del 2020 posa de manifest que s'han hagut d'iniciar activitats des de zero, no incloses en el Pla estadístic, per facilitar la informació en la presa de decisions per fer front a la pandèmia, com els models de previsió de l'evolució dels casos, l'elaboració i recopilació d'indicadors com l'Ro7, o l'índex de risc del contagi.

Cal mencionar que el Pla estadístic 2018-2021 preveu que el Govern pot afegir per decret noves activitats estadístiques que puguin ser d'interès públic, ja sigui per l'exigència de la normativa estadística internacional, pels canvis en la legislació nacional o per raons d'urgència, com ha estat el cas, sempre que satisfacin les garanties tècniques i jurídiques fixades per la Llei 2/2013 del 18 d'abril de la funció de l'estadística pública i els criteris de decisió establerts per aquesta Llei.

El Pla d'estadística ens ha de proporcionar informació estadística en el temps oportú, per donar suport al desenvolupament, el seguiment i l'avaluació de les polítiques del país, tot mantenint un equilibri entre els àmbits econòmic, social i mediambiental, atenent especialment les necessitats dels usuaris nacionals, de les estadístiques públiques i els compromisos informatius contrets...contrets amb organismes internacionals, com el Fons Monetari Internacional, per exemple.

Tornant al context de la conjuntura actual, caldrà posar especial atenció als comptes econòmics i macromagnituds, conèixer les macromagnituds principals de l'economia andorrana en termes de comptes nacionals del Principat i el seu marc input output amb un grau adequat de detall conceptual i puntualitat temporal, generant estimacions anuals i trimestrals de macroagregats bàsics.

Caldrà conèixer amb detall l'activitat productiva de sectors específics de l'economia andorrana segons la informació administrativa i estadística disponible, com ara l'agricultura, l'energia, el comerç, la construcció, el transport, el sector de les noves tecnologies i el sector financer.

Generar, igualment, indicadors sobre la conjuntura econòmica que complementin les estimacions trimestrals de les macromagnituds, tant en termes op...opinatix o qualitius com mesures físiques, mensuals o trimestrals, per l'anàlisi del cicle econòmic o les tendències.

Cal conèixer també la despesa, l'activitat inversora, els ingressos tributaris de totes les administracions públiques en diverses periodicitats i nivells de consolidació, així com l'endeutament públic de l'Estat i també els seus recursos financers, materials i humans. És a dir, l'estadística és cabdal, i ens ha de servir per la presa de decisions, per sustentar el teixit productiu i el teixit socioeconòmic d'Andorra.

L'informe indica que el programa 2021 incorporarà la totalitat de les activitats estadístiques, passant de 28 de noves activitats que s'han programat durant el 2020 a 41 per l'any 2021.

En l'apartat demogràfic i social, no s'entén que no es disposa del Registre estadístic de la població, com tampoc es disposa de les projeccions de la població. Això sí, avui surt als mitjans de comunicació que el 2031 serem entre 83.000 i 91.000 persones, i el més probable és que siguem 87.000. És una dada que ens ha de fer pensar.

En les estadístiques socials, de prestacions per desocupació voluntària, de prestacions familiars, de prestacions no contributives, de pensions assistencials, d'ajuts econòmics socials...ocasionals, perdó, de les prestacions socials a les persones amb discapacitat, de les prestacions de pagament de lloguer d'habitatges, en totes aquestes estadístiques

socials, s'ha executat el 80%. El motiu? Doncs que no s'ha pogut obtenir la variable de les persones beneficiàries segons les característiques econòmiques.

En el tema social, senyores i senyors, intervenen diferents ministeris, comuns, CASS, així com altres entitats, i aquest fet demostra que, avui per avui, encara no es passa informació entre tots aquests organismes, que tots depenen de l'Estat.

Estadística del càncer? Ho deia el ministre, no s'entén que no s'hagi pogut desenvolupar una estadística per manca de dades. És que no s'intercanvien dades amb el SAAS? Estadística sobre els rendiments dels cultius? Tampoc, cap. El sector primari no passa pas pel millor moment, més aviat tindrà uns moments grisos no gaire llunyans, doncs tampoc es disposa d'estadístiques sobre els rendiments dels productes i dels serveis que ofereixen.

Com deia, les dades són bàsiques, i la seva divulgació i accés a la informació és cabdal per la població i per les empreses, així com també per la inversió estrangera i per tothom que ens mira.

En aquest sentit, en el present informe, tal com ens ho anunciava el ministre, doncs, s'anuncia una nova pàgina web. Doncs ens en alegrem, la que hi ha fins a l'actualitat és de dif...és de difícil entendre. Aprofito per comentar que la del BOPA tampoc li aniria malament una bona revisió.

I no voldria acabar sense agrair la feina duta a terme pel Departament d'Estadística, així com altres organismes públics. I aprofito per demanar a tots aquests organismes públics i parapúblics que col·laborin una vegada més per aportar les dades necessàries per tenir aquests informes. I agrair els empresaris i altres persones que han treballat i han col·laborat en l'aportació de dades per tenir abans la informació que avui es disposa.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies senyora síndica.

De nou ens trobem aquí, al Consell General, per fer el seguiment de l'aplicació del Programa estadístic anual, en aquesta ocasió pel que fa a l'any 2020, un any que anomenaré, per fer-ho d'alguna manera, singular.

En la darrera ocasió que em vaig trobar davant vostès per parlar d'aquest mateix objecte, vaig posar èmfasi de la meua intervenció a la comunicació institucional de les dades. Si recorden, vaig parlar de les dificultats que nosaltres mateixos, conselleres i consellers, ens trobem a l'hora de disposar de certes dades. També vam poden parlar dels problemes

d'intercanvi i abastiment entre administracions, problema que com s'aprecia a l'informe, encara no s'ha solucionat.

Avui però, em vull centrar en la comunicació pública de les dades, ja no entre administracions sinó a la ciutadania.

Abans d'iniciar les meves consideracions al respecte, voldria valorar els percentatges d'acompliment que formen la principal matèria de l'informe. Des d'una perspectiva general, ho hem sentit, ens trobem amb el 80% d'acompliment, amb un increment sostingut pel que fa a l'inici de l'aplicació del Pla. És una bona progressió respecte al fet de partir del 69% l'any 2018. En una perspectiva compre...concreta, l'acompliment en altres organismes no dependents directament del Govern segueix anant per darrere, amb un 71%, partint del 52% del 2018. Algunes de les consideracions que fa l'informe es dirigeixen a aquest fet i els contactes mantinguts amb les institucions responsables, ho hem pogut sentir abans, del senyor ministre.

En aquest aspecte, vull fer una petita remarca, aprofitant per recordar com des de l'informe 2008, li apunto al senyor ministre, i si vostè m'ho permet, el dèficit en l'estadística concreta de matrimonis, unions civils, parelles de fet, divorcis i separacions. Vostè em deia, recordo, i si no és així em corregeix, que hi tenia particular interès en aquesta. Doncs no és un interès particular, el meu, en aquesta activitat, el que em mou a comprovar-la en cada informe, sinó que aquesta és un indicador del desenvolupament real del Pla. És una activitat de fàcil compliment i sobre la qual vostè mateix ja em va indicar i avui també ens ho ha indicat, que l'obstacle radicava en la seva digitalització. Bé, doncs permeti que li torni a recordar que es troba a un 38% d'acompliment. Tant de bo al proper informe aquest indicador millori.

Però el gan...el gran repte, per emprar una paraula afí a aquesta retòrica, és el de les...els objectius instrumentals del Pla, on es troben les eines que en diríem de conjunt i ordenadores del sistema d'estadística pública. Vostès mateixos ho assenyalen: aquest objectiu es troba en percentatges relativament baixos, sobretot pel que fa als quadres de comandament i la disposició dels registres integrals.

En aquest aspecte, vull referir-me a la darrera de les consideracions que ens brinda l'Informe abans de desplegar els apèndixs. Allà se'ns diu: *“La nova pàgina web ha de permetre un millor accés a la informació i comunicació amb els usuaris. La previsió és disposar de la nova versió durant el tercer trimestre de l'any 2021”*, també li hem sentit a la seva intervenció.

Una succinta informació final, tan succinta que em temo que no la coneixerem en el termini anunciat. Tant de bo m'equivoqui, li dic de debò, perquè, qui no ha consultat la pàgina web d'estadística en alguna ocasió?, ho deia el senyor Camp, qui no ha pogut comprovar les dificultats d'ubicar una dada concreta? Qui no ha navegat per les seves categories veient frustrat el seu desig de gaudir d'un indicador concret actualitzat? No dic que la informació no hi sigui, però quina informació? Amb quina disposició? I aquí arribem a allò que els emuncia...que els enunciava a l'inici: la importància de la difusió de les dades de l'estadística pública.

En l'actualitat, i em ceneixo a l'experiència d'usuari viscuda durant tots aquests anys, la pàgina web no ofereix, ja no el marc intuïtiu interpretable de dades públiques, sinó que es troben a faltar la integració a la mateixa plataforma de moltes de les activitats estadístiques cote...contemplades per aquest mateix Pla. Una cosa bona, però, és que sempre que hi accedeixo puc recordar amb tendresa els meus anys d'estudiants, doncs la web és la mateixa.

L'altre aspecte relacionat amb la disposició i la difusió, imagino que amb la incapacitat tècnica de la web, és l'actualització de les dades estadístiques via notes de premsa, emeses pel Departament d'Estadística. Ja he dit que la informació hi és, però d'una manera si més no problemàtica. Aquesta es troba atomitzada en arxius PDF que obliguen l'usuari a cercar cada nota i a conformar-se ell mateix fora de l'entorn web les sèries del seu interès, multiplicant la dedicació necessària en un moment en què les organitzacions estadístiques de com a mínim els països de l'OCDE permeten executar aquestes operacions amb facilitat i celeritat. Això, evidentment, afecta allò que a l'Informe s'anomena "*adequar la producció a la necessitat dels usuaris*". Un exemple és el de les estadístiques de renda, condicions de vida i pobresa. Aquesta problemàtica a la difusió no els hi és aliena.

A l'exposició de motius del proper Pla d'estadística 2022-2025 assenyalen, i cito: "*El pilar anterior -entenem que parlen de la creació dels registres de l'Administració- ha d'anar acompanyat d'una revisió profunda de procediments i metodologies que s'ha d'efectuar en el marc de les recomanacions internacionals, com pot ser el model genèric de procés estadístic GSBPM -per les seves sigles en anglès-, així com una mesura i un seguiment dels indicadors de qualitat. Aquest tercer pilar no té com a objectiu invalidar els tractaments i la informació actuals, sinó ordenar, organitzar i harmonitzar els procediments vigents amb l'objectiu de facilitar la interpretació dels resultats als usuaris -tanco la cita-*.

Ara bé, per no ser una problemàtica aliena, no han desenvolupat un millor sistema per a la difusió de dades que les notes de premsa aïllades. Si ja valoren que aquesta qüestió ha de ser matèria d'intervenció en el proper Pla d'estadística 2022-2025, és que aquesta difusió no s'acomplirà amb l'actual Pla 2018-2021.

Aquest any 20 ha estat, com deia a l'inici, singular. Però no ho ha estat perquè hagi d'impedir el desenvolupament paral·lel de les tasques de difusió estadística, sinó perquè ens ha mostrar la importància de l'estadística pública, la necessitat de disposar de més i de millors dades pel desenvolupament econòmic i democràtic d'un país, de la necessitat de més i millors dades per a les polítiques públiques. Aquestes dades però, romanen sobrerres si no es troben a l'abast de tothom d'una manera accessible i intel·ligible.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Sánchez.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyora Bernadeta Coma.

La Sra. Bernadeta Coma:

Gràcies senyora síndica.

Tal i com han dit els meus companys consellers, l'Informe que avui sotmetem al ple s'emmarca en la Llei del pla d'estadística 2018-2021. El primer pla d'aquestes característiques al Principat, que planifica i ordena l'activitat estadística.

El Pla preveu que el Govern, més concretament el Departament d'Estadística, realitzi programes anuals i hagi de presentar al ple del Consell General anualment un informe sobre el grau de compliment dels objectius, així com les causes dels incompliments, si n'hi ha.

L'informe que avui sotmetem al ple avalua fins a 165 activitats estadístiques del programa 2020, i en podem destacar sobretot una dada important: el percentatge de variables aconseguides se situa a l'entorn del 88%. L'any 2018, primer any que es va presentar l'informe al Consell, aquest percentatge va ser del 69%. Podem parlar doncs d'un augment considerable del percentatge assolit en només dos anys de diferència.

Així mateix, també cal ressaltar la progressió en el detall de certes activitats iniciades en els programes anteriors, i l'elevat grau d'execució de les activitats noves del 2020. A més, si desglossem aquestes activitats, el nivell d'execució varia en funció dels àmbits temàtics, però sempre és superior als anys anteriors.

Per exemple, les estadístiques econòmiques obtenen un acompliment del 93% enfront un 79...un 79% de l'any passat, les mediambientals, del 96% davant un 90% el 2019, i les demogràfiques i socials, del 82% enfront un 71% al 2019. Però les activitats que han tingut un grau d'acompliment més elevat són les instrumentals, com són bases de dades o marcs legals: passen del 56% el 2019 al 85% el 2020.

També trobem una evolució molt positiva pel que fa al percentatge de variables realitzades segons els organismes responsables. El Govern té un grau d'acompliment del 85%, el Departament d'Estadística del 91% i els altres integrants, com les empreses parapúbliques o altres organismes, el tenen del 71%.

Vist aquestes dades i la seva evolució, podem apreciar i celebrar que la pandèmia de la Covid-19 no ha aturat el desenvolupament del Programa estadístic previst per al 2020. Ben al contrari, ha estat una oportunitat per millorar considerablement en l'àmbit de l'estadística. Ha quedat demostrat en aquest període tan incert, la necessitat de tenir dades fiables i actualitzades en àmbits com la sanitat o l'economia. Perquè les mesures a pe...a prendre siguin realment proporcionals i efectives, i també perquè les ajudes arribin sobretot a les persones que més ho necessiten.

Per exemple, i per facilitar informació en la presa de decisions durant la pandèmia, han estat essencials els models de previsió de l'evolució dels casos, l'elaboració d'indicadors poc coneguts fins ara, com la taxa de reproducció del virus, la RO, o l'índex de risc. Han estat essencials per explicar la situació epidemiològica, conèixer la seva evolució i transmetre dades fiables a la població.

D'altra banda, cal destacar també que la crisi sanitària ha accelerat el procés d'adhesió d'Andorra al Fons Monetari Internacional. Poder treballar amb aquest organisme ha permès que el nostre país hagi publicat per primera vegada la balança de pagaments. Un instrument que permet reforçar el coneixement al detall de les relacions econòmiques que el país manté amb la resta del món.

Tot i els avenços realitzats, l'FMI ens recomana continuar millorant les dades estadístiques i reforçar la importància de publicar informes d'acord amb els estàndards internacionals.

Sense cap mena de dubte, seguir ampliant les dades estadístiques també ens afavorirà en la negociació per l'acord d'associació amb la Unió Europea. Ens permetrà donar-nos a conèixer, defensar les nostres peculiaritats, seguir millorant la percepció que tenen de nosaltres la resta de països del món i situar-nos com un país desenvolupat, competitiu i amb una economia en vies de diversificació.

Finalment, la pandèmia ha afectat en alguns casos el desenvolupament de les estadístiques existents, com l'IPC o l'estadística de salaris, que han hagut d'adaptar la seva metodologia per l'impacte que ha tingut la Covid-19. Un altre exemple que demostra la capacitat de resolució i adaptació del Departament d'Estadística de Govern. Per tant, en general, la pandèmia ens ha fet avançar en el desenvolupament de l'activitat estadística.

Però evidentment el marge de millora és ampli. Aquest 2021, hi ha punts que caldrà continuar fomentant, com la importància d'assolir el Registre estadístic de població i el de territori, entre altres. S'ha de treballar de valent per aconseguir que aquests registres siguin una realitat ben aviat.

Pel que fa al Registre de població, les dades obtingudes dels diferents organismes permetran unificar la informació le...relativa a la nostra població.

No obstant, el principal problema continua sent l'accés a les bases de dades d'aquests organismes, tal i com han dit el senyor...bé, també el senyor Camp i el senyor...senyor Sánchez a la seva intervenció. Per aquest motiu, encoratgem els estaments implicats, com...com la CASS i l'Agència de Protecció de Dades, perquè continuïn col·laborant amb el Departament d'Estadística. És important que facilitin les dades, sempre de manera confides...confidencial, perquè aquest registre pugui recollir una informació útil i fiable.

En el cas del registre del territori, les dades cedides per FEDA permetran extreure conclusions sobre els habitatges ocupats o lliures, sobre les zones amb més densitat i sobre el consum d'electricitat dels diferents habitatges.

Tenir més dades i més informació en aquest àmbit, ens permetrà millorar la situació de l'habitatge al país, que és la principal preocupació dels ciutadans, segons les enquestes realitzades pel CRES. Una preocupació sobre la qual els grups parlamentaris de la majoria hi estem treballant de manera incisi...incisiva.

D'altra banda, recordar que el passat 23 de juny el Govern va presentar el projecte de la Llei del Pla d'estadística 2022-2025, ja a tràmit parlamentari, i que dona continuïtat al del 2018-2021.

El nou Pla és ambiciós: contempla un 34% més de publicacions en el seu desplegament, amb un total de 847 activitats enfront les 629 del pla anterior. Per exemple, incorpora l'estadística del lloguer d'habitatges o el sistema d'indicadors per a la igualtat, entre altres.

Tot i l'increment d'activitats, el nou Pla té, i això és rellevant en el context actual, un cost menor que el seu predecessor.

No voldria acabar sense agrair, en nom dels grups parlamentaris de la majoria, l'esforç de cadascuna de les treballadores i treballadors del Departament d'Estadística per poder dur a terme tot el contingut d'aquest Informe. I també encoratjar el Ministeri d'Economia i el Departament d'Estadística a continuar en aquesta línia, a seguir incrementant els percentatges d'acompliment en els anys vinents.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Govern desitja intervenir, senyor Gallardo?

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies senyora Síndica.

Acabava la primera part de la intervenció parlant de la previsió de poder integrar les accions dins del marc del Programa de Transformació Digital durant el transcurs d'aquest tercer trimestre del 2021 sobre les eines instrumentals.

Els processos de producció i difusió actuals són adequats per les activitats desenvolupades actualment, si bé presenten els seus límits en el marc d'un creixement constant de la informació. Caldrà, per tant, adaptar-los a la integració de la informació, repte major per al canvi de paradigma que representa.

Com s'exposa en l'informe del programa corresponent a l'any 2019, l'estratègia se centra a adoptar els estàndards promociats pel *High-Level Group for the Modernisation of Official Statistics* de la Comissió Econòmica per Europa de les Nacions Unides, grup que agrupa integrants de diferents instituts d'estadística amb l'objectiu d'identificar les tendències i amenaces en la modernització de les organitzacions estadístiques.

Per fer-ho s'ha creat un marc de col·laboració que facilita estàndards per ordenar i optimitzar l'emmagatzematge, la gestió i el tractament i la difusió de la informació estadística. L'impuls es realitzarà en col·laboració amb l'oficina de processos del Govern i serà també un dels objectius estratègics del proper Pla 2022-2025. En relació amb les classificacions d'aquestes, s'ap...s'apliquen de forma general i homogènia.

Durant l'any 2019 es va adoptar una nova versió de la classificació d'activitats econòmiques, adaptant-la a les darreres actualitzacions en l'àmbit internacional. Queda pendent la seva adopció per part de la CASS.

En el programa 2020 s'han adoptat els comptes públics a... s'han adaptat els comptes públics a la classificació per naturalesa o COFOG, per una producció d'estadística que garanteixi la seva anàlisi per funcions o finalitats de la despesa en els termes de comparativa internacional. A més, actualment el Departament de Pressupost està adaptant l'antiga classificació funcional als nous paràmetres internacionals.

Dins del marc de les recomanacions del *High-Level Group for the Modernisation of Official Statistics*, la integració de la informació de les metadades requereixen un esment especial, alhora que caldrà adaptar el sistema actual als requeriments, en especial a l'intercanvi SDMX, *Statistical Data and Metadata Exchange*, amb l'oficina Eurostat, dins del marc d'un acord d'associació amb la Unió Europea.

Actualment el Departament d'Estadística recopila o genera les metadades de les estadístiques que elabora. Si bé l'objectiu és normalitzar el seu contingut, i integrar la seva producció i emmagatzematge en el sistema d'integració de la informació, perquè estiguin disponibles, com els informes destinats a usuaris i productors en l'entorn de la nova pàgina web.

El desenvolupament del marc regulatori està quasi completat...completant, quedant pendent el reglament d'accés a dades confidencials, pel qual es disposa d'un esborrany en fase de revisió, pendent de l'aprovació de la nova Llei de protecció de dades. La previsió és adoptar-lo abans de la finalització del Pla.

L'estructuració, centralització i integració de la informació ha de permetre augmentar els mecanismes de governança i també de control. En aquest sentit, cal adequar les eines actuals al nou sistema d'informació.

Aquest també ha de permetre optimitzar els procediments i, per tant, esdevenir més eficients en l'avaluació de l'execució de qualitat de l'estadística, el qual està en procés d'adaptació als estàndards internacionals i centrarà un dels principals objectius del Projecte de Llei del Pla d'estadística per al període 2022-2025.

Per finalitzar, abans de contestar les intervencions dels honorables consellers, voldria agrair l'esforç enorme del Departament d'Estadística, especialment durant el...l'any 2020, per donar compliment al 88% de les activitats que estaven previstes, així com a totes les institucions que conformen el sistema estadístic, l'esforç i la dedicació i totes les aportacions que ens han facilitat.

Aprofitaria per fer un primer torn de rèplica o contesta doncs a les aportacions dels diferents consellers.

Al senyor Joan Carles...Joan Carles Camp, que posava l'èmfasi en la importància de les dades esta...estadístiques en el vessant econòmic, doncs evidentment és un dels trets essencials per poder analitzar i treballar en aquesta fase de recuperació de la nostra economia. Estem parlant de l'any 2020, que va ser segurament l'any de més...de més afectació. Justament el grau d'acompliment d'aquestes activitats econòmiques és del 93%, encara ens queda un 7% per poder complir amb l'objectiu, que ha de ser sempre assolir el

100%, però cregui'm si li dic que l'esforç s'ha posat i s'ha donat tot l'èmfasi possible a les estadístiques econòmiques pel que vostè apuntava i que realment comparteixo.

Feia especial incís en dos aspectes, dues estadístiques. Vostè parlava de l'estadística del càncer i la del rendiment dels...dels cultius. Crec que en alguna ocasió, per l'estadística del càncer, ja ho hem comentat, no és que no es disposi de la informació, la informació es disposa, el Ministeri de Salut i Sanitat té aquesta informació però no està digitalitzada, el que passa és que, pel fet que no estigui digitalitzada doncs, evidentment no es pot tractar i publicar. A més a més el Ministeri de Salut està treballant amb l'Institut d'Oncologia de Catalunya justament per fer el tractament d'aquesta informació, de tal manera que pugui ser publicada el més aviat...el més aviat possible.

Pel que fa doncs als rendiments dels cultius, que vostè incidia de la necessitat, de la importància d'obtenir aquesta informació i de publicar-la, doncs pel fet que és un sector que es troba en un moment cabdal, jo comparteixo aquesta reflexió i el treball que s'està fent des del Ministeri d'Agricultura és justament convèncer el sector que ens han de proveir aquesta informació.

Aquesta informació no la disposem nosaltres, l'han de proveir a través de l'associació, evidentment el propi sector. Jo crec que un cop entenguin doncs que aquesta informació ha de ser en benefici i en retorn del propi sector segurament aconseguirem doncs que es faciliti la informació al Ministeri d'Agricultura i que alhora doncs aquest la faciliti al Departament d'Estadística, doncs perquè, clarament potser el que vostè pensa, que apuntava, si és que no hi ha comunicació entre els diferents ministeris. Hi és, el que passa és que la informació no sempre està en possessió, com ha dit vostè, del propi...del propi Govern ni dels ministeris ni dels departaments. Sovint hem d'anar a buscar a tercers aquesta informació que ens han de proveir. A vegades, limitacions legals, com hem comentat a la cambra, doncs impedeixen que es pugui accedir a aquesta informació, tot i que hi ha la voluntat de poder-la facilitar. D'altres ocasions, és necessari una evolució i un canvi doncs en quant a la percepció de perquè es demana aquesta informació.

Pensin vostès que estem amb un...amb un Pla d'Estadística relativament nou, 2018-2021, que acabarem, el primer Pla d'Estadística. Per tant, hi ha hagut un canvi de cultura en quant a facilitar la informació i a entendre doncs que aquesta informació no és per ús propi de l'Administració sinó que és en benefici de la ciutadania, de les empreses també, de la societat en general per poder aplicar les polítiques...les polítiques públiques.

Per tant, necessitem una conscienciació, que vostè ha apuntat al final de la seva intervenció, per tal que aquells organismes, institucions i també persones físiques que disposen de la informació o...o associacions que disposen de la informació necessària doncs entenguin que és prudent i és necessari compartir-la, evidentment garantint sempre la confidencialitat i el bon tractament de les...de les dades.

Al senyor Carles Sánchez, apuntava vostè que el grau d'acompliment rondava el 80%. Permeti'm que l'estiri fins al 88%, estem més a prop del 90 que no pas del...del 80, mèrit del Departament, no pas...no pas del ministre.

Entenc que vostè ha centrat molt la seva intervenció en com podem i hem de millorar, iestic d'acord, la comunicació i com podem i hem de permetre doncs l'accés a aquesta informació.

Crec que a la segona part de la meva intervenció, que admeto que ha estat un pèl...un pèl llarga en la primera part, doncs no he pogut donar algunes de les dades o les accions que sí que he donat en la segona part, que va en aquesta direcció. I per tant doncs espero doncs que, com a mínim, vegi que anem avançant i evolucionant cap a aquesta voluntat, i cap la facili...la voluntat i la predisposició a facilitar l'accés a la info...a la informació de tothom, de la ciutadania en general, i com no pot ser d'una altra manera, també dels...dels consellers...dels consellers generals, no?.

Feia èmfasi vostè en l'estadística de matrimonis, unions civils, parelles de fet. Efectivament, no estem on voldríem estar, és una de les que tenim més endarrerides. Aquí el motiu continua sent el mateix, l'absència de digitalització, concretament en la informació relativa a...a les dades de parelles, a les dades de nul·litats i als detalls de divorcis, que són les informacions o la informació que no està digitalitzada i que esperem doncs que, en el transcurs del pròxim programa, doncs puguem presentar un grau d'assoliment superior a aquest 38%, que no ens satisfà, estic d'acord amb vostè.

Però no ens hem de quedar només aquesta dada com la dada més referent, o la dada que demostra la...l'assoliment o no del Pla d'Estadística, sinó que crec que en general un 88%, tot i quedaria aquest 12% encara per recórrer, doncs ens pot demostrar aquesta evolució, que vam començar des de un 69 a un 75 i d'un 75 a un 88. Crec que aquesta és la línia, com apuntava la senyora Berna Coma en nom de la majoria, doncs que hem de continuar treballant en aquest augment també del grau d'acompliment i a més a més, al mateix temps que anem reduint el cost de l'elaboració dels programes i a més a més anem augmentant el nombre d'activitats que es van...que es van duent a terme.

En definitiva, doncs crec que això és un bon servei a tothom, la societat en general, amb l'objectiu, com s'apuntava també per part de la senyora Coma, de poder ser un país homologat des del punt de vista d'estaments internacionals, com hem vist durant aquest procés d'adhesió al Fons Monetari Internacional i com segurament se'ns exigirà també en el procés de negociació de l'Acord d'associació.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Gallardo.

Els grups desitgen intervenir?

Doncs si no hi ha més intervencions, es dona per acabat el debat.

2. Examen i votació del Projecte de llei de creació del Marc andorrà de qualificacions.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 54/2021 del 19 de maig, i no s'hi ha formulat cap esmena.

Alguna intervenció per part de Govern?

Senyora Ester Vilarrubla?

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies senyora síndica.

L'Estat contínuament ha d'afrontar nous reptes en l'àmbit de la formació i l'educació, assimilant-se i harmonitzant-se amb les polítiques més modernes sobre els sistemes educatius i l'educació.

Aquest Projecte de llei és una nova norma que proposa els mecanismes per afrontar aquests nous reptes.

L'aparició de moviments globals en l'esfera internacional sobre aspectes educatius, ha permès a molts Estats implantar polítiques educatives d'èxit i ha promogut la innovació i la creació d'altres moviments.

Aquest és el cas de l'anomenat Procés de Bolonya, pel qual la iniciativa conjunta d'uns quants Estats europeus per la construcció de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior va donar lloc a la declaració de la Sorbona l'any 1998, amb l'objectiu d'establir mecanismes flexibles i transparents que permetessin als ciutadans accedir lliurement a l'oferta educativa i al mercat de treball.

Aquesta iniciativa, iniciada per quatre Estats europeus i que va evolucionar ràpidament amb l'adhesió de quaranta-set Estats europeus, es basa en el reconeixement internacional de l'educació com a factor cabdal per al desenvolupament social i econòmic de les societats, i fa palesa la necessitat dels països de desenvolupar un procés de convergència en l'àmbit de l'ensenyament superior, que doni coherència als diversos sistemes existents a Europa.

En les successives declaracions de Bolonya s'estableixen diverses actuacions, entre les quals la creació de marcs nacionals de titulacions.

La implicació d'Andorra en aquest procés és evident, com demostra l'adhesió al Conveni de Lisboa sobre el reconeixement de les certificacions relatives a l'ensenyament superior a la regió europea, fet a Lisboa l'11 d'abril de 1997, la Llei 14/2018 del 21 de juny de l'ensenyament superior i l'est. la posterior publicació del decret pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de les titulacions d'ensenyament superior estatals.

Passats uns anys de la declaració de La Sorbona, el desenvolupament de marcs nacionals de qualificacions, més enllà de l'ensenyament superior, va esdevenir una tendència internacional important en la reforma de sistemes educatius i de formació nacionals.

Actualment, diferents organitzacions internacionals, de les quals Andorra és membre, com l'Organització Internacional del Treball, l'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura, l'Organització per la Cooperació i Desenvolupament Econòmic i l'Organització de les Nacions Unides insten els Governos a dissenyar marcs nacionals de qualificacions. En aquest context, i seguint les recomanacions internacionals de les quals Andorra forma part, es proposa la creació del Marc andorrà de qualificacions, en endavant "MAQ", amb una triple finalitat: promoure l'aprenentatge permanent al llarg de la vida, dotar-

se d'eines per la garantia de la qualitat de les formacions i de les qualificacions i augmentar la transparència, la comparabilitat i l'alineament internacional de les qualificacions emeses a Andorra.

El primer propòsit del MAQ és dotar les qualificacions de referents que donen resposta als reptes actuals i futurs del nostre context econòmic, i promoure la creació de qualificacions, tant de l'ensenyament superior com de la formació professional, més integrades al sistema productiu.

Aquestes qualificacions són indissociables de programes educatius o processos formatius progressius, continuats, disponibles al llarg de la vida activa de les persones, ajustats a les necessitats del mercat laboral i que afavoreixin l'ocupabilitat dels treballadors i dels estudiants. En aquest sentit és important remarcar que el MAQ es defineix també tenint en compte els processos de validació de l'experiència dels aprenentatges formals, no formals i informals que tenen igualment com a objectiu fomentar la formació, l'ocupabilitat i la millora de les qualificacions al llarg de la vida.

D'altra banda, és essencial que el MAQ doni el màxim de garantia pel que fa a la qualitat de les qualificacions, però també de transparència i de comparabilitat d'aquestes qualificacions a escala internacional.

Cal considerar el MAQ com una eina clarificadora, que afavoreix la llegibilitat i la comprensió de les qualificacions que acrediten els coneixements, les destreses i les competències, i que habiliten per l'exercici d'una ocupació o professió, l'assoliment d'un nivell educatiu o la continuació d'estudis.

Aquest esforç de transparència s'aconsegueix a través de la descripció d'uns resultats d'aprenentatges esperat en els diferents nivells de certificació, que alhora fan ús d'un llenguatge comú, compartit, reconegut entre tots i amb la p...i amb els participants del sistema. En aquest sentit, és important especificar que el MAQ no solament informa les entitats i els organismes oficials dedicats al control de la qualitat per a l'avaluació, sinó que també informa els mateixos actors de l'acció educativa, tant si són proveïdors com receptors, per tal que ells mateixos vetllin per garantir la qualitat de les qualificacions.

És per aquesta raó que en els treballs d'elaboració de la projec... de la Proposició de Llei, s'ha optat per un procés participatiu, involucrant fins a quinze col·lectius, cinquanta-quatre participants de diferents sectors, representatius de la societat andorrana en diverses reunions generals i sectorials. I continuarem amb aquesta dinàmica de treball participatiu per desplegar la Llei.

Es concep doncs el MAQ com un instrument per classificar les diferents qualificacions que s'ofereixen al Principat d'Andorra en vuit nivells, incloent-hi els nivells actualment vigents al MATES, identificant-hi a cada nivell els resultats d'aprenentatge esperats formulats en termes de sabers, sabers fers i competències transversals. És essencial donar a conèixer el MAQ, i que s'interpreti com un referent fiable i de qualitat, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional.

Finalment, es planteja el MAQ...que el MAQ sigui compatible...compatible amb el Marc europeu de qualificacions per a l'aprenentatge permanent, i és amb aquesta mirada que s'han definit els descriptors.

El projecte de creació del Marc andorrà de qualificacions s'estructura en deu articles, una disposició transitòria, una disposició addicional, una disposició derogatòria i dues disposicions finals. Els tres primers articles fan referència a les disposicions generals, en què s'estableixen l'objecte i l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei. Els articles 4 i 5 estableixen l'estructura del MAQ en els vuit nivells de classificació, cadascun d'aquests div...d'aquests vuit nivells es defineix mitjançant un conjunt de descriptors que indiquen els resultats d'aprenentatge pertinents de la qualificació d'aquest nivell. El detall d'aquests descriptors per a cadascun dels vuit nivells s'especifica a l'annex 1.

Sense perdre de vista l'estructura del MAQ i dels seus descriptors, l'article 6 dona la possibilitat de crear marcs sectorials dirigits als sectors que requereixen una classificació específica de les seves qualificacions, com per exemple les qualificacions pròpies del món de l'esport.

D'altra banda, es preveu a l'article 7 la creació del Repertori nacional de qualificacions, que es defineix com un catàleg en què hi figuren tots els certificats, títols o diplomes similars admesos...emesos en territori nacional i aprovats pel Govern. Aquest mateix article determina el detall de la informació que ha de quedar especificada per a cadascuna de les qualificacions del Repertori. És especialment rellevant que aquest article...en aquest article el caràcter públic del Repertori.

L'article 8 estableix les condicions i el procediment per la inscripció de les qualificacions al Repertori. I els dos darrers articles por...proposen crear la Comissió Nacional de Qualificacions, que té per objecte validar les fitxes de cada titulació que formen part del Repertori nacional de qualificacions, proposar al nover...al Govern noves qualificacions per incloure-les al Repertori i valorar la creació de marcs sectorials. La composició i el funcionament de la Comissió Nacional de Qualificacions, definit a l'article 10, s'emmarquen en un model de governança plural.

La llei acaba amb una disposició transitòria que permet que les formacions ja existents puguin ser classificades en relació amb el marc...amb el MAQ, una disposició addicional que estableix les equivalències entre el MAQ i el Marc andorrà d'ensenyament superior, el MATES, i les titulacions de formació professional, i una disposició derogatòria que fa prevaldre la norma present.

Finalment, la disposició final primera habilita el Govern per desplegar la norma, i la disposició final segona i darrera estableix la data d'entrada en vigor de la Llei.

Senyores i senyors consellers, la Proposta de llei del Marc andorrà de qualificacions ha de permetre a Andorra situar-se dins de les polítiques capdavanteres en educació, i a la vegada ha de servir a tots els actors de l'educació del Principat com a referent per al disseny, control i seguiment de les certificacions. I també com a eina per definir noves polítiques educatives en referència als resultats d'aprenentatge que s'esperen per a cada nivell, per tal que els ciutadans i la societat en general avancin en el coneixement.

Amb el convenciment que compartim la visió i la importància d'afrontar els reptes educatius per fer vantar...avançar la societat andorrana cap al desenvolupament social i econòmic, demano a les conselleres i als consellers que votin a favor d'aquest Projecte de Llei.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora ministra.

Iniciem el torn de...dels grups.

Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita, té la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Què afegir més? La ministra ha parlat de la importància d'aquest Projecte de Llei.

Senyora ministra, la felicito, celebro el seu treball, celebro la seva disposició, sempre està disposada en dialogar amb tots els consellers de la cambra. Sempre està a disposició, i això s'ha d'agrair.

Felicito la seva visió, i contin....bé, l'animo a continuar en aquest camí.

Gràcies per la seva feina, i faig...jo crec que el seu mandat marcarà aquesta legislatura, com també l'exministra senyora Verònica Canals que va deixar la feina enllestida abans de marxar, doncs, abans de deixar el seu càrrec, i li volia agrair públicament.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Montaner.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, senyors Oliver Alís?

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies senyora síndica.

Avui se sotmet a aquest ple el Projecte de Llei de creació del Marc andorrà de qualificacions, que ordenarà de manera clara les titulacions en vuit nivells, que estableixen quins són els coneixements adquirits, la destresa i, si escau, les competències transversals, incloent tant les qualificacions obtingudes dins del sistema educatiu com fora del mateix.

Es donarà així resposta a la declaració de Bolonya, permetent una major homogeneïtzació en l'educació i la formació que es desenvolupa a Andorra amb els diversos sistemes educatius presents a Europa.

En aquest sentit, també donarem resposta a les recomanacions de diferents estaments supranacionals, promovent l'aprenentatge continu al llarg de la vida, donant més garanties de qualitat a les formacions i les qualificacions, i augmentant la transparència, la comparabilitat i, com he comentat anteriorment, alineant internacionalment les qualificacions emeses a Andorra.

Es crea també la Comissió Nacional de Qualificació, definint quins són els seus membres, com se'n fa l'elecció i quines són les seves funcions.

Un dels objectius principals que recerca el Marc andorrà de qualificacions és el foment de l'ocupació i de la millora de la qualitat dels sectors professionals, permetent un encaix més òptim i natural entre la persona, la seva formació i un lloc de treball concret.

És per tot l'exposat, que el Grup Parlamentari Terceravia, Unió Laurediana més Independents donarà suport a la proposició...a la Proposta de Llei.

Gràcies senyora...gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyora Susanna Vela.

Perdoni senyora Vela. Pel Grup Parlamentari Liberal, senyor Costa.

Té raó, sí. Ja notava jo que faltava alguna cosa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies senyor nunci, gràcies senyora síndica.

Dubto que embolics d'aquesta mena, que fan de bon fer, doncs no hi hauria cap problema en cedir el torn de paraula al company, en aquest cas la companya del grup Socialdemòcrata.

Dit això, no em vull allargar massa. De fet, tenia preparada una intervenció que posava en relleu les excel·lències de la Llei que previsiblement avui votarem, vull pensar que per unanimitat. Però tots els que m'han precedit, tant la ministra com la senyora Carine Montaner, que gairebé ha esgotat els afalacs que jo també tenia per la ministra d'Educació, per tant tampoc no...no reiteraré, com també el que posava en relleu el senyor Oliver Alís, doncs, penso que la necessitat d'avançar en aquesta matèria és òbviament i indiscutible.

Jo, dels discurs que ens ha fet la...la ministra, potser hi ha dos aspectes que trobo especialment cabdals, de perquè són necessaris la feina que avui portem a terme, i és per

aquesta homolo...homol...ja ho diré, homologag... no, no ho diré, homologació, ara, ara, l'homologació que suposa aquesta Llei en termes internacionals.

Òbviament, en aquest espai d'ensenyament superior, però no només l'espai d'ensenyament superior sinó que ara ja disposem aquestes homologacions de totes les titulacions, de totes les qualificacions que són capaces...som capaços de posar a l'abast de la nostra ciutadania, doncs que quedin homologades internacionalment de manera molt clara, de manera molt nítida, amb aquests prescriptors, amb aquests descriptors que no poden doncs donar en cap moment cap mena de malentès sobre són...quines són les competències que s'adquireixen en cadascuna de les qualificacions.

Per tant, és un pas més d'aquesta...canvi de paradigma, del que representa Andorra avui al món. No som un país aïllat aquí a les muntanyes, sinó que estem oberts al món i donem més possibilitats a tots els nostres estudiants que puguin tenir aquesta homologació de manera clara en un marc internacional. Per tant, aquest, des del meu punt de vista, és el primer punt important a destacar.

I també, un altre aspecte cabdal, que avui en dia penso que ningú no hi pot renunciar si realment volem prosperar com a societat, i és aquest aprenentatge al llarg de la vida que vostè també esmentava.

Aquest Marc de qualificacions òbviament posa en relleu la importància que suposa l'aprenentatge al llarg de la vida, un aprenentatge per tant que, no només a títol individual, serveix per realitzar les persones i preparar-les per al món professional, sinó que serveix per fer evolucionar la societat. I per tant, nosaltres no només ens l'hem de creure sinó que hem de facilitar totes les eines al nostre abast perquè es pugui desenvolupar d'aquesta mena.

Ja acabo dient que en aquest moment agrairia normalment doncs la feina de tots els companys en la comissió, en els treballs fets en comissió per aquesta Llei, però, de manera inèdita, com a mínim en el meu cas, des de que tinc l'honor de presidir la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Joventut, Cultura i Esport, doncs aquesta Llei no l'hem treballat en comissió, perquè no hi ha hagut cap mena d'esmena a l'articulat, amb la qual cosa entenem que és una llei que ja satisfà d'entrada a totes les forces polítiques representades en aquesta sala. Això vol dir també que la gran feina i aquest consens que hem aconseguit fins a dia d'avui entre totes les forces parlamentàries és cabdal.

Posar en relleu, com ho feia la senyora Montaner, la feina de la...de la ministra, però també de...dels altres ministres que...que han estat en aquest càrrec, i que en aquesta sala doncs en veig diversos en aquests moments. Per tant també agrair-los tots aquesta feina i esperar-nos tots plegats a què, en temes educatius, aquest consens continuï molts anys per endavant.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Costa.

Ara sí, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyora Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies senyora síndica.

Fa més de deu anys que Andorra, seguint les directrius del procés de Bolonya, va aprovar el 27 de gener del 2010, l'establiment andorrà de titulacions d'ensenyament superior, conegut amb el nom de MATES.

Fa més o menys el mateix temps que es va endegar el Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà, conegut com "PERMSEA".

Amb el primer, el Govern mitjançant un decret pretenia d'una banda informar la societat i en particular als estudiants sobre quines eren les seves exigències d'aprenentatge i les competències professionals i acadèmiques de cada nivell d'estudis.

D'altra banda, oferir a les universitats un marc de referència pràctic en el qual poguessin basar el disseny dels nous plans educatius.

El MATES ha estat un instrument fonamental per aconseguir millorar el reconeixement internacional dels títols, ja que ha donat més transparència a la classificació de les titulacions en relació a la dels altres països de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior i ha facilitat la mobilitat pels estudiants.

Andorra s'adaptava així a les línies generals de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior i amb el referent del Marc europeu de qualificacions es permetia a la ciutadania accedir lliurement a l'oferta educativa i al mercat de treball.

El MATES va ser el treball fruit...va ser un treball fruit del diàleg i del consens entre el Govern i diversos actors socials, econòmics, professionals i educatius representats pels col·legis professionals, la Universitat d'Andorra i l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior.

Amb el PERMSEA, hem avançat, estem avançant en la millora de l'enfocament pedagògic del sistema educatiu andorrà, atribuint un paper rellevant al desenvolupament de les competències i a la capacitat d'actuar eficaçment en situacions reals diverses i complexes, gràcies als coneixements, habilitats i experiència adquirits, la qual cosa ha transformat els processos d'ensenyament, aprenentatge i avaluació regulats en el passat. I és com a continuació d'aquest procediment de millora i transformació, que ara era necessari comptar amb un nou instrument: el Marc andorrà de qualificacions. Una norma que ordena i fa entenedors els objectius educatius i els aprenentatges corresponents.

El desenvolupament del MAQ, més enllà de l'ensenyament superior, s'alinea amb la tendència de les reformes dels sistemes educatius instats per organismes com la UNESCO, l'OCDE i l'Organització Internacional del Treball, que aquesta tarda hem...hem conegut que Andorra forma...forma part, tal com ho exposa a l'exposició de motius de la Llei, que no ens havíem donat compte abans. Per tant, ens hem de felicitar que ja formem part de l'OIT.

La recomanació del Parlament europeu i del Consell del 23 d'abril del 2008, revisada el 2017, relativa a la creació del Marc europeu de qualificacions per l'aprenentatge permanent, planteja el desenvolupament de marcs nacionals de qualificacions vinculats, mitjançant els nivells i descriptors dels resultats d'aprenentatge per millorar la transparència i possibilitar comparar les qualificacions dels diferents sistemes nacionals, com bé ha explicat la senyora ministra.

Els nivells de referència es descriuen en termes de resultats d'aprenentatge ja que, atesa la diversitat dels sistemes de formació i educació europeus, només aquests resultats permeten realitzar comparacions i fan possible la cooperació entre països i institucions.

Els dos objectius principals del MAQ són: fomentar la mobilitat ciutadana entre diversos països i facilitar-los l'accés a l'aprenentatge permanent.

El MAQ és una eina que, a partir de l'avaluació dels resultats de l'aprenentatge per cada nivell, promou la garantia i la millora de la qualitat de l'educació, l'aprenentatge al llarg de la vida i l'accés a les qualificacions per diferents vies: l'educació formal, la formació professional, la formació contínua, la formació per l'ocupació i la validació dels aprenentatges basats en l'experiència.

El 12 de novembre del...d'aquest any, el ministeri ens va fer en una sessió a la Comissió d'Educació, Recerca, Cultura i Joventut i Esports, una sessió de presentació del MAQ, i ens consta que el Projecte de Llei que avui debatem ha estat fruit d'un treball pacient i consensuat amb diversos actors econòmics, socials, professionals i educatius.

Per tot l'exposat, i amb el convenciment que amb aquest text legal es posen eines per millorar la qualitat educativa del nostre sistema educatiu, el nostre grup parlamentari votarà a favor.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Govern desitja intervenir?

Senyora Vilarrubla?

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies senyora síndica.

Únicament agrair aquest consens unànim per aquest Projecte de Llei, que de ben segur serà bo per l'educació del país, i també agrair aquest reconeixement per la feina, que de ben segur és extensiva als...a tot l'equip del Ministeri d'Educació, i així ho entenc.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Alguna altra intervenció?

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de llei

3. Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei de taxes de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra.

La Proposició de llei fou publicada en el Butlletí número 68/2021 del 16 de juny.

El criteri del Govern ha estat publicat en el Butlletí número 78/2021 del 2 de juliol.

Intervé pel Govern per llegir el criteri la senyora Ester Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies senyora síndica.

L'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra va ser creada pel Govern el 22 de novembre del 2006, mitjançant el Decret d'aprovació del Reglament pel qual es regula la creació i el funcionament de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra, modificat pel Decret del 14 de juliol del 2009.

L'any 2016 el Consell General va aprovar la Llei 9/2016, del 28 de juny, de creació de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra, AQUA, a fi d'assegurar la independència, la transparència i la professionalitat de l'AQUA, i possibilitar-ne el reconeixement internacional.

L'any 2020 es va comprovar un augment significatiu de les demandes d'aprovació i renovació dels plans d'estudis estatals i, amb la previsió que aquesta tendència continués, es va fer necessari adequar el funcionament de l'AQUA per dotar-la de les eines necessàries per donar una resposta a aquest increment en la demanda i garantir el compliment dels estàndards de qualitat europeu, sense descuidar l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat de les finances públiques.

A aquest efecte, la modificació de la Llei 9/2016, de creació de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior, aprovada mitjançant la Llei 14/2020, del 12 de novembre, co...permet a l'AQUA crear taxes per gravar la prestació de serveis que duu a terme i, amb la voluntat de transparència i coherència, es va deixar que el desplegament legislatiu de les taxes es fes en un text independent. Aquest text és la Proposició de llei que avui se sotmet al criteri de Govern. Consta de set articles. Crea les taxes pels serveis prestats per l'AQUA, determina a qui correspon la gestió, defineix els fets generadors de les taxes regulades, determina l'obligat pagament, relaciona les diferents tax...taxes, i en preveu els casos de retorn. També inclou una disposició addicional, una disposició transitòria i dues disposicions finals. La primera encomana al Govern el desplegament reglamentari de la norma i la segona estableix la data de l'entrada en vigor de la llei.

Per tot el que s'ha exposat, el criteri de Govern respecte a la Proposició de Llei de taxes de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra és favorable.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora ministra.

Intervé ara per presentar la Proposició de Llei en relació als grups parlamentaris Liberal i Demòcrata la senyora Núria Rossell.

La Sra. Núria Rossell:

Gràcies senyora síndica.

L'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra, l'AQUA, es va crear amb la missió d'avaluar, acreditar i certificar la qualitat en l'ensenyament superior del país.

Els darrers anys, la seva activitat no ha parat de créixer, tal com ens va explicar aquest dilluns la seva directora, Marta Fonolleda, a la compareixença davant la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Joventut i Esports, només el 2020 va avaluar catorze plans d'estudi. Una xifra que significa el triple d'avaluacions respecte a l'any anterior. Aquest increment de l'activitat implica la necessitat de dotar l'AQUA de més recursos per seguir garantint la qualitat dels estudis superiors d'Andorra.

L'entitat, i així ho estipula la llei que la regula, es finança a través del pressupost del Consell General, però també pot fer-ho a través dels organismes que regula i assessora, en funció de les tasques desenvolupades.

La Proposició de Llei que avui se sotmet al ple, habilita l'AQUA per gravar taxes a qualsevol persona física o jurídica que li sol·liciti un servei. Per exemple, l'avaluació d'un pla d'ensenyament, d'un pla d'estudis o la renovació d'un pla d'estudis.

Aquestes taxes han de ser assumides directament per les universitats. D'aquesta manera, la Proposició de Llei de taxes de l'AQUA dota l'Agència d'una nova font de recursos, perquè pugui seguir complint amb les seves atribucions. Així podrem seguir garantint els màxims nivells d'exigència de l'ensenyament superior d'Andorra, indispensable per a la formació i el futur dels nostres joves i també necessari per a l'homologació i reconeixement d'Europa.

Per tot l'esmentat, els grups de la majoria votarem a favor de la Proposició de Llei.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Iniciem les intervencions de la resta.

Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Doncs és una Proposició de Llei presentada pels grups de la majoria, i el que és sorprenent és que és la directora de l'AQUA que va venir, a nivell de cada grup parlamentari, per explicar la Llei, quan en general és el propi grup o els propis grups parlamentaris que presenten la Llei que venen a fer el que s'anomena "cortesía parlamentària". Doncs el que faria és agrair la directora de l'AQUA per les seves explicacions.

Evidentment, la Proposició de Llei té com a objectiu doncs complir amb els estàndards de qualitat i garantir doncs la sostenibilitat financera.

Doncs votaré en favor de la presa en consideració d'aquesta Proposició de Llei, senyora síndica.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, senyor Oliver Alís?

El Sr. Oliver Alís:

Sí, gràcies senyora síndica.

Si em permet també ho faré des de l'escó.

El Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents votarem a favor de la presa en consideració, i... per poder-la treballar, si s'escau, en el marc de la comissió.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Alís.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata?

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies senyora síndica.

El passat 12 de novembre es va aprovar la modificació de la Llei 9/2016 de creació de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra, l'AQUA, en la que, entre altres

millores, preveia la creació de taxes per gravar les prestacions de serveis que realitza l'AQUA amb l'ànim de dotar l'Agència de noves...d'una nova font de recursos per poder millorar el seu desenvolupament i ajustar-se també a criteris de sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària.

Amb el text que debatem avui la seva entrada...la seva admissió a tràmit, es desenvolupen aquestes fonts de finançament per cobrir el cost dels experts externs que ajuden a avaluar la qualitat dels plans universitaris a Andorra.

L'AQUA cobrarà taxes a aquells centres que li demanin, i avaluarà i aprovarà tants nous plans d'estudis com les modificacions ja existents. Són unes taxes que tenen la voluntat d'incentivar la renovació i la millora dels plans d'estudi ja existents.

Aquesta és una proposta que emana de l'acord del comitè director, que és l'òrgan rector de l'AQUA, després de l'anàlisi feta per la direcció de l'AQUA, resultat de l'experiència d'aquests anys de treball i que s'ajusta, entenem, al cost d'aquests serveis d'avaluació i acreditació prestats per l'Agència.

És una clara aposta per la qualitat de l'ensenyament superior al nostre país i la seva constant millora.

Per aquests motius, la Proposició compta amb el vot favorable del grup Socialdemòcrata i acabarem doncs de millorar i treballar-la als treballs de la comissió.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Vela.

El Govern desitja intervenir?

A la vista de les intervencions, proposo la presa en consideració per assentiment.

Es pren en consideració la Proposició de llei, i segons disposa l'article 104 del Reglament del Consell General, s'obre un termini de quinze dies per a poder presentar esmenes que no poden ser de totalitat.

4. Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports ha estat publicat en el Butlletí número 79/2021 del 6 de juliol.

Intervé per exposar l'informe de la comissió la Molt Il·lustre Senyora Núria Rossell Jordana, nomenada ponent per part de la comissió.

La Sra. Núria Rossell:

Gràcies senyora síndica.

En la reunió del passat 1 de juliol, la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports em va nomenar ponent del Projecte de Llei de modificació de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

A l'esmentat Projecte de Llei se li van presentar dues esmenes a l'articulat per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. La Sindicatura, el dia 23 de juny, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de Llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades van ser trameses a la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports el dia 23 de juny.

La comissió legislativa, en el decurs de la reunió celebrada l'1 de juliol, va analitzar el Projecte de Llei i les esmenes que li van estar presentades. De les esmenes que hi figuren a l'informe de la ponència, una esmena ha estat retirada i una esmena ha estat retirada per obrir el pas a establir una transacció que ha estat aprovada per unanimitat.

Del resultat de la votació de les esmenes presentades i de les modificacions que s'han dut a terme en base a les propostes de tècnica legislativa i d'adequació a les regles del Consell General, se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies als companys de la comissió pel treball dut a terme i també al secretari Èrick Garasa.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Roser Suñé

Gràcies senyora consellera.

Pel Govern, senyora Ester Vilarrubla.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies senyora síndica.

Permeteu-me una llicència d'unes paraules que no tenia escrites, però crec que per mi és un orgull com a país que es pugui dedicar tant temps en aquesta cambra a parlar d'educació diu molt a favor d'Andorra.

Abans de passar a explicar amb detall el Projecte de Llei que ara detallaré, vull agrair a les conselleres i als consellers de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i

Esports tot el temps que han dedicat a escoltar les meves presentacions, prèvies a l'entrada a tràmit parlamentari dels projectes de llei de l'àmbit educatiu. I no només el temps, sinó també les seves aportacions que ens han permès reflexionar més sobre algunes propostes i de ben segur que han enriquit el text legislatiu, i per tant, implícitament, també han millorat l'educació de les nenes, els nens i els joves d'Andorra.

Des de l'aplicació de la primera Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà l'any 1994, el sistema educatiu s'ha anat desenvolupant més enllà de l'educació escolar, diversificant les ofertes formatives, especialment en el nivell d'ensenyament postobligatori, mantenint el batxillerat general com una opció de continuïtat d'estudis acadèmics, però també desenvolupant el batxillerat professional i fomentant la formació al llarg de la vida. Aquesta actualització apareix en la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà publicada el 2018.

La Proposta de modificació de la Llei que presentem se centra en el capítol quart, ensenyament postobligatori, en què de forma molt específica, es proposa crear un nivell educatiu de formació professional inicial i alhora fer un reajustament del nivell educatiu de batxillerat, més concretament en el batxillerat professional.

En els darrers anys i en el marc del Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà, conegut com a "PERMSEA", el sistema educatiu andorrà ha incorporat canvis importants en els nivells d'ensenyament obligatori i del batxillerat general, i ha orientat el seu model pedagògic cap un enfocament per competències.

La formació professional no pot quedar al marge d'aquest procés, tot i que, per les seves especificitats, el model competencial ja forma part dels referencials des dels seus inicis. No obstant això, amb la finalitat d'homogeneïtzar el model pedagògic del sistema educatiu andorrà en tots els nivells d'ensenyament i alhora vetllar per la qualitat de la formació que s'ofereix als estudiants, es revisa el plantejament de la formació professional.

Aquesta revisió afecta els fonaments formatius, des del punt de vista dels referents competencials, de la durada de la formació, així com de les exigències establertes per les diferents ocupacions i demandes pels sectors professionals, de la metodologia i dels sistemes d'avaluació i acreditació de la formació.

A la reflexió sobre la qualitat del model formatiu de la formació professional s'hi ha afegit un altre eix que posa en qüestió l'oferta formativa dels joves en finalitzar l'ensenyament obligatori.

Des de la perspectiva de la formació al llarg de la vida, s'identifica la necessitat de diversificar l'oferta formativa per als joves que desitgen orientar-se cap a professions que requereixen un circuit de formació professional. La demanda formativa dels alumnes cap a aquests estudis ha anat creixent els darrers anys.

L'oferta de formació professional, compartida entre els tres sistemes educatius, permet, tot i les dimensions reduïdes del país, oferir una certa diversitat de formacions de diferents àmbits, malgrat que la majoria d'aquesta oferta formativa se situa en el nivell de

batxillerat professional. En canvi, l'oferta de la formació per accedir a ocupacions o a professions de nivell previ al batxillerat és molt reduïda.

En aquest sentit, cal remarcar que alguns sectors professionals han fet arribar de forma reiterada la necessitat de contractar personal amb una base de coneixements i una qualificació bàsica que els permeti dur a terme, amb garanties de qualitat, tasques específiques d'alguns llocs de treball.

Per donar resposta a aquestes dues necessitats, es proposa crear, en el marc de l'ensenyament postobligatori, el nivell educatiu de formació professional inicial, com un cicle de dos cursos per a tots els joves que s'orientin cap a ocupacions molt específiques.

Per accedir a aquesta formació, i amb la voluntat de donar oportunitats al màxim nombre possible d'alumnes, no es requereix obligatòriament el títol de graduat en segona ensenyança.

A banda de desenvolupar un perfil professional, la durada de la formació, així com el referencial de competències, ha de vetllar per seguir desenvolupant també el perfil de ciutadà iniciat a l'ensenyament obligatori. Així mateix, es deixa oberta la possibilitat d'acollir alumnes que no han finalitzat l'ensenyament obligatori, per als quals aquesta formació professional inicial esdevingui una orientació alternativa amb l'objectiu d'evitar l'abandonament escolar.

Finalment, aquesta Proposta de modificació de la Llei d'ordenament de sistema educatiu andorrà i de creació d'un nivell de formació professional inicial, es recolza sobre els treballs i l'anàlisi dels diferents...dels nivells de qualificacions europeus, però també de França i d'Espanya.

S'ha fet l'esforç d'alinejar les exigències de les qualificacions pròpies a la formació professional i que no pertanyen a l'ensenyament superior amb els nivells corresponents europeus i dels diferents països d'Europa.

Aquests treballs permeten identificar tant per la formació professional inicial com per al batxillerat professional, les capacitats, els sabers associats i les competències transversals pròpies de cada nivell, així com la durada de les formacions.

El primer plantejament afecta el batxillerat professional, i condueix a revisar la durada d'aquesta formació per passar d'un cicle de tres anys a un cicle de dos anys.

Aquesta nova estructura homogeneïtza el batxillerat professional amb el batxillerat general, incorporant elements comuns i característics del mateix nivell de classificació d'aquestes titulacions.

D'altra banda, es crea la formació professional inicial, classificada en un nivell anterior al batxillerat i que es proposa impartint un cicle de dos cursos. Aquest nivell de formació es concreta mitjançant descriptors que inclouen capacitats, sabers i competències transversals amb un grau d'exigència inferior a l'esperat al batxillerat.

S'estableix un paral·lelisme entre el batxillerat professional i la formació professional inicial pel que fa a l'estructura de les assignatures, especificant la part tècnica i la professional, remarcant la importància de les estades formatives així com la participació dels a...dels agents socials i empresarials en el disseny, l'organització i la planificació d'aquestes titulacions.

Així mateix, s'homogeneïtzen els requisits sobre la titulació que han de complir els docents que intervenen als dos nivells educatius, i es fixa un temps de permanència a cadascun dels cicles d'un màxim de tres recursos.

Finalment, l'alineament de les estructures formatives i dels descriptors exigits per a cadascun d'aquests nivells, també han de donar el màxim de garanties a l'hora de demanar els reconeixements internacionals de les titulacions de formació professional que s'emetran a Andorra, tant des de la formació professional inicial com del batxillerat professional.

Abans de concloure, vull reconèixer el treball de la comissió legislativa, que ha permès afegir un article sobre l'educació digital, amb el qual estem plenament d'acord, i que recull i dona més rellevància a les actuacions, algunes de les actuacions, que ja s'estan duent a terme en el sistema educatiu andorrà, tant pel que fa a la inclusió de la competència digital en el currículum com la prevenció dels riscos de la utilització de les TIC com la formació dels docents.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora ministra.

Iniciem la resta d'intervencions.

Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica, no m'estendré.

Torno a reiterar les meves felicitacions a la ministra i votaré en favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, senyor Oliver Alís?

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies senyora síndica.

Avui se sotmet a aquest Ple el Projecte de Llei de modificació de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà.

Al llarg de les darreres tres dècades, el sistema educatiu andorrà s'ha consolidat com una de les tres peces principals de l'educació obligatòria i postobligatòria al nostre país, conjuntament amb els sistemes educatius francès i espanyol, sense oblidar les escoles que desenvolupen la seva activitat en llengua anglesa.

Tot i els diferents esforços que ha fet el país els darrers anys per tal de desenvolupar, en el marc de la formació postobligatòria, una formació de nivell de batxillerat...de batxillerat professional, avui en dia es detecta la necessitat i la demanda de crear el nivell educatiu de formació professional inicial, que s'establirà segons les exigències formatives pròpies de les diferents ocupacions i requerides pels sectors professionals.

Aquest nou nivell permetrà l'accés als joves, en acabar l'ensenyament obligatori, seguint amb la formació...seguint amb la seva formació en l'àmbit professional sense requisits de tenir titulacions prèvies.

Els requisits concrets d'accés seran la finalització del nivell educatiu de segona ensenyança i ser menor de 19 anys, tot i que també es permet l'accés als alumnes que hagin finalitzat el tercer curs de segona ensenyança, tenint en compte l'informe emès pel centre educatiu de procedència.

Finalment, tot i esdevenir una estructura d'un cicle de dos cursos, els nivells educatius de formació professional inicial i el de batxillerat professional podran desenvolupar-se amb més temps. En aquest sentit, els alumnes que ho necessitin el podran fer en tres anys i, pels que presentin alguna discapacitat, se'n podrà allargar més el termini.

Per Terceravia, Unió Laurediana més Independents, l'educació i la formació són la base per tenir una societat més autònoma i amb esperit crític. I sempre que es legisli en favor d'aquesta premissa, el nostre grup parlamentari s'implicarà per trobar el màxim consens possible.

Cada modificació que fem de la Llei d'ordenament del sistema educatiu, modula de manera evident el futur de la nostra societat. Amb la modificació que ens ocupa avui estem convençuts que donarem una bona sortida formativa a part del jovent del nostre Principat, minorant els índexs de fracàs escolar i d'abandonament escolar. A més a més, donarem millors garanties al teixit empresarial del nostre país de trobar professionals de qualitat i amb coneixements tècnics sòlids.

Avui mateix aprovarem la Proposta d'acord de Joventut que, com podem veure, té en compte 72 accions d'impacte per la millora de la qualitat de vida del jovent.

Amb la modificació de la Llei 17/2018, que aprovarem avui, comencem avui mateix a desenvolupar aquest compromís.

És per tot l'exposat que Terceravia votarà a favor de la Proposta de llei.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyora Susanna Vela.

Senyor Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies senyora síndica.

Article 1, apartat 1: *“Tothom té dret a rebre una educació bàsica que li permeti desenvolupar la pròpia personalitat, formar-se com a ciutadà i participar en el desenvolupament del país.”*
Apartat 2: *“Igualment, tothom té dret a accedir als nivells superiors de l'ensenyament, en funció de les seves aptituds, aprofitament i vocació”*. Aquest és el primer article de la Llei qualificada d'educació del 3 de setembre de 1993. Encapçalo la meva intervenció amb la seva lectura perquè crec que aquesta Llei i l'esperit de la modificació que duu a terme obeeixen a la materialització del contingut de l'article.

La introducció d'una formació professional inicial encaixa amb els nostres objectius de diversificació i prestigi de la formació professional del nostre país. És imperatiu, en la situació d'Andorra, possibilitar l'existència d'un ventall ample i adaptatiu d'estudis professionals que permetin, ja no la integració de les persones joves al mercat de treball, sinó el desenvolupament d'oficis i vocacions per tal que el mercat també s'adapti a comptar amb professionals formats. Aquest és el fonament d'una diversificació econòmica amb garanties per a tothom i servicial al desenvolupament del conjunt del país.

D'altra banda, aquesta Llei aconsegueix un altre dels nostres objectius, el qual és evitar la pèrdua d'estudiants per l'anomenat fracàs escolar. Hom sap, i si no ho sap pot començar a saber-ho, que les habilitats i vocacions que pot desenvolupar un individu no són idèntiques a les que en pot desenvolupar un altre.

També se sap que no comptem amb les mateixes condicions socials de pertinença ni de continuïtat, de determinacions socials relacionades amb la classe, la disposició de rendes, la posició al mercat laboral, etcètera, i que aquestes mantenen una relació en ocasions problemàtica amb l'educació. Però alhora és l'educació un dels mecanismes que permet i...que poden procurar, i afegeixo, que han de procurar, que aquestes condicions no impedeixin una vida autònoma i en llibertat.

El coneixement, d'una manera o una altra, ens informa com a humans. Introduir la possibilitat de que es pugui completar el currículum escolar en els casos que no finalitzen el currículum actual de segona ensenyança, és una bona notícia. Així, es pot impedir la sortida precoç del sistema educatiu i s'amplien les opcions per a l'alumnat, que pot seguir

estudis si així ho decideix. Es tracta d'evitar que aquelles condicions de les quals parlava més amunt determinin massa d'hora l'autonomia de la joventut.

A més, fruit d'una esmena introduïda pel nostre grup parlamentari, i amb la transacció de la comissió legislativa, addicionem un article a la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, on es garanteix per llei el dret a l'educació digital i l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Ja no és per cap qüestió relacionada amb els canvis forçats per les restriccions derivades de la crisi sanitària, sinó que es tracta de garantir el dret de tot l'alumnat i del professorat a l'ús d'aquestes eines, tenint en compte el seu caràcter d'eines, això vol dir, sabent què possibiliten i què no, i transmetent alhora certa ètica en el seu ús.

Així, perquè garanteix per llei el dret a l'educació digital, perquè amplia els itineraris i currículums evitant la sortida prematura del sistema escolar i permetent la represa o el seguiment dels estudis, perquè mitjançant aquesta ampliació poden atenuar-se les diferents condicions socials en què es veu immers l'alumnat, brindant-li un desenvolupament vocacional, perquè aquest desenvolupament i la formació professional que el desplega és principal per a la fonamentació del nostre teixit productiu, i perquè d'aquesta manera es treballa per a l'acompliment de l'article primer de la Llei qualificada de l'educació, no podem sinó valorar positivament aquesta modificació i donar-li suport.

No cal dir que observarem de prop aquest procés ja que es comprèn, pels motius que he exposat, que es tracta per a nosaltres d'una qüestió de primer ordre.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyora Sandra Codina?

La Sra. Alexandra Codina:

Gràcies senyora síndica.

Avui aquesta cambra aprovarà una proposta d'acord sobre joventut amb una clara declaració d'intencions cap a oferir millors oportunitats i garantir una vida més digna per als nostres joves. Doncs bé, avui mateix, com ha dit ja també el conseller Alís, abans que s'aprovi, hi ha una encomana a la que estem donant resposta: la de millorar la formació professional del nostre país. I ho fem a través del nostre Projecte de Llei de modificació de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, la LOSEA.

Estan molt bé les declaracions d'intencions, però aquestes queden buides de contingut si no es tradueixen amb fets. I un fet és la modificació de la LOSEA, per seguir ampliant les oportunitats acadèmiques dels joves d'Andorra, millorar el contingut d'aquestes i, en conseqüència, oferir-los un millor futur laboral.

Malauradament, fa temps que se'ns ha inculcat la idea i fins i tot el projecte de vida que el futur laboral de les persones només és exitós si es va a la universitat, que els més preparats són els que tenen més carreres universitàries, i així ho hem transmès també als nostres fills.

Els canvis que aquesta llei introdueix a la LOSEA no s'encaminen cap al sistema universitari, i igualment puc garantir que milloraran les oportunitats dels joves. Com? Potenciant, ampliant i millorant la formació professional.

I aquí podem parlar també d'una altra idea preconcebuda: la formació professional és per aquells que quan arriben als setze anys, i a la fi de l'ensenyament obligatori, no saben què fer amb la seva vida, o per aquells que no tenen un expedient acadèmic suficient per estudiar a la universitat. Doncs no és cert, i vull defensar i ho faig amb l'aval de la Llei que avui modificarem, que igual de preparats estan els joves universitaris que els que cursen una formació professional. A més, a partir del curs vinent, que ja seran efectius els canvis a la LOSEA, que avui aprovarem, encara ho estaran més.

Millorar la qualitat de la formació professional és, evidentment, una bona notícia per als joves, però també és una bona notícia per a les empreses d'Andorra i la societat en general.

Perquè falten perruqueres, perruquers, falten esteticistes, falten lampistes, falten paletes, falten electricistes, falten comerciants, falten monitors esportius, falten tècnics socio-sanitaris. En definitiva, tenim mancances de mà d'obra qualificada i aca...acadèmicament ben preparada en moltes professions, professions, moltes d'elles, que no es poden desenvolupar a través d'una carrera universitària. Donar un revulsiu a la nostra formació professional posarà fil a l'agulla a totes aquestes mancances.

Així, el Projecte de llei al que ja us puc garantir que tots els grups de la majoria votarem a favor, introdueix diverses millores, com la consolidació de l'ensenyament per competències a la formació professional, o la incorporació a l'oferta d'un nou nivell educatiu, la formació professional inicial, de dos anys de durada i destinada als alumnes que superin la segona ensenyança, tot i que, si es compta amb l'aval del centre educatiu, s'acceptaran joves que han finalitzat el tercer curs. A la vegada, l'actual batxillerat professional passa dels tres anys actuals als dos anys. Un canvi per equiparar-nos a la resta de sistemes europeus i estar homologats sí, ens dona prestigi, però també ens permet oferir més oportunitats formatives i laborals als joves perquè els obrim el seu ventall d'alternatives dins i fora del país.

D'altra banda, i aprofitant aquestes modificacions, m'agradaria ressaltar que a partir del treball en comissió i d'una esmena presentada pel grup Socialdemòcrata, s'ha aprofitat el Projecte de llei per fer una modificació a l'article 64.

Aquest canvi s'encamina a reforçar la garantia que tots els alumnes del país i ja des de ben petits tinguin les competències en educació digital i ús de les noves tecnologies, les TIC.

Senyores i senyors consellers, quan la formació professional va arrencar a Andorra el 2004, ho va fer amb poc més de 200 alumnes; actualment ja superem el mig miler.

Però en volem més. Volem que la formació professional sigui una opció formativa encara més atractiva i efectiva pels que l'estudien. Volem seguir augmentant les xifres d'estudiants. Volem també ampliar els centres i millorar les infraestructures. En aquest sentit, es fa un pas important el proper curs amb l'obertura d'un nou centre a La Massana.

Fer sòlida la formació professional també és una manera, deixeu-me escombrar una mica cap a casa, d'evitar la ja habitual marxa dels nostres joves a estudiar fora i a la conseqüent fuga de talent nacional.

Si els oferim opcions atractives, molts optaran per quedar-se a estudiar a Andorra. I si, a més, quan acaben els seus estudis troben feina ràpidament, encara es quedaran molts més. I de retruc, molts sectors solucionaran l'actual manca de mà d'obra qualificada que pateixen.

Diem sí a tot això, a la formació professional d'Andorra i a les seves sortides laborals reals, a donar-li la rellevància i a situar-la al nivell que es mereix. I pel que hem de vetllar és per què aquest nivell sigui de la màxima qualitat.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Govern desitja intervenir? Senyora Vilarrubla, té la paraula.

La Sra. Ester Vilarrubla:

Gràcies senyora síndica.

Només agrair el suport de tota la cambra i...de tota la cambra i sobretot felicitar-nos per aquest consens sobre la importància de l'educació per a tots i cadascun dels joves d'aquest país, respectant cada vegada més els seus ritmes, la seva motivació i la seva orientació professional i sobretot per donar-los oportunitats per seguir-se formant al llarg de tota la seva vida.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora ministra.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de Llei.

Farem una pausa de quinze minuts, a les 18.15 reprenem la sessió.

Recordo als consellers que van participar en l'elaboració dels treballs de l'acord de Joventut que estan convocats a la plaça.

Se suspèn la sessió.

(Són les 17.59h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 18.33h)

La Sra. síndica general:

Reprenem la sessió. Abans de seguir amb l'ordre del dia previst i vist que s'ha constatat una incorrecció en l'exposició de motius del Projecte de Llei de creació del Marc andorrà de qualificacions, i en aplicació de l'article 101.4 del Reglament del Consell General, proposo l'admissió a tràmit d'una esmena tècnica amb la finalitat de llevar del text, i cito: "*Andorra és membre com l'Organització Internacional del Treball, OIT, i Organització per la Cooperació i Desenvolupament Econòmic, OCDE*".

Per tant, la frase quedaria: "*...diverses organitzacions internacionals de les quals Andorra és membre, com l'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura, la UNESCO, i l'Organització de les Nacions Unides ONU, insten els governs a dissenyar marcs nacionals de qualificacions.*" Si no hi ha cap problema, ho declararíem aprovat per assentiment i retiraríem aquesta menció dels dos organismes de l'exposició de motius.

D'acord? Doncs, queda aprovat.

Gràcies.

5. Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Molt Il·lustre Senyor Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, a la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino.

La Petició d'autorització fou publicada en el Butlletí número 78/2021 del 2 de juliol.

S'ha formulat una esmena a la totalitat amb retorn al Govern presentada pel Molt Il·lustre Senyor Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, la qual ha estat publicada en el Butlletí número 83/2021 del 13 de juliol.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada, intervé el senyor Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies senyora síndica.

La primera idea que volem deixar molt clara en aquesta intervenció és que els socialdemòcrates volem poder estar a favor del projecte de Grifols.

Aquest ha de ser un projecte de país, un projecte de tot el país. I per tant, venim avui aquí, allà on toca, al Consell General, a fer activitat parlamentària, a debatre, a debatre en profunditat sobre aquest projecte. Amb una voluntat de trobar diàleg i consensos, i amb una mentalitat oberta. I pensem, i volem posar damunt de la taula, que no ens sembla que avui seria un bon dia per a tancar-se en banda, per a no escoltar, per a tirar pel dret o per potser deixar algú fora d'aquest projecte. Un projecte que, com deia abans, ha de ser un projecte de país.

La segona qüestió que volia esmentar...que volíem esmentar, és la qüestió del procediment. Un procediment nou, que hem descobert també a mesura que anava avançant, potser massa rígid en algun element, per explicar que el que preteníem inicialment és presentar una sèrie d'esmenes per acotar, per debatre, com deia abans, per consensuar sobre determinats riscos i qüestions que demanen, al nostre entendre pensem que demanen, més diàleg i més consens.

I ara ens hem vist abocats, per dir-ho d'alguna manera, amb un debat de sí o no. I no és una crítica, en cap cas, però sí que farem un replanteig, amb una futura junta de presidents, sobre tràmits com aquest, un tràmit nou, ja que arribar a un debat com el que som ara, de sí o no sense prou...sense haver tingut prou treball previ, ens assembla que no és en cap cas un bon escenari.

No per això volíem eludir d'un debat que ens assembla necessari, imprescindible, al Consell General. Un debat sobre qüestions que ens assemblen molt importants, sobre una idea i un objectiu que és positiu per Andorra, que compartim. Però una concreció que necessitem, pensem, entre tots, que sigui ajustada. Unes qüestions que, com deia abans, són rellevants, i ho són perquè són importants per Andorra i per als seus ciutadans, i ho són perquè són essencials per a protegir adequadament el patrimoni andorrà, i entro ara amb majors detalls.

Se'ns demana autoritzar la cessió temporal d'un terreny, un terreny important, de grans dimensions, sense ni tan sols una valoració o un peritatge d'allò que es pretén aportar. Una valoració i un peritatge que és la primera etapa en qualsevol procés com aquest.

Ens assembla, com deia abans, que per a una adequada protecció del patrimoni nacional, del patrimoni andorrà, el primer que cal saber és allò que entre tots aportem en aquest projecte, i això, més enllà de la consideració que després es vulgui fer d'aquesta aportació.

També ho fem sense saber exactament quin serà l'ús de la parcel·la. Sabrem...sabem que hi ha una part que serà construïda per un centre de recerca immunològica, però a una bona part de la parcel·la no hi haurà aquesta construcció i no sabem quina és la destinació que s'hi vol donar.

També ens assembla que cal parlar avui sobre la forma adoptada de ser socis del projecte, a través de la societat pública ADI. Potser hauríem preferit altres fórmules, altres fórmules com el lloguer, una cessió temporal de l'ús de la parcel·la o altres fórmules. Ara bé, si s'ha de fer socis, volem que es parli avui del risc que pot comportar veure's obligat, i dic bé, veure's obligat, a més amb una molt àmplia casuística de casos, a adquirir la societat. I adquirir la societat voldria dir, senyores conselleres i senyors consellers, adquirir el deute que hi hagi en aquell moment. Perquè aquesta és una qüestió que potser no s'ha explicat

prou bé, i és que Grifols no arriba amb 25 milions d'euros sinó que la societat s'endeutarà, una societat de la que el Govern també és soci, per poder finançar aquest projecte. Per tant, facilitar l'arribada d'un projecte com aquest, pensem que no s'ha de confondre amb adquirir compromisos que poden posar en risc les finances públiques i el nostre patrimoni.

Podria parlar també de la clàusula antidilució, una clàusula que no permetria al Govern en cap cas baixar per sota de la participació del 20%, fins i tot sigui quina sigui l'evolució que aquesta societat pugui tenir en un futur.

I finalment, la qüestió potser més transcendent, segurament no la més important des del punt de vista econòmic ni de protecció del patrimoni, però sí socialment. I és la inexistència de compromisos relatius a la contractació d'andorrans, de residents, dels nostres joves estudiants, joves que són avui àmpliament representats en aquesta cambra, en el pacte de socis.

Ens sembla que és, no només una qüestió de compromís i respecte a la gent d'Andorra, imprescindible al nostre entendre, vist, a més, la molt important aportació que es fa des del patrimoni públic, sinó que a més és un element que dona sentit i raó de ser al projecte, o més ben dit, un element que donaria sentit i raó de ser al projecte.

No voldria acabar de cap altra manera que tornant al principi de la nostra intervenció. Volem votar a favor del projecte de Grifols, materialitzat avui amb la sessió del terreny. I els demanem que ens ho posin fàcil. Li demanem, senyor cap de Govern, que estudiï si és convenient forçar una votació que potser no tindrà suficients consensos i tampoc sabem, vist que ha faltat molt debat públic sobre les qüestions més importants apuntades, si hi ha prou suficient consens social sobre algunes de les qüestions que hem plantejat.

A més, i segur que ho compartim, pensem que el més ampli suport al projecte, segurament és el millor per al projecte. Per tant, aquí estem, aquí hi som per debatre i per consensuar des d'ara mateix, evidentment si vostès ho desitgen.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor López.

Pel Govern, senyor Xavier Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies senyor nunci, gràcies senyora síndica.

Aquesta tarda, amb la presentació de l'esmena a la totalitat a la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino, assistim malauradament, i dic bé, malauradament, a una nova demostració del que des del meu punt de vista són les contradiccions o la incoherència polítiques del Partit Socialdemòcrata.

Incoherència no només formal, senyor López, sinó també material. I això per dos motius principals que intentaré argumentar, d'una forma pausada i raonada, i crec...i que crec que fonamenten sense cap mena de dubte aquesta afirmació inicial taxativa que faig, però ni de bon tros tan taxativa com l'esmena a la totalitat que vostès han presentat i que, des del meu punt de vista, no està ni justificada ni és ponderada.

Per explicar el primer motiu, cal que ens remuntem als antecedents del cas que ens ocupa, particularment per aquells que potser no ho recorden o que no ho han seguit amb tanta atenció.

En data 6 de maig del 2021, tots vostès ho recordaran, es va entrar a tràmit parlamentari la modificació de la Llei del Codi de l'Administració i de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme.

L'objectiu d'aquesta revisió si ho recorden bé, era habilitar un procediment per tal d'explotar els béns patrimonials, mitjançant la modificació de l'article 92 del Codi de l'Administració, de forma que els contractes d'explotació dels béns patrimonials, tot...tot i haver de sotmetre's a les normes generals dels procediments de publicitat i concurrència, puguin ser també objecte d'una adjudicació directa en supòsits concrets i degudament justificats. Uns supòsits, ja ho vam dir en el seu moment, que també existeixen en dret comparat.

En la mateixa línia, en aquell moment es va decidir ampliar els supòsits previstos a l'article...a l'apartat 1 de l'article 61 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, per incloure-hi precisament com a objecte dels projectes d'interès nacional, tant els projectes socials com els projectes de recerca, desenvolupament o innovació.

La tramitació d'aquestes modificacions legislatives, malgrat que es va fer amb caràcter d'urgència, van comptar, vull recordar-ho, amb les aportacions de les diferents forces polítiques aquí representades. I per tant, es va demostrar en aquell moment, des del meu punt de vista, la voluntat d'arribar a un consens sobre el que havia de ser una modificació que, en un marc molt concret i molt acotat d'actuació, permeti a les administracions capitalitzar i rendibilitzar els béns patrimonials de què disposen en casos en què intervé un supòsit d'interès general.

A l'hora de la votació d'aquestes modificacions, el dia 20 del mateix mes de maig, el consens també va ser ampli. I, menys d'un mes després, concretament el 4 de juny, les modificacions esmentades van entrar en vigor.

A partir d'aquí, tal com s'havia acordat i previst, el dia 1 de juliol el consell del Comú d'Ordino emet l'informe favorable al projecte d'interès general...nacional perdó, i el mateix dia a la tarda el Govern es reuneix i declara al seu torn el projecte d'interès nacional.

I tot seguit s'entra a tràmit parlamentari per via d'urgència la petició d'autorització de l'ús del terreny per part d'aquesta cambra, en compliment precisament de l'article 89 *in fine* del Codi de l'Administració, que vam modificar en el seu moment, segons el qual i reproduïxo literalment, "*Sense perjudici de les disposicions establertes a la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, pels projectes declarats d'interès nacional, per poder cedir o destinar els béns en les condicions establertes al paràgraf anterior, cal l'autorització del Consell*

General si es tracta de béns titularitat del Govern.” Per tant, correspon, sense cap mena de dubte, a aquesta cambra votar si la cessió de l’ús del terreny s’autoritza per poder materialitzar el projecte tal com l’hem planificat o si, per contra, des del meu punt de vista, perdem una gran oportunitat per al país.

És per aquest motiu que li he de dir, sincerament, senyor López, que assisteixo amb sorpresa als seus arguments. Perquè, en certa forma, vostè, amb els seus arguments el que fa és desviar-se precisament del mandat legislatiu que li ha estat atorgat tot just fa un mes. I ja no centra, de fet, la seva oposició en si és oportuna o no la cessió del terreny, sinó que ho fa, i ha quedat així evidenciat, en el contingut d’un pacte de socis subscrit entre l’ADI, el Govern i Grifols que és, recordem-ho, competència exclusiva de l’executiu.

En definitiva, crec que ho podem dir, vostè amb la seva argumentació el que pretén és reconsiderar la transacció assolida en seu parlamentària i introduir, per la porta del darrere, el que no van aconseguir en el seu dia per manca de majoria parlamentària suficient.

En canvi, la majoria parlamentària va accedir a sotmetre a l’autorització del Consell General la cessió d’ús dels terrenys justament per atansar posicions amb vostès, per trobar un punt mig en definitiva, del qual, des del meu punt de vista un cop més, vostès avui s’aparten.

Vostès creuen sincerament que correspon al ple d’aquesta cambra discutir sobre si un pacte de socis, repeteixo, subscrit entre el Govern, l’ADI i Grifols, conté o no un peritatge econòmic de valoració de la parcel·la, o sobre quin serà l’ús de la parcel·la -aquí encara li concedeixo que potser està més o menys relacionat amb l’objecte que ens ocupa-, o al risc de veure’s obligat a adquirir la societat, o la clàusula antidilució, o el no compromís de contractació d’andorrans o residents. Jo no ho penso. No ho penso i a més a més crec que no fa honor al pacte que en el seu dia vam assumir, on es va voler definir molt clarament quines eren les competències del Consell General i quines eren les competències del Govern.

Dit això, i com no pot ser d’una altra manera, en pro d’aquest clima de mà estesa que volem que continuï existint, jo l’intentaré argumentar tots i cadascun d’aquests punts que vostè ha posat damunt la taula.

Però primer, em deixaran que acabi amb la meva argumentació perquè m’agradaria precisament doncs passar a detallar el segon motiu, des del meu punt de vista, de les contradiccions evidenciades pel Partit Socialdemòcrata.

Deixant ja de banda que avui i aquí no tocava, crec, debatre sobre el pacte de socis, també he de dir que ens hi veiem irremeiablement abocats després d’escoltar la seva intervenció, senyor López. I com si fos per art de màgia, sembla que el Partit Socialdemòcrata només hagi tingut accés al ja cèlebre pacte de socis quan es va presentar la petició d’autorització de l’ús del terreny que avui, en principi, havíem d’estar discutint.

Doncs no, senyores i senyors consellers generals. Sàpiguen que els consellers del PS ja van ser informats detalladament pel ministre de Salut del pacte de socis el dia 4 de maig, i se’ls en va lliurar una còpia íntegra l’11 de maig següent.

No només fa més de dos mesos, sinó el que és encara més rellevant, abans de l'aprovació amb el vot favorable del PS, recordem-ho, de la modificació que he esmentat abans, de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme i del Codi de l'Administració. I no recordo, almenys jo, en aquell moment, que es posés damunt la taula cap dubte o neguit al respecte, i molt menys els que vostè avui ha detallat.

Per tant, des del meu punt de vista, aquest cop de timó només pot obeir al seu torn a dos motius: bé al fet que el PS hagi validat una iniciativa legislativa del Govern sense haver-se informat suficientment, malgrat disposar de tota la documentació a aquest efecte, bé al fet, des del meu punt de vista, permeti-m'ho, més probable, que ara, per motius polítics, diria, i m'ho permetrà, de baixa volada, tots o alguns consellers del PS hagin decidit despenjar-se del consens polític que havíem assolit en un afer certament, i vostè ho ha reconegut, de gran transcendència per al futur del nostre país, anant fins i tot en contra, ho he de dir, del suport públic i privat que molts dels consellers del PS ens havien traslladat en diverses ocasions. I això em porta a una reflexió més general que...a una reflexió més general que crec que he d'exposar en un dia com el d'avui.

Entre aquells responsables polítics que semblen albirar que el centre de recerca en immunologia ens portarà les deu plagues d'Egipte i aquells, com el presentador de l'esmena, que fa uns quants dies van decidir ventilar a la llum pública el contingut d'un pacte de socis que, recordem-ho, és un document privat, per intentar fer veure, suposo, senyor López, com d'irresponsable i de poc previsor és el Govern, i dic...i dic bé, intentar fer veure, perquè cap de les clàusules contra les quals vostè clama són negatives o poc meditades, tal com explicaré al final de la meva intervenció o, si no tinc temps, en el posterior torn de paraula.

En tot cas, si bé crec que aquestes notícies diverses que s'han anat destil·lant en les darreres setmanes, per sort no han de fer perillar el projecte que ens ocupa, atès que està ja molt madur i ben travat, no crec que estiguem, i crec que tots plegats en aquesta cambra hauríem de fer una reflexió al respecte, no crec que estiguem llençant un missatge massa atractiu ni esperançador cap a les altres empreses que, seguint l'estela de Grifols, podrien decidir escollir Andorra com a destí de les seves inversions en matèria d'innovació, recerca o en qualsevol altre projecte d'alt valor afegit.

Vostès creuen que aquestes empreses volen ser el focus mediàtic i polític? Vostès creuen que cada cop que un projecte de les característiques del nostre centre, sigui amb partenariat públic o sigui estrictament privat, que es porta a terme en països com Suïssa, Irlanda, Luxemburg o qualsevol altre país, es genera un debat tan estèril, tan inoportú i, en alguns casos, tan esbiaixat com el que hem viscut les darreres setmanes al tomb d'aquest projecte? Jo crec que no. I encara es podria entendre aquesta deriva si el Govern hagués estat hermètic, confús o poc transfa...transparent al tomb de tot aquest projecte. Però sincerament els dic, crec que res més lluny de la realitat. Vostè ho podrà certificar, senyor López, si fa honor a la veritat.

Els hem informat de tots els passos des de l'inici i els hem lliurat tota la documentació, absolutament tota la documentació, d'aquest projecte als grups parlamentaris. I no només això. Des de la perspectiva de la ciutadania, ens vam sotmetre a una reunió informativa,

llarga, feixuga, sense límits, on tant des del Govern com des de la pròpia societat Grifols es va donar resposta a totes i cadascuna de les preguntes que se'ns van formular.

Per tant, crec que l'actuació del Govern ha estat suficientment transparent com per no generar o no alimentar aquests dubtes i aquests neguits que crec que no fan favor als projectes de futur que tots hauríem de palanquejar des d'aquesta cambra.

No sé, senyora síndica, si em queda temps encara per poder respondre...

La Sra. síndica general:

Vostè també té el rellotge si vol.

Li queden dos minuts.

El Sr. cap de Govern:

(*.micro tancat.*)... i la meva intervenció inicial, i no es preocupi senyor López que de ben segur doncs en el meu posterior torn de paraula li donaré resposta, com no pot ser d'una altra manera, fent gala d'aquesta demanda de mà estesa que vostè ha formulat a totes i cadascuna dels neguits i els dubtes que vostè m'ha formulat, a veure si som capaços d'atansar posicions.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor cap de Govern.

Iniciem els torns d'intervencions.

Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Anem a fer una mica de memòria sobre el tema Grifols, que és un tema que es mereix precisions.

El dia 2 de maig, doncs primer el dia 30 d'abril, l'anunci del Govern per l'arribada de Grifols.

El dia 2 de maig, els grups parlamentaris fan declaracions a la premsa celebrant l'arribada de Grifols al país.

Vaig dir en aquell moment que no podia pronunciar-me sobre la qüestió per manca d'informació. Efectivament, el Govern no havia presentat el projecte als membres d'aquesta cambra ni tampoc a la ciutadania.

El 3 de maig, davant d'aquest secretisme, vaig fer, vaig formular preguntes parlamentàries i vaig demanar còpia del pacte de socis amb Grifols. I vaig preguntar també sobre el tema de nivell de risc, és a dir, de biodiversitat...de bioseguretat perdoneu, del laboratori Grifols. I gràcies a la meva pregunta es va saber doncs que era un laboratori P3, és a dir, quan el màxim risc és de 4, com al laboratori *One*.

El 20 de maig havia insistit en aquesta cambra per tal que l'executiu organitzés reunions de poble, una consulta ciutadana a Ordino i un referèndum a tot el país, ja que un laboratori P3 no és qualsevol laboratori, evidentment.

Cal dir que unes setmanes després, el Govern va organitzar una reunió de poble a Ordino, el 9 de juny, en la qual els ciutadans d'Ordino estaven convidats presencialment, però que els consellers que no residien a Ordino no podien assistir-hi, doncs, presencialment. I el ministre havia dit que els consellers que ho desitjaven podrien tenir un enllaç i que podrien preguntar tot el que volien.

A la meva gran sorpresa, què vaig veure? Que la sala estava plena, plena, de membres de l'executiu que no residien a Ordino, i vaig veure que els consellers tenien un enllaç Youtube sense poder preguntar.

Mireu, algun sí, algun no, jo no ho entenc. No entenc aquest menyspreu a nivell de la cambra parlamentària. Jo desitjo un altre tarannà a nivell d'aquesta legislatura, penso que anem malament, de veritat. Penso que això és una presa de pèl.

Ara m'adreço al cap de Govern, al senyor ministre de Salut, senyor Martínez Benazet. Estaria bé, estaria bé que les paraules dels seus eslògans, eslògans dels grups de la majoria, "*les persones compten*" i "*una altra manera de fer*", s'acompanyessin de fets.

Senyor cap de Govern, el que ha fet, el que ha fet vostè és passar tot per la porta de darrere, és vostè que ha passat tot per la porta de darrere pel projecte de Grifols, quan no tenim llei de bioètica, quan no tenim ni el Conveni d'Oviedo firmat, conveni reclamat per aquesta cambra la legislatura passada, conveni també reclamat pel nostre copríncep episcopal. Us recordeu de les propostes de resolució d'aquesta cambra, que tots vam votar aquí? Doncs tot paper mullat. Doncs mireu, firmem un pacte de socis amb Grifols sense treballar a la cambra, sense informar a la cambra, sense firmar, sense treballar una llei de bioètica i sense firmar el Conveni d'Oviedo.

Aquesta reunió de poble, fantàstic, a Ordino, es va parlar de valor afegit. Valor afegit per qui? Per qui? Hem faig la pregunta. Grifols va afirmar que el laboratori no generaria beneficis, és a dir, zero a nivell de les arques de l'Estat. Recaptació fiscal zero.

Continuem. Hi haurà un *business plan*? No, cap *business plan*. És a dir que injecten 25 milions d'euros, tots aquí, hi ha empresaris a la sala, doncs cap *business plan*, curios.

Grifols va afirmar que les patents serien propietat de Grifols, que el Govern d'Andorra hauria d'injectar 200.000 euros cada any, hi hauria una cessió de terrenys públics durant 25 anys. Que tenim un capital de 20% a nivell públic, 80 a nivell de Grifols, per una entitat que no generarà beneficis, és a dir, deutes com ha dit el senyor López.

No s'ha consultat tampoc la UNESCO per veure la compatibilitat del projecte amb la reserva de la biosfera. Perquè vostès estan segurs, segurs que és compatible. No les tinc totes, no les tinc totes.

Caldrà construir unes carreteres també, d'accés. Qui pagarà? A quin preu? Cap estudi mediambiental de gestió de residus, manipulació sobre animals, quan es deia que no es manipularien virus. El senyor cap de Govern, que parla de les contradiccions del grup Socialdemòcrata, doncs m'agradaria que parlés de les seves pròpies contradiccions, eh, amb el ministre.

Contractació de persones. Bé, Grifols va dir *“sobretot persones de fora, perquè clar, necessitem un alt nivell de competències”* i, evidentment es tracta d'un laboratori P3, i per tant nivell de competència elevat.

Doncs, i a més a més per acabar Govern doncs hipoteca Andorra, hipoteca Andorra amb la clàusula 8.2. És a dir, que si l'empresa no tira endavant per alguna sentència o situació que impedeix exercir la seva activitat, el Govern doncs compra la totalitat de la societat.

Senyors de Govern, estem parlant de la sostenibilitat de les finances públiques, estem parlant d'això.

La Sra. síndica general:

Hem d'anar acabant, senyora Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Acabo, senyora síndica.

Estem parlant de la sostenibilitat de les finances públiques i estem amb una situació molt delicada de la Covid que va doncs evidentment tocar el nostre teixit econòmic i social. Doncs la diversificació sí, però no a qualsevol preu. No podré donar suport i desitjo realment que revisi aquest pacte de socis i votaré doncs a favor de l'esmena a la totalitat a la Petició d'autorització de la cessió temporal d'ús del terreny conegut com a “Prat de la Farga” d'Ordino.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Montaner.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, senyor Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies senyor nunci. Moltes gràcies senyora síndica.

No autoritzar avui la cessió del terreny vol dir no al projecte que ens ocupa, no a aquest projecte punter a nivell mundial en el que és la investigació immunològica. I podem parlar del pacte de socis, podem estar-hi d'acord, podem estar-hi en desacord, però en definitiva això és una competència que no és del Consell General, que és del Govern. I avui el que ens ocupa és sí o no a la cessió del terreny i també per cert a què s'hi faci un pont no inundable, com és normal, perquè hi puguin arribar les persones que hi han de treballar.

Per Ciutadans Compromesos sí a la cessió del terreny. Un terreny que està a Ordino, un terreny que avui dia doncs passarà a tenir un ús molt més important, molt més productiu del que ha tingut fins ara, que és un bé herència de Casa Rossell i que, per tant, no s'està venent, s'està cedint el seu ús per uns quants anys, i després els andorrans en recuperarem la possessió. És a dir, no estem malbaratant un terreny. Per nosaltres, és un discurs que ens heu sentit dir varies vegades, la transformació de la nostra economia, la modernització del nostre sistema productiu, ha passat de ser una obligació. I més en aquest context de crisi o postcrisi Covid, l'obertura econòmica i la diversificació econòmica, i això és un claríssim exemple de diversificació econòmica, és a dir, podríem dir vulgarment que passem de 0 a 100 en un segon. Doncs, la diversificació econòmica en aquest moment com el que estem vivint cobra més importància.

És a dir, respectem i potenciem els sectors econòmics tradicionals, els que ens han permès arribar on som, l'herència també dels nostres pares i dels nostres avis i del qual n'estem tots molt orgullosos, però és evident que hem de portar nous sectors econòmics al país, i n'hem parlat de molts i no...avui no seguiré parlant perquè amb això sabeu que soc molt insistent. Però avui, en aquest entorn tecnològic global que s'ha creat, on s'ha demostrat que la tecnologia, la investigació són cabdals pels anys a venir, doncs per nosaltres és importantíssim dir sí al terreny, insisteixo, estem dient sí al terreny, les altres discussions, com ha dit el senyor Espot, havien d'haver tingut lloc en un altre moment.

I per tant estem dient sí a què vinguin a Andorra noves activitats econòmiques, que ens permetin aquell tòpic d'atreure talent i també retenir el talent dels nostres joves aquí al país. I si això era important abans de la pandèmia, no us vull dir ara, amb aquesta situació Covid, si no és encara més important atreure i retenir persones d'altres capacitats professionals. I és en aquest model de creixement econòmic i social, amb moltes altres professions que s'estan començant a implantar a Andorra, que pensem que Andorra té un futur molt millor per als nostres joves i per a nosaltres mateixos.

Tothom ha sentit a parlar dels avantatges que ens aportarà aquest centre que es farà amb Grifols a Ordino. És un sector que està en auge, és un sector que ens permet diversificar la nostra economia i que representa una aposta clara pel progrés, pel progrés tecnològic i pel progrés científic. A més a més, quan he dit que anàvem de 0 a 100, és una mostra claríssima d'una aposta per la recerca, el desenvolupament i la investigació, la qual cosa hem d'estar orgullosos que a Andorra ve una empresa puntera en aquest sentit i que ens ajudarà a avançar molt en aquest sentit, alhora que fomentará activitats d'altíssim valor afegit per al nostre país. Amb la cessió d'aquest terreny que avui, presumiblement, pel que puc intuir dels grups parlamentaris sortirà favorable, fem també un pas endavant per l'estímul d'inversions i per convertir Andorra també en un clúster en aquest sector de la investigació de la biomedicina, de la immunologia. Què vol dir fer un clúster? Fer un clúster és tan senzill

com, a partir del moment que es fica la primera pedra perquè un líder mundial, com és Grifols, s'instal·li a la parròquia d'Ordino, al voltant de tot això es va creant un entorn econòmic, un entorn social que és potentíssim pel desenvolupament del nostre país. Sovint havíem parlat que si volíem congressos de metges, que si volíem congressos de farmàcies, tot això no ha estat mai possible. Per què? Perquè no tenim un centre d'interès. A partir del moment que s'instal·la un Grifols a Ordino, tenim un centre d'interès que, al voltant seu, es va creant una economia productiva, divulgativa, tecnològica, que sens dubte ens en beneficiarem totes les persones d'Andorra.

No oblidem que estem parlant, com he dit abans, d'un líder mundial com és Grifols, que cotitza als mercats financers i que amb el d'Ordino, no és el primer centre d'investigació immunològica, sinó que és el tretzè. És a dir, saben molt bé el que estan fent, i estem parlant d'una empresa que té 24.000 treballadors. Per tant, és una empresa que ens pot aportar molt valor afegit, molt coneixement, molta divulgació aquí al nostre país. En aquest sentit, deia que ens aporta coneixement i divulgació, ens hem passat una bona estona de la tarda parlant de lleis d'educació. En aquest sentit, no oblidem també, que en aquest centre, entre altres coses, s'hi faran fòrums, s'hi faran conferències i, a més a més, també, si no recordo malament, en el pacte de socis tenen l'obligació d'obrir una línia d'estudis pels nostres professionals en aquesta matèria. Per tant, és una cosa que també s'ha de celebrar que sigui així, perquè això ajuda a desenvolupar els nostres professionals i també al desenvolupament de la investigació i de la tecnologia. Tot això també permet construir i projectar a l'entorn favorable que representa Andorra per empreses. No només les empreses i professionals d'Andorra, sinó perquè, amb la vinguda d'aquest centre d'investigació a Andorra, estem projectant aquest clúster que deia, de què altres empreses, inclús d'altres sectors, vegin l'oportunitat que representa venir a Andorra, per la seguretat jurídica, per la seguretat física, per la seguretat sanitària, per les nostres muntanyes, per la nostra sanitat, per la nostra fiscalitat, i també, si em permet la broma, ministre Filloy, per la nostra proximitat moderada als aeroports internacionals.

Aquest centre servirà també per impulsar la formació dels nostres joves, i té aquell punt de generositat, perquè aquelles investigacions que s'hi facin i de les quals en resulti algun benefici mèdic, ho seran pels nostres veïns, per les persones d'Andorra, però també redundarà en el benefici de la salut mundial. En definitiva, ajudarà tot això a millorar i a potenciar molt més la nostra imatge a nivell internacional i a situar el nostre país en el mapa mundial de la investigació i de la recerca. Per tant, tornem-ho a dir, avui no ens ocupa, i en podem parlar, la mà estesa hi és sempre i el diàleg és el que es ve a fer aquí al Consell General, és el que fem a Casa de la Vall, parlamentari, però avui toca dir sí o no a la cessió del terreny i, com deia, i al pont, a fer-hi un pont, o abstenir-se. Dir sí vol dir que volem tirar endavant amb el projecte, la qual cosa ja he dit abans, el nostre grup parlamentari evidentment dirà que sí, i dir no vol dir tancar-se en banda a tots els avantatges, a tots els beneficis que acabo d'explicar, que significa aquest projecte punter pel nostre país, pel Principat d'Andorra.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, senyor Joan Carles Camp?

El Sr. Joan Carles Camp:

Gràcies senyor nunci. Gràcies senyora síndica.

A continuació passo a analitzar la Petició d'autorització de la cessió temporal d'ús del terreny conegut com el "Prat de la Farga de Rossell" d'Ordino. El dia 8 d'abril del present, el Govern aprova la decisió de promoure la creació a Andorra d'un centre d'investigació en immunologia de nivell internacional mitjançant la col·laboració publicoprivada. A tal efecte, aquell mateix dia, el Govern encomana i faculta l'ADI per a què piloti el desenvolupament fàctic de la iniciativa, mitjançant la participació d'un *partner* biotecnològic internacional de prestigi i capacitat reconeguts que pugui estar interessat en la proposta de creació d'un centre d'investigació immunològica. Per tal de poder fer efectiva aquesta realitat, el Govern encomana i faculta el Ministeri d'Ordenament del Territori que efectui les accions necessàries per assolir la cessió temporal d'ús d'un terreny apte i satisfactori per la implantació d'un centre d'investigació en immunologia. Per assolir aquests objectius, el Govern, a primers de maig, tramet a Sindicatura el Projecte de Llei de modificació del Codi de l'Administració de 29 de març de 1989, i de la Llei general del territori i urbanisme del 29 de desembre del 2000, sota el procediment d'urgència.

El 20 de maig s'aprova en aquesta Cambra la modificació de la Llei del Codi de l'Administració així com també la modificació de la Llei d'ordenació del territori i urbanisme. El dia 8 d'abril...entre el 8 d'abril, perdó, i el 20 de maig, l'ADI ja ha trobat un *partner* biotecnològic internacional i ha signat un pacte de socis amb Grifols. Fins i tot l'ADI ha aconseguit un terreny conegut amb el nom de "Prat de la Farga" d'Ordino, el qual és propietat del Govern perquè forma part de l'herència *ab intestat* de Casa Rossell. En conseqüència, aquest terreny pot ser cedit sense necessitat de dur a terme el procediment de desafecció a l'ús públic, ja que es troba sotmès al règim del dret privat. I en compliment de l'acord del Govern del dia 8 d'abril de 2021, el Govern cedirà temporalment l'ús de l'esmentat terreny a l'ADI, i aquest al seu torn en cedirà temporalment l'ús a la societat de dret andorrà que l'ADI constituirà conjuntament amb Grifols. Aquesta nova societat, participada per l'ADI i Grifols, desenvoluparà un projecte estratègic que ha estat declarat d'interès general pel Govern d'Andorra el 2 de juliol. Aquesta nova societat desenvoluparà, construirà i explotarà un centre de recerca en immunologia al "Prat de la Farga de Rossell" d'Ordino. Aquest nou centre en recerca i immunologia ens ha d'aportar serveis d'alt valor afegit en innovació, en recerca, etcètera. També donarà feina, en un primer moment, a uns 50 professionals, bona part d'ells altament qualificats. Aportarà científics, investigadors, temporalment, i també es farà divulgació. També pot servir com a pol d'atracció per altres empreses que es vulguin instal·lar a Andorra, tipus clúster. Ara bé, a nivell de pla de negoci, segons el que es va desprendre en la reunió de poble d'Ordino, serà un centre autosostenible, per poder seguir operant sense beneficis. Com tot, hi ha contraparts, i ara és el moment de valorar-ho. El "Prat de la Farga de Rossell" d'Ordino, segons la fitxa

urbanística UA32A del POUP d'Ordino té una superfície aproximada d'uns 31.000 metres quadrats. Es troba situada en una zona urbana 2. Té un índex d'edificabilitat d'uns 49.000 metres quadrats aproximadament. L'import econòmic, si baixem al detall de repercussió corresponent al percentatge de cessió econòmica prevista en el POUP d'Ordino segons el BOPA número 60 de 6 de maig de 2020, és de 989 euros coma 14 metre quadrat. És a dir, gairebé 1.000 euros metre quadrat de sostre edificable. Per fer-ho més entenedor o didàctic, aquest valor -1.000 euros metre quadrat sostre aproximat- ens donaria un valor del terreny aproximat d'uns 48 milions d'euros. Aquest seria el valor del terreny si es posés a la venda, i en aquest cas el Govern el cedeix a l'ADI gratuïtament. Per informació que disposem els consellers, almenys nosaltres, el "Prat de la Farga Casa Rossell" queda totalment afectat per la construcció d'aquest centre de recerca i immunologia. A valorar també que l'ADI, és a dir, l'Estat, efectuarà una aportació anual a aquesta nova societat de 200.000 euros any, quin import pel nombre d'anys ascendeix a la xifra de 5 milions d'euros. El Govern també es farà càrrec de l'accés rodat al centre de recerca immunològica, a través de la carretera general 3, quin cost aproximat, segons la fitxa del Ministeri d'Ordenament del Territori, és de 900.000 euros. Per la construcció d'aquest accés rodat provisional, per un mínim de 25 anys, que és el temps de durada del contracte de cessió, es grava també una parcel·la propietat del Govern coneguda com "Terreny de les Moles de Casa Rossell". L'afectació d'aquesta parcel·la no s'ha valorat, i els consellers tampoc disposem ni de plànols ni de superfícies ni de característiques.

Per la creació, construcció i futura explotació del centre de recerca i immunologia, s'ha de modificar el Pla sectorial de noves infraestructures viàries, és a dir, la futura desviació d'Ordino, desplaçant el futur desviament d'Ordino muntanya amunt, el que provocarà la construcció d'un túnel artificial d'una longitud aproximada d'uns 120 metres lineals, tal com es desprèn de la documentació aportada. Malgrat que a la documentació aportada no es considera rellevant valorar aquest aspecte, el desviament del vial, al nostre entendre, aquesta modificació del Pla sectorial de carreteres tindrà un cost important. Només cal veure el cost de l'obra pública. Ho poden veure vostès mateixos publicat als diferents panells de les obres que s'executen per compte de l'Administració. Vostès apel·len a la col·laboració publicoprivada per desenvolupar projectes d'interès nacional. Per què? Per una banda, es vol donar seguretat jurídica a l'inversor. És a dir, com que el propi Govern, a través de l'ADI n'és soci, es garanteixen els canvis legislatius i reglamentaris necessaris per tal de desenvolupar el projecte, i en el cas que ens ocupa, s'han modificat ja o es modificaran els següents: modificació de la Llei del sòl per incloure explícitament la recerca i la innovació, que ja ha estat feta; modificació del Codi de l'Administració relativa a la cessió i explotació de béns patrimonials, que ja ha estat feta; modificació del Pla viari per l'afectació del mateix a aquesta finca, suposo que es farà; declaració d'interès nacional per eximir de certes normatives urbanístiques limitatives per un edifici d'aquestes característiques. I altres, que a hores d'ara, els consellers encara desconeixem. Però bé, per altra banda i tal com es reconeix en la memòria justificativa, l'extrema complexitat i el cost econòmic que representa l'obtenció d'un terreny adequat d'aquestes característiques i dimensions, i per una altra banda, també es fa per garantir que l'inversor ha de disposar d'un terreny a la construcció. És a dir, tot i que un inversor trobi un terreny d'aquestes característiques, que és molt difícil, doncs no disposaria de les garanties urbanístiques per poder construir el futur projecte si no fos declarat d'interès nacional. Aquests dos elements són d'un pes molt considerable perquè una empresa s'instal·li a Andorra. Per tant, és important tenir el Govern

com a soci. En la documentació analitzada, es diu que la participació accionarial del Govern de la societat explotadora del centre de recerca en immunologia tindrà com a guany col·lateral la preferència de la població d'Andorra en els tractaments biomèdics, que el país gaudirà de tractaments terapèutics avançats en l'àmbit com l'oncologia, les malalties autoimmunes o altres, abans que la resta d'Estats. Aquesta clàusula de preferència redunda de forma indubtable en benefici de la salut de la ciutadania d'Andorra.

En la documentació aportada també s'explica que la participació accionarial del Govern mitjançant l'ADI en la societat explotadora del centre gaudirà d'una clàusula antidilució, per la qual, encara que el *partner* internacional decideixi una ampliació de capital social, el percentatge accionarial de l'ADI romandrà invariable, sense haver de desembossar més capital d'Estat andorrà. Ja hi podem estar d'acord, però en el cas que no sigui autosostenible i s'entri en pèrdues, entenc que l'Estat andorrà també les haurà d'assumir en un 20%. Ja m'ho explicaran.

El que està clar també des d'ara és que la societat no es dedicarà, sota cap concepte, a la producció ni a la distribució, sinó que es dedicarà exclusivament a la investigació. Aquesta orientació estrictament delimitada d'activitat no preveu l'obtenció de beneficis empresarials ni, conseqüentment, repartiment de dividends entre els socis. Per tant, ens permetran que se'ns generin dubtes. A Terceravia + Unió Laurediana + Independents som plenament conscients de la fragilitat i de la maduresa del nostre model econòmic. Per tant, considerem que la diversificació econòmica és fonamental. Estem a favor de la creació de serveis d'alt valor afegit i, en aquest sentit, Andorra té molts deures a fer. Cal consolidar-se com un referent, amb seguretat jurídica contrastada, vetllant pels preus de transferència, sent curosos amb la política fiscal d'acompanyament a aquestes polítiques econòmiques. Tot a l'entorn d'unes regles de joc iguals per tots, i no només unes regles a mida del demandant. Senyores i senyors, ens cal més visió. La col·laboració publicoprivada és una eina, una bona eina, però ha de ser a l'abast de tots, i això es promou amb legislació adequada. Tot i això, alhora ha de potenciar i no arraconar ni minvar el nostre teixit econòmic i l'emprenedoria. Si ho fan així, en aquest posicionament ens trobaran.

Per tot l'exposat, votarem en contra de l'esmena a la totalitat del Grup Socialdemòcrata, en canvi, votarem a favor de la cessió del terreny derivada de l'acord publicoprivat pel desenvolupament del centre de recerca en immunologia.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Camp.

Pel Grup Parlamentari Liberal, senyor Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies senyora síndica.

Deixi'm començar dient que els darrers quaranta-cinc minuts, el que he sentit en aquesta Cambra em deixa en un estat com a mínim de certa estupefacció i també desolació. I ho dic molt sincerament perquè penso que estem tergiversant els mecanismes que els consellers generals tenim a la nostra disposició, per fer la nostra activitat parlamentària en aquesta Cambra, a través del que dictamina el Reglament del Consell General.

Que jo sàpiga, i com bé he sentit la secretària de torn de Sindicatura anunciar avui a l'ordre del dia el punt 5, avui estem en aquesta Cambra, els 28 consellers i conselleres generals, per votar si estem a favor o en contra de l'esmena a la totalitat a la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino. I hem ja constatat, amb les intervencions que m'han precedit, de què s'ha desviat del tot el debat, fent un ús, des del meu parer, del tot esbiaixat dels mecanismes disponibles que tenim a la nostra disposició, per entrar a discutir altres aspectes que no venen determinats a l'ordre del dia de la sessió d'avui. Això vol dir que no estiguem disposats o que no aplaudeixi el fet de què puguem discutir i aclarir qualsevol concepte? Òbviament no seria el cas, som parlamentaris i això s'ha de fer. Per tant, bé apel·laria a la responsabilitat de tots els polítics i de tots nosaltres de fer-ho quan toca.

Perquè tenim al nostre abast tots aquells mecanismes que ens permetrien haver pogut resoldre qualsevol mena de dubte, confusió, inquietud que ens concernia sobre aquest projecte en el moment que tocava. I no pas avui, que avui es tractaria simplement de votar en contra o a favor de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Socialdemòcrata.

No cal que els ho recordi, tenim sessions específiques de preguntes orals, en les quals podem formular tota mena de preguntes a Govern d'aquesta mena. També tenim l'oportunitat de fer preguntes escrites, tenim demandes d'informació. Però molt més enllà d'això, i al contrari del que alguns pretenen, espero que sense cap mena d'èxit, fer pensar a la gent, amb un fil directe amb el nostre cap de Govern, perquè així ho ha manifestat en múltiples vegades anteriors, per al tema que ens ocupa i per qualsevol altre. Amb la qual cosa, lamento profundament com el debat avui s'esbiaixa de totes, totes en un projecte que és cabdal per al futur del país. Jo, em permetria demanar-li directament al senyor López, ja que ell manifestava clarament que: "*volem poder estar a favor d'aquest projecte*", literalment, jo li demanaria doncs, si vostè avui, i als seus companys de files, votaran a favor del projecte, amb la qual cosa a ningú se li escapa que el que aprovem la cessió d'aquest terreny, o no. I si ho farà o no, també m'agradaria saber-ho *a priori*, de què depèn. Perquè com ja ha dit el cap de Govern, entenc que els consellers generals de la majoria esmerçarem tots els esforços que facin falta, encara que potser avui no toqui, però esmerçarem tots els esforços que facin falta per mirar de convèncer-los, a vostè i a tota la ciutadania, de les bondats d'aquest projecte per al nostre país.

El senyor Esport, quan ha pujat al faristol, ha dit que patia per si es perdria una oportunitat de país. Senyor Esport, com a mínim deixi'm d'entrada tranquil·litzar-lo. Avui, aquesta Cambra, amb la majoria suficient i a més a més, com ja anunciava el senyor Camp amb els vots també de Terceravia, votarem en contra d'aquesta esmena, amb la qual cosa aquest projecte podrà tirar endavant. Per tant, des de la tranquil·litat que ens ocupa i que ja hi pot comptar, ja m'avanço, perquè aquest és el posicionament clar i rotund, i de manera

vehement ho torno a dir, dels grups de la majoria, amb aquesta tranquil·litat, intentem esmerçar els minuts que tenim a la nostra disposició per fer aquesta pedagogia.

Abans però, jo també voldria apel·lar a la responsabilitat política de tots i cadascun de nosaltres. I ara em centraré, concretament, amb els meus companys i companyes, consellers i conselleres generals, jo inclòs, a l'hora de fer la nostra feina. Perquè entenc que nosaltres tenim un altaveu privilegiat. En un món on la informació, benvingut sigui, s'ha democratitzat i a través de les xarxes socials i dels mitjans digitals tothom pot tenir un altaveu, entenc que la nostra ha de ser altament responsable. Perquè sinó, massa vegades, i ja ho hem vist en anteriors ocasions, passa que un conjunt de veus, minoritàries això sí, de nos, poden fer anar en orris projectes que serien molt profitosos per gran part de la ciutadania. Per tant, des d'aquests articulistes que moltes vegades fomenten aquestes teories conspiranoiques basades en el no sé què, nosaltres cal que tinguem una veu responsable. I per tant, no és de rebut, al meu entendre, que usem la nostra veu, des d'aquest faristol, que tenim via directa amb totes les ciutadanes i ciutadans d'Andorra, per faltat a la veritat, tergiversar el nostre discurs, confondre a la ciutadania, i directament faltant a la veritat. No és de rebut usar el nostre altaveu, no és de rebut usar el nostre posicionament polític per anar en contra del nostre país.

Alguns avui aquí han fet bona la màxima d'un expresident espanyol de "*quan pitjor, millor*". Doncs no. Aquí a Andorra penso que no hem d'entrar en aquesta mena de debats, en els quals s'afirma categòricament que l'acció de Govern és de menyspreu i de presa de pèl. Jo em preguntaria si no és de menyspreu i presa de pèl venir en el faristol sense haver estudiat els dossiers. Perquè avui no perdrem cap oportunitat per al país. Avui treballarem per al país, perquè tingui una nova oportunitat de diversificació econòmica, com moltes vegades hem defensat. Concretament referint-me ara a la intervenció que ha fet el senyor López, sincerament jo també vull que vostès puguin estar a favor d'aquesta iniciativa, i està a la seva mà. I també m'agradaria fer referència a aquesta incongruència que el senyor Espot mencionava anteriorment. No fa pas massa setmanes, era el 20 de maig, que literalment, des de les files socialdemòcrates, vostès varen dir, recordem-ho per a tothom: "*Per tant, pel bé de la diversificació econòmica, pel creixement econòmic, per la implantació de nous sectors i, si em permeten, des del punt de vista absolutament personal, pel bé de la recerca immunològica que ha de permetre investigar, desenvolupar i treballar sobre fórmules que han de servir per atacar malalties tan greus com el càncer o com les malalties neurològiques autoimmunes, doncs el vot del Partit Socialdemòcrata, com no pot ser un altre, ha de ser favorable.*" Em permeto recordar aquesta cita perquè la informació que tenien aleshores no ha canviat gens ni mica amb la que tenen d'ara. Però sí que, curiosament, ha canviat el seu posicionament. Jo avui em permetré fer un símil extremadament simple, i perdonin per la simplicitat d'aquest símil, però penso que il·lustratiu per aquells que ens puguin escoltar des de casa. Imaginin-se vostès una família que necessita, per algun motiu en concret, doncs adquirir un vehicle. No n'ha tingut mai cap, i per les seves necessitats, per guanyar en qualitat de vida, per poder anar al supermercat i no haver de carregar excessivament la compra, o per poder anar de vacances amb la família o per poder accedir al seu lloc de treball perquè està molt lluny del centre urbà, necessita comprar un cotxe. I demana consell, fem una hipòtesi, amb el matrimoni en aquest cas socialdemòcrata, i un d'ells els hi diu: "Sí home, i tant, l'heu de comprar el cotxe". Aquesta família se'n va al concessionari, comencen a mirar models, miren fonts de finançament, arriben a la conclusió doncs que el cotxe està

prou bé, doncs estan ja convençuts de comprar-lo, i es tornen a seure a sopar amb el matrimoni, i l'altre membre del matrimoni, tres setmanes més tard, quan ja s'ha fet tota la feina, els diu "escolta, heu pensat que el cotxe que comprareu, tan bonic com està, us el poden ratllar? És més, heu pensat que tenir un cotxe és una preocupació addicional, que potser us el robaran algun dia?" O, és més haureu de pagar una assegurança, que val uns diners, i haureu de pagar el preu del combustible..." I mentrestant, la veïna, la típica veïna xafardera que tots tenim, doncs surt del replà i diu: "I a més a més vigila que et pots matar, amb el cotxe!". Home, jo penso, el que deia de les deu plagues el senyor Xavier Espot, el que no ens podem permetre és tergiversar la realitat. I el que no ens podem permetre és fer entendre la gent que s'estan assumint uns riscos que són inassumibles, quan no és el cas. En tot moment, el nostre Govern ha fet allò que havia de fer i ha informat pertinentment als grups parlamentaris, tant de la minoria com de la majoria, en quin era el procediment a seguir.

Parlava jo del desconeixement del dossier. Molts dels temes que avui es posen damunt de la taula no tenen lloc a ser en el marc del que aquí ens ocupa, la discussió parlamentària sobre la idoneïtat d'aquesta infraestructura. Estem parlant d'un contracte mercantil. Aquells que són empresaris coneixeran molt bé que per assolir contractes mercantils que propicien l'acord entre les dues parts, doncs ambdues parts s'hi ha de trobar còmodes, i ambdues parts han de, entre cometes, negociar, per arribar al millor acord.

Jo avui he sentit directament barbaritats en aquesta Cambra. Aquest article 8.2 que menci...que s'ha mencionat diferents vegades, que segons algú "*hipoteca*" el nostre país, diu literalment el següent, escoltin: "*Si la societat, en un moment donat, com a conseqüència d'un procediment judicial... -d'un procediment judicial- interposat contra ella o de qualsevol altra forma i de conformitat amb una resolució judicial ferma i vinculant, es veu impedida o limitada d'alguna forma -atenció amb el matís que és clau- diferent de la del contracte de cessió d'ús, per utilitzar la propietat en els termes i condicions previstos en el contracte de cessió d'ús, llavors se'n deriva el compromís del Govern.*" Estem parlant de simplement l'ús d'aquests terrenys, no estem parlant de si aquesta societat que és, òbviament, un centre de recerca, entra en fallida tècnica o hi ha problemes, com deia, que hem vist en aquests articles conspiranoics, en els quals parlen ja gairebé d'una invasió nuclear fora de lloc, estem parlant d'un tema que nosaltres, 28 consellers i conselleres generals per altra banda, vàrem resoldre aprovant els canvis que vàrem fer en aquesta Cambra el dia 20 de maig. Per tant, és un supòsit que es veu recollit en aquest pacte de socis, que era anterior òbviament a la nostra sessió de Consell General, però que ja es van veure solucionats per l'acció legislativa que nosaltres vam portar a terme a aquesta cambra.

Per tant, jo els demanaria, i ho dic amb tota la profusió d'ànims per part de tothom que ens cenyim al literal escrit d'allò que ens diu aquest pacte de socis, si és el que volem discutir avui, però no tergiversem i fem creure a l'opinió pública coses que no són. Perquè no només no s'estan fent un favor a vostès mateixos, no estem fent un favor per al nostre país.

Senyora síndica, encara tinc una mica de temps, però segurament deixo per la propera intervenció el perquè els grups de la majoria doncs volem donar suport, i en aquest cas, també, el Grup Parlamentari Liberal que jo represento, volem donar suport no pas a l'esmena a la totalitat, sinó a aquest projecte.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Costa.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata?

Sra. Montaner, acabarem els torns, té el torn després, no pateixi, ja li deixaré el temps que li correspon.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyora Berna.

La Sra. Bernadeta Coma:

Gràcies senyora síndica.

Per entendre els motius de la cessió del terreny del “Prat de la Farga” d’Ordino a l’ADI, Andorra Desenvolupament i Inversió, ens hem de remuntar vora un any enrere.

En una d’aquelles rodes de premsa diàries que s’havien convertit en indispensables per conèixer com evolucionava la pandèmia a Andorra, el ministre Benazet ens va informar que s’havia arribat a un acord perquè Grifols cedís dues màquines per realitzar proves TMA, i ajudar així el nostre país en la detecció del Coronavirus. Llavors ens era molt llunyà el concepte TMA, però sí que coneixíem Grifols, que cal recordar, es va sentir atreta per la bona gestió que Andorra va fer de la pandèmia i pel pioner doble cribratge massiu fet a tota la població.

A partir d’aquella col·laboració inicial, es va començar a gestar el projecte d’implementar un centre de recerca en immunologia a Andorra. Una vegada tancat l’acord entre Govern i Grifols, es van activar els processos legals pertinents. Per la part que concerneix el Consell General, vam aprovar en aquest hemicicle, fa dos mesos, la modificació del Codi de l’Administració i de la Llei general d’ordenació del territori i urbanisme, per donar així cabuda a aquest projecte però també d’altres de característiques similars. Avui, amb l’autorització de la cessió temporal d’ús del terreny, fem el pas definitiu. Andorra comptarà amb un centre pioner de recerca en immunologia, que tindrà un cost de 25 milions d’euros que seran assumits per Grifols. Paral·lelament, la farmacèutica invertirà 100 milions d’euros anuals en la seva gestió. És una gran notícia pel sector de la investigació en biomedicina, un sector cada vegada més necessari i de més valor en el context de la postpandèmia.

També és una gran notícia i un bri d’esperança per a totes aquelles persones que pateixen malalties autoimmunes, càncer, malalties infeccioses emergents, Alzheimer, esclerosi múltiple, malalties malauradament molt presents a les nostres vides. Des d’aquest centre es podran crear nous tractaments immunològics per lluitar-hi i trobar-hi possibles cures. I per Andorra, quins beneficis aportarà? Són múltiples, ja s’han exposat en diverses ocasions, també davant de la ciutadania, a la reunió de poble a Ordino el passat 9 de juny. Vull destacar, per una banda, l’atracció de talent humà que aportarà el centre, que crearà uns 65 llocs de treball, entre els quals una cinquantena de personal altament qualificat. I per

altra, el ventall de possibilitats que obre als nostres científics i joves, professionals i universitaris d'Andorra amb formació acadèmica en biomedicina i biotecnologia, tindran l'oportunitat de desenvolupar una carrera professional, sense veure's obligats a marxar fora del país. En aquest sentit, confiem plenament en les capacitats d'aquests professionals i joves, no creiem que s'hagi d'obligar a contractar-los. Si estan preparats, que segur que sí, Grifols els tindrà en compte.

A més, el futur centre també tindrà un caràcter divulgatiu, ja que organitzarà sessions, simposis i jornades tècniques. També m'agradaria destacar l'evident diversificació que suposarà per la nostra economia. Estem parlant d'un projecte d'alt valor afegit, amb una enorme projecció de futur, que crearà un entorn favorable d'empreses del sector, i fins i tot pot convertir Andorra en un clúster de biotecnologia i biomedicina, tal com han dit també el senyor Naudi o el senyor Camp. De fet, la investigació en aquest camp ha agafat una embranzida difícil de parar o ignorar. Serà una de les línies mestres dels futurs avançaments científics.

La immunologia és la clau amb la qual la humanitat s'enfrontarà a les malalties infeccioses i també a les futures pandèmies. En aquest sentit, un altre benefici vist en clau nacional és el fet que la població d'Andorra tindrà preferència en els tractaments biomèdics que el centre de recerca desenvolupi. Tractaments, recordem-ho, en l'àmbit de l'oncologia i les malalties autoimmunes. La pandèmia ens ha ensenyat que tenir accés directe a tractaments de primera línia és essencial.

Podria enumerar més beneficis, però m'aturo aquí, per parlar del que concretament avui debatem, l'autorització de la cessió temporal d'ús d'un terreny a l'ADI. L'ADI és una societat pública que té com a missió diversificar i modernitzar l'economia andorrana, dins i fora de les nostres fronteres. És per tant lògic que sigui per la part pública qui piloti el futur centre. Ho farà amb una societat de dret andorrà participada. Concretament, l'ADI hi serà present en un 20% i Grifols tindrà el 80% restant a través de la seva filial GIANT. Posteriorment, l'ADI cedirà l'ús del terreny a aquesta societat, que serà qui explotará i gestionarà el centre per un termini de 25 anys. Dit això, alguns possiblement es preguntin: "Per què aquest centre de recerca es farà a Ordino?" En primer lloc, perquè el Govern disposa d'uns terrenys de la seva propietat en aquesta parròquia, que provenen de l'herència de Casa Rossell. El fet de ser un terreny públic n'abarateix els costos d'implementació per a totes les parts; en segon lloc, perquè Grifols volia un entorn natural favorable per al seu centre, i el "Prat de la Farga" i el seu entorn compleixen amb escreix amb aquest requisit. Possiblement, si el Govern no hagués ofert el "Prat de la Farga" a Grifols, ara no seríem aquí debatent aquesta Petició d'autorització. La multinacional hauria fet marxa enrere i estaria implantant el seu tretzè centre a un altre punt del món, lluny d'Andorra.

A més, la fórmula de la cessió temporal és també la més adequada i prudent des de l'òptica de l'interès públic. M'explico. Amb aquesta fórmula, el Govern no perd la propietat del bé, el terreny de Casa Rossell roman en tot moment propietat seva, i pot recuperar-ne la possessió per altres finalitats d'interès general quan passin els 25 anys estipulats, o fins i tot el podria recuperar abans si es donessin les circumstàncies que imposessin l'extinció anticipada de la cessió temporal. Per tant, el fet d'aportar un terreny públic no implica la seva pèrdua, però en canvi sí que implica l'arribada al país d'un *partner* amb un valor afegit

arreu del món. Implica la creació d'un centre que situarà el nostre país en el mapa de la investigació puntera mundial, i implica vincular la marca Andorra amb la d'un sector molt potent que serà essencial les properes dècades. Dir no a aquest projecte es dir no al progrés d'Andorra. És dir no a la diversificació econòmica i també és dir no a la qualitat de vida de persones que pateixen malalties autoimmunes i càncer.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata votarà a favor de l'autorització de la cessió temporal d'ús del terreny "Prat de la Farga", perquè el centre de recerca en immunologia pugui ser un realitat.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Iniciem el segon torn d'intervencions.

Farem els torns, senyora Montaner.

Comença el senyor López.

Crec que encara podem mantenir el debat en la successió. Després, si necessitem més temps ja veurem.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies senyora síndica.

Senyor cap de Govern, senyor Xavier Espot, la veritat és que m'agradaria tornar al to de les trucades que jo li he fet aquests darrers dies, i li he de dir que el seu to avui m'ha sorprès, i molt, primer perquè m'acusa de fer públic un pacte de socis, del que ara en parlarem, del qual expressament el vaig trucar per si ho podia fer o no ho podia fer. Expressament el vaig trucar per dir-li: "*Podem explicar el nostre posicionament en base amb aquestes qüestions?*" I vostè em va dir, explícitament: "*Evidentment que si ho creieu, ho podeu fer*". De la mateixa manera que fins a aquesta trucada, el ministre de Sanitat ens va dir, ens va demanar, ens va suplicar de no fer-ne cap mena d'ús d'aquest pacte de socis i, per tant, no se'ns pot ara retreure doncs haver mantingut la nostra paraula. És a dir, si se't fa un document, se't diu que no en facis cap mena d'ús i cap mena de difusió, contràriament al que alguna vegada es vol fer creure, tenim aquella informació absolutament congelada i li demano permís per poder-la utilitzar, no em sembla de rebut doncs ara fer tot un exercici de retrets, que crec que no venen ni al tema ni al to que demana el debat d'avui.

I li deia que volia tornar al to de les trucades d'aquests darrers dies perquè vostè em comentava, no més tard que ahir, que fins i tot veia possible o obria vies de diàleg perquè algunes de les qüestions que hem plantejat, que a mi no em semblen per res menors, doncs se'n pugui parlar, se'n pugui treballar, que vostè doncs avui pugui fer, adquirir alguna mena

de compromís públic al voltant d'aquestes qüestions. Li vam fer avinent des del primer moment al ministre Benazet, en aquella reunió interna i privada, que no ens agradava la fórmula de ser socis en aquesta societat. Li vam dir que la fórmula no ens agradava, i això era una reunió a calent, en primer moment, allà mateix. I no digui ara, senyor Benazet, que no. Li vam dir, li vaig dir jo clarament en relació amb aquesta fórmula.

Però tornem allà on crec que ens hem de situar, o almenys on ens volem situar els socialdemòcrates, és a dir, és un projecte que pot ser bo pel país. És veritat que hi havia moltes altres coses que esperàvem que no hi són, entre altres coses la contractació d'andorrans com un lloc per donar sortida als joves al nostre país. Això era una cosa que s'havia anunciat i s'havia promès, que no hi és ni se l'espera. S'espera més aviat la deslocalització d'un equip investigador que avui en dia està a Irlanda o no sé on, que vinguin aquí a Andorra. Que segurament estaran més bé a Ordino que a qualsevol altre lloc, però nosaltres, almenys els socialdemòcrates, ens preocupa i molt el futur dels nostres joves. Perquè sabem que patim d'una manca de diversificació econòmica, que a uns sembla que estan descobrint en l'era de la post Covid que altres ja fa anys i anys que hi treballem, que proposem i que creiem que hem perdut moltes oportunitats al llarg d'aquests 15, 20, 25 anys.

Per tant, torno a dir, no estem discutint les possibilitats o el què podria donar aquest projecte, però sí la seva materialització sobre algunes qüestions. I quan es diu que és una votació sí al projecte, no al projecte, no és així. Si algú ho vol simplificar, no és així de cap de les maneres.

És un debat per veure com aquest projecte cal concretar-lo perquè sigui un projecte millor, més comprensible i més assumible per la societat andorrana. Aquest és el veritable debat que toca fer avui. I justament aquest debat de sí o no, que jo en parlava al principi, és el debat que ens incomoda i és el que deia que no és el debat que toca fer. No toca fer perquè la qüestió és complexa, la qüestió mereix un debat, i perquè per molt que es vulgui dir que el Govern ha sigut transparent i ha explicat les coses, doncs no ha estat així. En la reunió d'Ordino, a la qual es feia una referència, era un bon moment per explicar el contingut del pacte de socis. Home, davant de la idea "*Voleu que Grifols vingui aquí i munti...?*", evidentment tots ens posicionem ràpidament cap al sí. Però home, després hem de llegir la lletra petita! Hem de veure què és el que hi ha allà. I jo crec que de la idea positiva a la que tots ens volem sumar, a la que tots ens volem adherir, a veure que hi ha determinades clàusules que preocupen i que demanem que es puguin revisar, que se'n pugui parlar, que es puguin obrir, hi ha un matís. De la idea a la concreció, tothom entén perfectament que pot haver-hi una diferència. I en tot cas, no crec que els haguem d'explicar a vostès que han vist en les darreres setmanes caure projectes emblemàtics dels seus... a nivell de Govern o a nivell dels seus comuns on gestionen, que a vegades d'una idea doncs es pot materialitzar d'una manera o d'una altra, i segons com es materialitza, doncs el projecte pot ser més reeixit o pot ser menys reeixit.

Per tant, senyor Espot, jo no vinc aquí a fer-li retrets, jo crec que era imprescindible explicar la qüestió del pacte de socis, ni crec que aquest sigui el bon camí, i espero, en la seva segona intervenció, com deia abans, retrobar el to de les converses que hem tingut aquests

darrers dies. Almenys aquesta és la nostra voluntat i crec que és el millor servei que podem fer en aquest país.

Sobre la interpretació del que fem avui i de la llei que es va votar, que es va votar amb els vots socialdemòcrates, sincerament jo no hi veig cap incoherència. Un debat al Consell General és un debat al Consell General, no és un tràmit, no és un *pourparler*. Si es debat sobre un terreny, s'ha de saber què es vol fer amb aquell terreny, quines contrapartides s'obtenen per aquella sessió, quins riscos hi ha. Jo no sé com voten vostès a favor d'aquesta cessió o no, però a mi em sembla que no hi ha una altra manera de saber què passarà amb aquest terreny, no?. És a dir, el donem, home però si després, com a conseqüència ens hem de quedar una societat i ens hem d'endeutar amb 25 milions d'euros, potser que parlem i que busquem un redactat més clar i més concret per la clàusula 8.2, que és un redactat que la gent que hi entén, els juristes, la gent que hi està habituada doncs amb aquest tipus de documents, espanta i preocupa. I si es volia per alguna finalitat concreta, com per exemple que no hi ha avui en dia la legislació que permetria en aquest centre fer la feina que es vulgui fer, posem-hi la condició concreta d'allò que preocupa a l'altre soci. També és perfectament comprensible que l'altre soci tingui unes preocupacions d'invertir uns diners pels que després no pugui fer la seva activitat. Però no deixem-ho amb un caràcter genèric que pot obrir a uns riscos per les finances públiques.

Per tant, el diàleg, l'entesa, la possibilitat de seguir-ne parlant, està a les seves mans i no a les nostres mans, perquè evidentment, si vostès tanquen la carpeta, doncs la carpeta estarà tancada. Però jo crec, nosaltres pensem que de la contractació d'andorrans i residents cal parlar-ne, i cal millorar els compromisos que s'han obtingut. D'aquesta clàusula 8.2 cal parlar-ne i cal un redactat que no ofereixi els dubtes que ofereix la condició actual, i després ens sembla que és de calaix que una aportació tan important com fa el nostre patrimoni públic ha d'estar quantificada i ha d'estar valorada, i ha d'haver-hi un peritatge del que s'aporta, ha d'haver-hi una quantificació. Si després es vol fer una aportació a títol gratuït una autorització, ens podem posar d'acord. Però tots hem d'entendre el molt que posem per aquest projecte, i que volem que pugui tirar endavant, però ho ha de fer amb unes condicions que siguin més positives per Andorra i que siguin més positives per als ciutadans del nostre país.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor López.

Pel Govern, senyor Xavier Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies senyor nunci, gràcies senyora síndica.

Senyor López, això no va de tons, i si vol que parlem de tons, jo crec que el to de la meua intervenció inicial ha estat perfectament cordial i educat, per bé que taxatiu, i ja ho he

enunciat. Però també vostè ha d'entendre que el meu to sigui taxatiu quan vostè emprèn una acció política tan taxativa com la presentació d'una esmena a la totalitat.

Crec que tot el que li he dit, li he dit de forma constructiva, li he dit de forma argumentada, per bé que vostè, potser, no li pugui agradar i crec que he acabat la meva intervenció, per falta de temps, dient que estava obert a debatre i a discutir amb vostè de qüestions que crec que avui no tocava discutir, però malgrat això, en pro del seu suport, estava disposat a fer-ho. I per tant, endinsar-me, malgrat no toca, en aquest pacte de socis, i discutir amb vostè tants neguits i tants dubtes com pugui tenir al tomb d'aquest pacte de socis. Per tant, no em recrimini el meu to, perquè el meu to ha estat, crec, oportú i adequat.

Deixi'm però, que abans que entrem en aquests punts, li respongui alguns aspectes que vostè ha posat de manifest en la seva segona intervenció. Perquè vostè, senyor López, té sempre aquesta capacitat de reconduir, i ho dic d'una forma eufemística, les coses o els fets a la seva conveniència, i donar una imatge de les coses que no es correspon a la realitat. És cert que vostè i jo vam mantenir dues trucades telefòniques aquests darrers dies, jo no ho he esmentat en la meva primera intervenció perquè pensava doncs que no venia a col·lació, però ja que vostè ho ha esmentat, doncs no tinc cap inconvenient en detallar el contingut d'aquestes converses telefòniques. I vostè, molt pocs dies abans de la presentació d'aquesta esmena a la totalitat, va dir que havien tingut un debat en el si del seu grup parlamentari, i que els havien sorgit alguns dubtes. I vostè per telèfon, ràpid i corrents, em va detallar aquests dubtes que succintament són els que avui ha exposat en la seva primera intervenció, i jo em vaig oferir, amb caràcter previ al debat d'avui, jo em vaig oferir a donar-li resposta a tots i cadascun d'aquests dubtes. I així ho vaig fer. En menys de 24 hores, jo li vaig enviar, o li vaig enviar directament crec, un document on es donava resposta a aquests dubtes i a aquests neguits. Vostè em va trucar, al cap d'un temps, i em va dir que aquestes explicacions no l'havien convençut, així és com m'ho va explicar, i així és com m'ho va dir, i que per tant doncs ja em donava a entendre que presentaria aquesta esmena a la totalitat, per bé que també m'anunciava que havien de tenir un debat final en el si del seu grup parlamentari. Per tant, doncs, entén que al final s'ha acabat imposant, majoritàriament o per unanimitat, la via dura, per dir-ho d'alguna manera, la de la presentació de l'esmena a la totalitat. Jo no li vaig dir que vostè podia fer difusió del contingut del pacte de socis. Jo li vaig dir, perquè vostè m'ho va dir, és cert, si podia expressar públicament el seu posicionament polític. Home, davant d'aquesta pregunta, jo no li diré que vostè no pugui expressar el seu posicionament polític, només faltaria, evidentment. Però vostè ja s'ha encarregat, en els dos dies anteriors a la presentació i al debat de l'esmena a la totalitat, d'anar carregant l'ambient i d'anar destil·lant a través dels mitjans de comunicació aspectes concrets sobre aquest pacte de socis, que jo crec que hagués estat més fructífer que els haguéssim discutit internament entre nosaltres, i que avui, haguéssim pogut arribar aquí ja amb un consens o amb una idea diguem comuna del que han de ser aquestes possibles modificacions del pacte de socis, respecte del qual jo sempre, i també ho he de dir, m'he mostrat obert. Per tant, volia que quedés clar això.

La segona qüestió. Jo no puc parlar pel senyor Benazet, però evidentment li tinc plena confiança. Ell em diu que no té constància que en aquella reunió que vostè va dir, és a dir, des de l'inici vostès diguessin que no estaven a favor del model o de la fórmula societària que finalment s'ha emprat. En tot cas, jo no en tenia coneixement, i li puc dir que la primera

vegada que en vaig tenir coneixement, i ho pot certificar el senyor Jordi Font, va ser en el darrer consell, per tant molt després de votar el primer projecte de llei, on ens vam trobar al passadís amb el senyor Jordi Font, i en aquell moment, efectivament, ell d'una forma molt oberta i molt sincera com és acostumat, em va dir que no veia clara aquella fórmula i que precisament doncs aquella nit vostès tenien una reunió amb la consellera d'Ordino, la senyora Tudó, que tot i que no forma part del seu partit, està assimilada o és propera al seu partit. Jo va ser en aquell moment que vaig prendre coneixement per primera vegada, doncs, d'aquests dubtes de fons o estructurals. En tot cas, jo, i això és el que li puc dir.

Vostè em diu que em comprometi a fer canvis o a introduir modificacions en aquest pacte de socis. A mi se'm fa molt difícil, no per manca de voluntat, i ja li vaig dir en el seu moment, que jo ja estava d'acord en analitzar-ho i fins i tot en traslladar-ho al nostre soci. Però vostè també ha d'entendre que jo aquí no puc assumir un compromís públic de que canviaré aquest pacte, i aquest pacte, que ara es redacta d'aquesta manera, es redactarà d'aquesta altra manera, si no tinc l'acord del nostre soci. Vostè això també ho ha d'entendre. Per tant, jo crec que quan ve avui a aquest debat, ha de tenir una mica de màniga ampla, i no pot dir: "Ens reservem el sentit del vot en funció del compromís públic que vostè adquireixi sobre aquest punt, aquest punt, aquest punt, aquest punt. I si no es modifica tal com nosaltres volem, no retirem l'esmena a la totalitat o continuem amb aquesta esmena a la totalitat". Home, jo crec que no és la forma de plantejar les coses. Jo crec que la forma adequada de plantejar les coses hagués estat, la ideal, ja no dic l'adequada, la ideal hagués estat, fa moltes setmanes, des de l'11 de maig, perquè vostè no ho ha rebutjat, que des de l'11 de maig vostès tenen còpia íntegra d'aquest pacte de socis, jo crec que l'ideal hagués estat, a partir de l'11 de maig, començar a treballar en aquells pactes concrets que vostès els suposen problemes i anar analitzant i anar avançant per intentar doncs trobar solucions, pactades també amb Grifols, que fossin adequades per tothom, i ja no li dic l'ideal, sinó l'adequat hagués estat com a mínim fer-ho abans del debat d'avui.

Dit això, jo ja li vaig dir, el que passa és que no li puc dir: "*Canviarem aquesta disposició d'aquesta manera i passarà a ser així*". No li puc dir, perquè el que no faré és prometre-li alguna cosa que jo no tinc absolutament a l'abast. Però sí que estic disposat, li vaig dir en les nostres converses telefòniques anteriors, i li reitero avui, estic disposat a analitzar en detall. Avui li donaré el meu argumentari, però entenc que la discussió no té perquè acabar aquí. Estic d'acord amb seguir debatent, amb seguir parlant amb vostè, crec que fora del focus mediàtic, serà molt més fructífer i molt més profitós, i en intentar doncs trobar solucions de compromís en les quals vostès se sentin còmodes. I li dic bé, no ho necessitem, perquè al final ja ens ha quedat clar que tenim una majoria folgada per tirar endavant o per tombar la seva esmena a la totalitat. Però jo també soc dels que penso que un projecte d'aquestes característiques requereix el suport majoritari de la Cambra, per no dir gairebé unànime de la Cambra. Ja entenc que hi ha determinades persones que serà molt difícil de convèncer, i que per molt que discutim doncs a l'inici ja van decidir que hi estarien en contra i estaran en contra tota la vida, i per tant doncs no la podré convèncer aquesta persona. I això no vol dir que no respecti la seva opinió, i també intentaré doncs donar-li resposta als seus dubtes i als seus neguits, només faltaria. Però en el seu cas, en el cas del seu grup parlamentari, jo estic plenament disposat a parlar, però des de la calma, des de la tranquil·litat. Deixem de banda els mitjans de comunicació, no fem declaracions

prèvies a l'esmena a la totalitat, no calia potser fer una esmena a la totalitat, i crec que hagués estat molt més fructífer i molt més positiu.

Crec que no venia massa al cas esmentar el projecte emblemàtic d'Andorra la Vella, al final no és que hagi deixat de reeixir per un defecte o per una problemàtica estructural, des d'un punt de vista conceptual, eh?, sinó que al final ha estat degut a un fet sobrevingut i molt normal, tenint en compte el context actual de la pandèmia. I no seré jo qui vingui aquí a defensar un projecte que crec que tampoc hem de parlar-ne aquí, sinó que se n'ha de parlar en seu comunal. Però en tot cas, el context de la pandèmia ha fet doncs que no hi ha hagut cap persona que s'hagi presentat a aquest concurs públic. Bé, doncs no passa res! Crec que voler donar a entendre que això vol dir que tots els projectes emblemàtics que porten a terme el Govern o els comuns afins al Govern, sempre estan tocats de mort des de l'inici perquè les coses no es fan bé, jo crec que és anar una mica massa lluny. Però en tot cas, anem al que realment importa, i intentem atansar posicions si és possible.

Reprendré punt per punt el que vostè ha comentat abans. Perquè no hi ha una valoració econòmica de la parcel·la? Miri, no s'ha fet un peritatge o no s'ha acompanyat d'un peritatge el pacte de socis ni hi ha una valoració econòmica de la parcel·la per una raó molt senzilla, i és que no es permuta la parcel·la ni es ven la parcel·la. No hi ha cap tipus d'acte d'alienació, de disposició o de gravamen de la parcel·la. Per tant, ens va semblar que potser no hi havia lloc a acompanyar aquest peritatge. Vostè està més tranquil si elaborem o si li proporcionem un peritatge de valoració de la parcel·la? Cap problema, miri, li puc proporcionar molt ràpidament, perquè ara tot just m'acaba de dir el ministre Filloy que tenim tota una sèrie doncs d'informes i de peritatges en poder del Ministeri d'Ordenament Territorial del patrimoni de Casa Rossell. I per tant doncs, el "Prat de la Farga" de Casa Rossell disposa ja d'un peritatge on s'estima quin és el seu valor econòmic. Cap problema, li farem arribar. Per tant doncs entenc que aquesta qüestió queda *subsana*, o en tot cas quedarà *subsana* quan li aportem aquest peritatge. Però recordem: no es ven, no es permuta, no s'hipoteca, no es grava el "Prat de la Farga", se cedeix simplement l'ús del "Prat de la Farga" durant 25 anys per un projecte molt concret, i amb la possibilitat de revocar aquesta cessió d'ús si no es compleixen els requisits estrictes que en fan l'objecte.

Segon punt: quin serà l'ús de la parcel·la?. Doncs miri, això m'ho va preguntar, i li vaig contestar. Per tant ja ho sabia, eh?. Però en tot cas ho repeteixo aquí públicament, o potser no li vaig contestar suficientment bé, no ho sé. En tot cas, formava part de les preguntes que vostè m'havia formulat, potser la contesta no el va satisfer suficientment, o potser no era suficientment bona, també li concedeixo. En tot cas, ara intentaré respondre-li millor.

Efectivament, i aquí no hi ha dubtes, i les coses són com són, i també els hi diré amb tota franquesa, i així també contesto a alguns dels dubtes que ens expressava el senyor Camp. El contracte de cessió d'ús del terreny preveu la cessió de la totalitat dels metres quadrats de la parcel·la en qüestió. Per què? No perquè vulguem fer un regal injustificat a aquesta societat, que vull recordar que és una societat participada per Govern, sinó per una raó molt concreta, i és que, amb visió de futur, el que es va decidir és que, en previsió d'una possible ampliació de l'activitat i de la superfície del projecte, en el cas doncs que aquest edifici s'hagués d'ampliar, consideràvem doncs que era oportú ja fer la cessió de l'ús de tot aquest terreny. Per quin altre motiu? I vinc als seus arguments, senyor Camp. Doncs perquè, en el

si del “Prat de la Farga”, més enllà d’aquest projecte, el Govern no hi vol fer res més, no hi vol fer res més i creu que no s’hi ha de fer res més. És a dir, aquí no volem convertir el patrimoni de Casa Rossell en una successió, des d’Ordino fins al Serrat, de parcel·les on esgotem la totalitat de l’edificabilitat, només faltaria. És que el que volem és que el patrimoni de Casa Rossell, en la mesura del possible, es conservi tant com sigui possible com ens ha arribat, i només canviar-lo quirúrgicament en aquells supòsits com aquest centre de recerca en immunologia que considerem que tenen una finalitat estratègica i que a més a més es farà una edificació i una construcció que serà absolutament harmònica i adaptada a la realitat de la parròquia d’Ordino. I això enllaça amb el projecte de la biosfera que tant preocupa a la senyora Montaner.

Reprenc el que deia el senyor Camp. Per què s’ha declarat el projecte d’interès nacional? Per què s’han fet tantes modificacions legals? Per dos motius. No perquè s’hagi volgut fer un projecte a mida de Grifols, no, sinó primer perquè justament aquest projecte ha de ser el primer de molts projectes que en el futur es puguin esdevenir, i per això és molt important el missatge que llencem des de la responsabilitat política i des d’aquesta cambra. Per tant, ens hem anat dotant, amb la llei que vam aprovar el maig, i amb allò que farem a partir d’ara, d’un marc jurídic no *ad hoc* per aquest projecte sinó per tots els projectes que en el futur siguin de les mateixes característiques i que tots convenim, tots llevat d’una consellera, convenim que són bons per Andorra. I després, i crec que és important també assenyalar-ho, quan hem decidit declarar el projecte d’interès nacional, té una única finalitat, que precisament doncs és també la necessitat de tenir aquesta construcció harmònica, adaptada i poc invasiva. Vostè sap, senyor Camp -perquè és bon coneixedor de la normativa urbanística- que sense declaració del projecte d’interès nacional, tenint en compte que es tractava d’un terreny urbanitzable, la construcció d’aquest centre en recerca en immunologia hagués obligat a urbanitzar tota la unitat d’actuació. I això, evidentment, hagués suposat la necessitat de fer un vial enorme al mig del “Prat de la Farga”, un vial dit d’altra banda que crec que no és en absolut necessari en aquest moment, perquè jo crec que no hi ha problemes de trànsit de l’entrada d’Ordino anant cap a Ansalonga. Per tant jo crec que no hi ha cap tipus de problema de trànsit que aconselli fer una desviació al mig del “Prat de la Farga” i perquè d’aquesta manera només es construirà estrictament aquest centre de recerca i es preservarà tot el voltant. Crec que és una decisió encertada. Per tant, potser no ho hem explicat prou bé, però també val la pena que ho diem. És a dir, totes aquestes adaptacions *ad hoc* les fem en benefici precisament de la sostenibilitat de la parròquia d’Ordino, i no per fer un projecte a mida d’una societat amb una voluntat oculta de venir a fer aquí coses estranyes. No és el cas, d’acord?.

El tercer punt, que potser és el que ha suscitat més debat... -no m’hi allargaré tant perquè el senyor Ferran Costa doncs crec l’ha argumentat molt bé- que és el risc aquest de veure’s obligat a adquirir la societat. És cert el que deia el senyor Ferran Costa. Això... per què em diu que no... si encara no li he donat el meu argument?, el senyor Ferran Costa, jo crec que ho argumentava bé, en el sentit que precisament aquesta clàusula es va introduir en el moment en què no ens vam dotar d’aquest marc jurídic. Al principi, quan vam elaborar aquest pacte de socis i vam tancar preliminarment aquest pacte de socis que, dit de passada, aquest pacte de socis no ha estat elevat a escriptura pública. Per tant, també li dic que està obert a modificacions, de la mateixa manera que li dic que no hi ha un compromís públic, no puc assumir un compromís públic de tirar endavant del cert les

modificacions, també li dic amb tota transparència que hi ha marge de maniobra perquè no està elevat a escriptura pública, però en tot cas en aquell moment no sabíem que seguiríem aquest *iter* de dotar-nos d'un marc jurídic tan sòlid, no? I per tant hi havia dubtes, com va passar amb la plataforma de Soldeu, com va passar en altres casos, de què potser, pel camí, hi podria haver una impugnació judicial, i potser en aquest cas Grifols ja hauria destinat 5, la filial de Grifols, hauria destinat 5 o 10 milions d'euros a construir el Centre de Recerca en Immunologia, resulta que estaria a punt de ser acabat, i de cop, se'ls hi hauria dit: *“Escoltin senyors, mirin, saben què?, tornin-se cap a casa, i aquests 5 o 10 milions d'euros que vostès han invertit en aquest edifici tan maco, doncs finalment l'hem de derruir o l'haurem de destinar a fer-hi una escola o a fer-hi una llar d'infants perquè el seu projecte no pot prosperar”*.

Home, a mi em sembla raonable... raonable, i retornem a aquesta idea de contracte mercantil, que una societat que té ànim de lucre, però no només això, jo crec que el Govern hagués fet el mateix, en cas contrari, estableixin tota una sèrie de disposicions per prevenir que puguin passar aquestes coses. Però vostè, *rizando el rizo*, com diuen els espanyols, ja ha dit que això volia dir que adquiriríem el deute de la societat. Senyor López, això ja és anar massa enllà, això ja és anar massa enllà. Per dos motius. Primer, perquè el finançament o el deute que, eventualment, perquè no té perquè ser així, es contragui per construir l'edifici, en principi, la idea és que el contragui la filial de Grifols, no la nova societat participada pel Govern, això per començar, d'acord? Però fins i tot en el cas, fins i tot en el cas que decidíssim o es decidís que aquest deute l'ha de contreure aquesta nova societat, de la qual l'ADI forma part en un 20% del seu capital, és una decisió que, el 80% del capital no podria imposar a l'ADI i per tant al Govern. Perquè si vostè va al pacte 5, apartat 3, lletra e, ja es diu que *“es requereix el 95%, el vot favorable del 95% de les participacions, per la constitució d'una hipoteca, una penyora o qualsevol altre gravamen sobre els actius de la societat, excepte en el curs ordinari del negoci”*. Per tant, si s'hagués de fer una hipoteca per poder precisament construir aquest edifici i obtenir un finançament bancari a aquest efecte, això no es podria fer si no fos amb l'acord del 95% de les participacions i, per tant, ineludiblement també d'aquest 20% de l'ADI. Per tant, estiguem tranquils.

Dit això, dit això, si a vostès els preocupa enormement aquesta disposició, nosaltres ja estem oberts, tenint en compte que es va introduir amb una finalitat concreta, que ha quedat desvirtuada perquè ja ens vam dotar d'un marc jurídic sòlid, com deia abans, nosaltres estem oberts a posar damunt la taula de la nova societat o del propi soci nostre, la possibilitat doncs de poder matisar aquesta disposició o fins i tot eliminar-la, d'acord?. Estem disposats, no li puc dir que la traurem pel motiu que li he dit abans, d'acord?.

Quart punt: la clàusula antidilució. Jo no acabo de copsar en quin abast o en quin punt aquesta clàusula és perjudicial pel Govern, quan precisament la vam introduir en benefici, quan dic el Govern parlo de l'ADI. El Govern, en la seva voluntat de mantenir una posició no de control de la societat, per això tenim només el 20% no?, però sí significativa, i per això es va establir aquest percentatge del 20%, vostè m'ho va demanar, i ja li vaig argumentar, que mostri doncs el compromís del Govern amb el projecte, per això vam definir aquest 20%, i tenint en compte que les seves aportacions es limiten a aquesta xifra de 200.000 euros anuals més l'IPC, el que hem establert és el dret a què, davant de possibles ampliacions de capital, per exemple, per finançar l'activitat de recerca corrent de cada

exercici, en aquest sentit vostès saben doncs que hi ha un compromís verbal de Grifols de destinar-hi uns 7 milions anuals, el que no volíem doncs és que això suposés la dilució de la nostra participació en el capital social de la companyia, no?. I per tant, en absència d'aquesta clàusula antidilució, i tenint en compte doncs, com deia abans, l'aportació anual fixa per part de l'ADI a la nova societat, i davant també de la necessitat eventual també d'augment de capital per part de la societat, aportats en aquest cas per Grifols, vostè comprendrà que poc a poc, si no haguéssim establert aquesta clàusula antidilució, la participació de l'ADI i per tant, també, la del Govern d'Andorra a la societat seria cada cop més residual, i aquesta, evidentment, no és la voluntat del Govern. El Govern, el que vol és continuar tenint un pes específic en aquesta societat, perquè creiem que aquesta societat té sentit des de la perspectiva de la col·laboració publicoprivada.

La Sra. síndica general:

Senyor Espot, hauria d'anar acabant.

He estat generos, eh?

El Sr. cap de Govern:

Acabo. Estic en el cinquè i darrer punt, però no menys important.

El compromís de la contractació d'andorrans -vostè després ha afegit de residents perquè s'ha adonat que potser quedava una mica sectari, eh? En tot cas, venint de les files socialdemòcrates, crec que s'hauria de ser una mica curós des d'aquest punt de vista.

Miri, senyor López, és que a mi em sembla molt bé, vostè avui ha aconseguit fer el titular d'un mitjà de comunicació, no?. No sé si ho pretenia o no, però en tot cas ha fet el titular d'un mitjà de comunicació: *"El PS s'oposa perquè no hi ha un compromís de contractació d'andorrans"*, per tant doncs, vostè ho ha dit abans, *"Nosaltres sí que vetllem pels nostres joves andorrans, i en canvi els grups de la majoria i del Govern, que desconsiderats que són amb els autòctons andorrans i amb els residents perquè no els tenen en compte"*. I vostè encara ha afegit, i això és de la seva collita, perquè no sé de qui ho ha sentit, que *"Aquí el que es pretén és deslocalitzar un equip d'investigadors" d'Irlanda, de Suïssa, d'Estats Units, que vinguin aquí una estoneta a passar l'estona, perquè Ordino és molt bonic, fa molt bon temps -no crec que ho hagi dit això, però, però en tot cas, s'està molt bé i quan s'hagin cansat ja tornaran a marxar"*. Escolti, no, a mi em sembla que no és una forma d'aproximar aquesta qüestió, bàsicament, senyor López, perquè no cal aquest compromís, no cal. La nostra normativa immigratòria, la nostra normativa en matèria d'ocupació, ja blinda aquesta qüestió. Vostè sap que, per venir a treballar a Andorra, es necessita un contracte de treball. I per poder disposar d'una autorització d'immigració, per poder disposar d'una autorització d'immigració, primer s'ha de passar pel servei d'ocupació, s'ha d'introduir una oferta d'ocupació i s'ha de comprovar i de certificar que no hi ha ningú al país que tingui el perfil adequat per poder ocupar un determinat lloc de treball.

Per tant, jo crec que voler fer bandera d'aquesta qüestió quan tothom sap doncs que ja la tenim igualment resolta per la porta del darrere -permeti'm l'expressió- home, no crec que sigui massa adequat. També li diré que en el marc de la negociació de l'Acord d'associació

que ens ocupa, i que vostès defensen, i en el marc del posicionament que vostès tenen en matèria de protecció social europea, a mi no em sembla un senyal massa positiu que el Govern vagi introduint clàusules d'aquest tipus.

Dit això, com que el neguit que té vostè pels nostres joves és igual d'important que el que tenim nosaltres, evidentment també estem d'acord, si a vostè això el tranquil·litza, doncs a obrir la porta a establir una disposició en el pacte de socis, tot i que jo penso que no és objecte d'un pacte de socis, en tot cas això hauria de fer l'objecte d'un reglament de contractació interna, però si ho vol al pacte de socis ja estic d'acord doncs en sotmetre al nostre soci la possibilitat d'introduir una disposició d'aquestes característiques.

Molt bé, disculpi senyora síndica, gràcies... Sí, veig que m'he passat molt del temps.

Gràcies per la seva tolerància, però volia doncs poder donar resposta a tots i cadascun dels aspectes que m'ha sotmès el senyor López, i si ha quedat alguna cosa en el tinter aprofitaré el proper torn de paraula, si escau, per respondre-hi.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Espot.

Per facilitar la comprensió dels punts, he cregut oportú que avui podíem fer-ho d'aquesta manera.

És el torn ara de la senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Senyor cap de Govern, li agraeixo el to de la seva segona intervenció. Penso que és el to adient.

Ara bé, jo, des del minut u no estava en contra del projecte. Vaig manifestar, doncs, uns neguits, vaig formular preguntes i jo, el que m'esperava és que la reunió de poble doncs em pugui convèncer, cosa que no va passar, no?

Per contestar al conseller Costa, per al·lusions. Penso que el tema requeria una visió global, el tema de Grifols, per entendre bé les coses. Veig, amb la seva intervenció, senyor Costa, que no va mirar doncs la presentació de la reunió de poble a Ordino via l'enllaç Youtube. Normal, ja que era en directe i que el vídeo es va retirar en acabar la presentació de la reunió de poble. L'invito, de debò, senyor Costa, abans de criticar els uns i els altres, de recuperar aquest vídeo, on hi havia centenars... dic bé, centenars de persones connectades per sentir la reunió de poble a Ordino. I ja podrà, doncs, veure, que tot el que he dit en aquesta Cambra és cert.

Senyor Costa, jo no entraré en un joc de pati de col·legi, ni estem al col·legi ni estem al teatre. Crec que ara que està vostè a la majoria, crec que podria tenir respecte pels seus companys de la Cambra que estan a l'oposició, ja que fa dos dies que estava a l'oposició. Els consellers disposen d'una llibertat d'expressió, que sàpiga no estem en una dictadura, menys mal, ja podem expressar-nos i tenim una síndica general exemplar que sap moderar el debat, i no li toca a vostè.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Montaner.

Pel Grup Parlamentari Terceravia... Perdó, per Ciutadans Compromesos, senyor Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies senyora síndica.

M'ha semblat sentir, senyor López, que ha dit, i li demano que em corregeixi, que fa 25 anys que perdem oportunitats... No sé si ha dit 25 anys. Sí o no? Ha dit 25 anys? Quants, 15? Val. Gràcies per l'apunt. No sé si d'aquests 15, vostè va estar al Govern uns quants, eh? Val, val, val. Per això li demanava.

Avia'm, el senyor cap de Govern jo crec que ja ha donat totes les explicacions, amb tot luxe de detalls, de les seves inquietuds. El contracte de socis, li torno a dir, és una cosa que fan els socis, no la fa el Consell General, malgrat ens agradaria intervenir-hi més o no, aquí avui estem per aprovar la cessió del terreny. I aprovar la cessió del terreny vol dir tirar endavant amb un projecte punter mundialment, d'atracció de talent, d'investigació, de tecnologia, de creació de riquesa, de creació d'avantatges, de situar Andorra al món, de convertir Andorra en un clúster tecnològic biomèdic d'investigació, amb tot el que allò suposa. I dir que no vol dir doncs que s'haurà de trucar al soci i dir-li: "miri, no farem això a Ordino. Vagi-se'n a un altre lloc a fer el seu tretzè centre d'investigació amb la seva empresa puntera mundial".

Al final, evidentment no m'hi estendré més, nosaltres votarem que...que no a l'esmena i que sí al projecte. Però és que la sensació que tinc d'aquesta legislatura, i no ho critico, només ho constato i no en faré manifestació de cap tipus de posicionament, però és que, quan ha dit que fa 15 anys que perdem oportunitats, el PS d'aquesta legislatura, ja sigui aquí o ja sigui en manifestacions públiques, diu no al telefèric, diu no a l'heliport, diu no a l'aeroport, diu no als actius digitals i la diversificació econòmica que això suposa, diu no al fons sobirà, va votar que no a la Llei d'esports electrònics i es va abstenir a la creació de la fundació Andorra Recerca i Innovació. Doncs, farà 16 anys que tampoc ajuden a què Andorra es desenvolupi, a què Andorra obri la seva economia, a què Andorra generi noves oportunitats.

Jo crec que el que busquen és la confrontació, com ha dit el cap del Govern, estar als titulars dels diaris. En el fons crec que aquest projecte els agrada, però votar que sí vol dir atribuir un cop més a Govern i als grups parlamentaris que li donen suport, un èxit econòmic i social

i de projecció per al nostre país. I vostès no es poden permetre que aquest govern triomfi, per dir-ho així. I estem en una situació que quants més triomfs podem sumar, molt millor per les persones del nostre país, pels pensionistes, pels treballadors i pels empresaris.

Per tant, jo crec que estan barrejant les coses. Els sap greu, tenen gelosia que aquest govern faci coses ben fetes, i això és una cosa ben feta, no exempta de riscos, com tot a la vida, però crec honestament que és una cosa ben feta. I com tot el que he dit, vostès s'hi oposaran perquè és un triomf més de la majoria i del Govern.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Naudi.

Senyor Camp, pel Grup Parlamentari Terceravia +Unió Laurediana + Independents.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies, ho faré des d'aquí, des de l'escó. A més seré breu.

Vull donar les gràcies a les explicacions que ha donat el cap de Govern.

Senyor cap de Govern, sí, nosaltres estem a favor d'un projecte d'interès nacional. Així ho vam votar el passat dia 20 i sobretot pel tema específic doncs que és aquest, dedicat a la recerca i la innovació. Per tant, hi estem d'acord, potser no m'he expressat o potser no m'ha sentit prou bé. Simplement el que li volia dir és que, malgrat disposar d'aquest terreny, sigui de qui sigui la titularitat, que no ve al cas, per poder construir doncs es tenia que declarar d'interès nacional, perquè sinó, urbanísticament les limitacions, com li he expressat que això forma part d'una unitat d'actuació, era impossible fer aquests volums. Per tant, nosaltres amb això i hi estem d'acord.

Quan li he dit... He fet un comentari que nosaltres el que volíem que això fos per tothom. No ho he dit per anar en contra de Grifols ni molt menys -després em pronunciaré sobre Grifols- ho he dit perquè doncs si volem crear un plec de bases, doncs, perquè a Andorra vingui un clúster de medicina o altres sectors que ens interressi desenvolupar, estaria bé doncs que fiquéssim un full de ruta, i amb aquell full de ruta doncs que, a part de Grifols que em sembla molt bé, doncs que puguin venir altres empreses i dels sectors que, entre tots triem, evidentment, doncs que puguem tirar el país endavant amb un moment tan complicat com el d'ara, i sobretot, amb productes d'alt valor afegit i serveis d'alt valor afegit.

Quant a Grifols, nosaltres estem a favor de Grifols. És una multinacional de renom, només faltaria. Que Grifols va de la mà d'Andorra, doncs segurament li porti prestigi a Grifols també. Però als andorrans, que Grifols vingui amb nosaltres, doncs jo com andorrà també me'n sento satisfet, penso que també ens aporta. Per tant simplement volia clarificar el que vostè potser no m'ha entès quan he pujat al faristol.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Camp.

Pel Grup Parlamentari Liberal alguna intervenció? Senyor Costa?

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies senyora síndica.

Per començar, una altra vegada, mostrar la meva estupefacció, perquè jo entenc que si algú parla per al·lusions és perquè se l'ha al·ludit, i que jo sàpiga, a la meva primera intervenció no he citat a cap persona en concret, amb la qual cosa això em trasbalsa una mica. I justament, porta a un altre punt de col·lació el que jo deia: demanar aquest exercici de responsabilitat de quan un està davant del faristol, davant de l'opinió pública, intentar dir allò que és cert, perquè mentir obertament o fer afirmacions que falten a la veritat, no ajuden. Jo no només vaig veure en directe la sessió que es va emetre des d'Ordino, gràcies també al Govern d'Andorra per fer-ho possible perquè així tots els ciutadans i les ciutadanes del país van poder estar a l'aguait del que s'esdevenia aquell dia a Ordino, sinó que a més a més, l'he tornat a veure. Primera afirmació que s'ha fet des d'aquí que és falsa. I la segona, que l'enllaç no existeix. Tots aquells que el vulguin tornar a veure, ciutadans i ciutadanes d'Andorra, prenguin bona nota: [youtube.be/kNTqbspM62U](https://www.youtube.com/watch?v=kNTqbspM62U). En aquest enllaç, tothom qui ho vulgui, pot veure i visionar tantes vegades com ho desitgin les explicacions que les cinc persones que estaven damunt de l'escenari a Ordino aquell dia i les explicacions que van fer.

Per tant, justament és això al que em referia a la meva intervenció d'abans, que cal ser molt curosos amb la informació que es dona aquí, perquè som uns polítics amb un altaveu i hem de demostrar un grau de responsabilitat si més no amb allò que es diu. Òbviament... òbviament, des de la discrepància ideològica i la discrepància política, i fer un discurs enriquit amb els plantejaments dels uns i dels altres per arribar a consensos millors. D'això es tracta, però no de manera gairebé volàtil, pujar davant de la tribuna i dir coses que falten a la veritat.

Aquest petit aclariment, que penso que també és gairebé anecdòtic, jo també agrair les explicacions que ha fet el senyor Espot. Les adreçava, penso, directament, al senyor López, als companys socialdemòcrates, però penso que, com a mínim aquí sí que ens hem sentit tots al·ludits, les ciutadanes i els ciutadans d'Andorra, perquè eren explicacions addicionals, moltes d'elles ja s'havien fet, però que portaven uns matisos més enriquits sobre allò que comportarà el projecte de recerca de Grifols al país, un projecte de recerca en investigació immunològica.

Lamento, senyor López, que no m'hagi contestat la pregunta que li feia, perquè, sincerament, la voluntat, i penso que tots en aquesta Cambra, com a mínim, tots i totes aquelles que creiem en el projecte, esmerçarem totes les energies necessàries per intentar-los de convèncer. I jo en la meva primera intervenció, li demanava, no amb la mà estesa sinó amb tota la sinceritat del món, de vostès deien que volien votar a favor del projecte, i coneixent en major o menor mesura els consellers generals del Grup Parlamentari

Socialdemòcrata, estic convençut que és així, però volia que m'expliqués si votarien o no a...avui en aquest cas retirarien aquesta esmena a la totalitat per poder tenir un consens més ampli en aquest projecte, i si no sabien de què depenia, per poder justament treballar aquests aspectes de pedagogia que, avui, penso que estem tots plegats fent molt bé en aquesta Cambra. No m'ha donat l'oportunitat, no obstant, jo entenenent que potser cal tornar a remarcar per enèsima vegada quines són les bondats d'aquest centre d'investigació immunològica, doncs en tornarem, en tornarem a parlar.

S'ha dit moltes vegades que és una oportunitat per la diversificació econòmica. Això penso que totes les forces parlamentàries estan completament d'acord, i que a més a més eren postulats que tothom defensava en el seu programa electoral. Jo ara parlaré òbviament per al programa electoral de la formació que jo represento. Concretament en el nostre programa dèiem, i cito: *"Impulsarem les col·laboracions publicoprivades per diversificar l'economia del país"*, això ho dèiem a la pàgina 18, punt 5, quan parlàvem del desenvolupament tecnològic i de l'economia sostenible. I també dèiem que: *"l'Administració ha de ser un soci i no pas un ens de control de les empreses i els administrats"*. Comprendran vostès, doncs que la formulació d'aquest projecte encaixa perfectament, gairebé el programa era vaticinador d'allò que esdevindria i del projecte que avui estem parlant. Per tant, la pura lògica ens diu que, d'entrada, en aquest projecte li hem de donar tot el suport.

Quines són les bondats de tenir un centre de recerca en immunologia al nostre país? A veure, per qui encara no ho tingui clar, que penso que ho té clar tothom, Grifols és una multinacional farmacèutica. Té centres d'investigació, n'hem parlat, a diversos països, tant als Estats Units, tant a l'Amèrica del Nord com a Europa. Estan contractant a 1.200 persones, i aquest centre de recerca ha de permetre avançar en el coneixement del sistema immunitari humà i investigar noves teràpies. Aquest equipament científic, que s'ha batejat com a PIRIC, estarà especialitzat en el desenvolupament de tractaments per a trastorns del sistema immunitari que poden causar patologies com ara malalties autoimmunitàries, càncers o malalties infeccioses emergents.

És més, Grifols també ha anunciat que aquest centre estarà equipat amb les instal·lacions i els sistemes més d'avantguarda així com els darrers avenços tecnològics en informàtica i anàlisi de dades. No estem parlant de cap broma, no estem parlant de cap experiment que no s'hagi provat a l'avança. Seria el tretzè centre d'aquestes característiques que tindríem en el Principat d'Andorra.

Per tant, un sector emergent, el de la biotecnologia, el de biomedicina, que ens comportaria la diversificació de l'economia en un sector que no hi tenim, per no dir gens, massa experiència, i que comporta un alt valor afegit. Què suposa pel país esdevenir un pol d'investigació i coneixement? És fer un pas de gegant en l'àrea de la recerca i de la transparència del coneixement. Ens hem omplert la boca moltíssimes vegades, però és que l'oportunitat que tenim al davant nostre és una realitat irrefutable que suposaria un pas i un avenç increïble en aquest àmbit.

En aquest sentit, i agraeixo les explicacions que ha fet el senyor Esport sobre el tema, però també des de l'òptica liberal li hem de dir, senyor López, quan vostè parla de contractacions d'andorrans i residents, doncs que nosaltres mateix en aquesta Cambra ho hem dit moltes vegades, i hem apel·lat a l'Administració pública que aquells càrrecs claus en

l'Administració pública han d'estar ocupats per andorrans. Però atenció, estem parlant de temes diferents. Nosaltres pensem que els andorrans -i podríem girar el debat- sense tenir aquest centre, mai tindran l'oportunitat de poder-hi treballar. Amb la qual cosa, s'hi ha d'estar decididament a favor perquè, com a mínim, aquesta oportunitat la tinguin. Amb el posicionament que un soci o un pacte de soci no contempla aquesta casuística i, per tant, posar-nos-hi en contra, ja significa que de soca-rel tallem aquest abisme d'oportunitat. I un abisme d'oportunitat que també, des de l'òptica liberal, entenem que ha d'estar basada en aquest cas, perquè estem parlant d'investigació científica puntera, en el mèrit acadèmic. Vostè en un moment donat ha parlat de... -i no voldria citar-lo malament- que: "*hauria de suposar una contractació d'andorrans com un lloc per donar sortida als nostres ciutadans*". Home, no! No es tracta de ser una sucursal, aquest centre d'investigació, de l'agència de contractació o del Servei d'Ocupació de Govern. Penso que no van per aquí les coses, i penso que amb això coincidirà bastant amb mi. Però sí que és veritat que tots aquells joves del nostre país que s'hagin especialitzat en àmbits tan punters com la bioquímica, la biomedicina, la biotecnologia, la biogenètica, tinguin realment, si volen excel·lir i amb capacitat de mèrit acadèmic, tindran totes les oportunitats del món per formar part de la plantilla d'aquest centre d'investigació. Molt més enllà de totes les disquisicions que ens ha explicat, legals, que suposa tenir un Servei d'immigració que controla quin és el flux de treballadors dins del nostre país. Per tant, també fent un símil molt simple, des de l'òptica liberal, nosaltres no estem apostant per un Estat assistencial. Nosaltres, per dir-ho clar, no volem donar el peix a la persona que passa gana, preferim donar-li la canya de pescar i ensenyar-li que se'l pesqui.

Per tant, serien dues concepcions i, d'entrada, insisteixo, penso que vostès han de donar suport a aquesta iniciativa per, d'aquesta manera, arribar a allò que vostès pretenen, que els andorrans, andorranes i residents puguin arribar a treballar i puguin tenir l'oportunitat tan a prop de casa per poder desenvolupar la seva carrera professional. Que no ens passés com a la il·lustre científica senyora Marquet, que per desenvolupar la seva carrera ho ha hagut de fer a més de 10.000 quilòmetres de distància perquè no hi havia l'oportunitat de fer-ho en aquest país. Aquest Govern està decidit de canviar aquesta tendència i de poder donar aquestes oportunitats perquè, de manera real, les tindrem al "Prat de la Farga" a Ordino, no caldrà viatjar a més de 10.000 quilòmetres.

Penso que no val la pena que entri amb altres formulacions. Sí que volia fer esment a aquesta en concret perquè penso que ens preocupa a tots, però hem de ser capaços d'entreveure que, òbviament, amb totes les aportacions que avui podem fer aquí i podem enriquir el debat, podem afegir matisos. També agraeixo l'honestetat que ha mostrat el senyor Espot, dient que ell pot garantir el que pot garantir, però amb un contracte mercantil, que és al cap i a la fi el que estem parlant, doncs cal plaure a les dues parts concernides. I el que no pot fer el senyor Espot, ens queixem moltes vegades de falta de seguretat jurídica, no siguem els mateixos polítics els que estiguem estrenyent aquesta falta de seguretat jurídica. Siguem seriosos i rigorosos amb els pactes amb els altres, i un pacte de socis doncs s'ha de respectar. Sinó està elevat a públic, doncs parlem-ne, mirem quins matisos hi podem aportar, però siguem valents, siguem valents davant de la ciutadania. I jo els demano, senyors del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, que avui vostès també siguin valents, que treballem plegats per millorar aquesta gran oportunitat pel país, i que vostès avui retirin aquesta esmena a la totalitat.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Costa.

Cap altra intervenció?

Esperi senyora Montaner perquè tornem a començar el torn.

El Grup Demòcrata no intervé. Per tant, tornem a començar els torns.

Senyor Pere López, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Pere López:

Gràcies senyora síndica.

Vull explicar una vegada més, perquè penso que ho he fet, el procediment que ha seguit aquesta tramitació, que a més és la primera vegada que ens hi hem trobat, i he fet esment a la meva primera intervenció en relació a què proposarem en una futura Junta de Presidents que aquest tipus de debats puguin tenir una altra tramitació.

He dit que la nostra voluntat inicial era entrar esmenes parcials sobre la Proposta d'acord, com amb una proposta d'acord normal, com tantes que hem debatut en aquesta Cambra, com la que es debatrà ara properament, com la que s'ha debatut quan es va debatre l'estatut de l'artista o qualsevol altra. Per tant, vull que quedi clar, perquè veig que el senyor Espot, d'alguna manera com que li ha ferit el mecanisme agressiu de l'esmena a la totalitat, que la nostra voluntat era introduir esmenes parcials.

Dit això, després d'escoltar el debat, tot i que, senyor Espot, vostè ha dit que li semblava estèril, però crec que després tots, o com a mínim penso que vostè i jo, hem trobat la utilitat d'aquest debat. Ha estat un debat molt útil, molt interessant, i que ha aportat molta llum en relació amb aquest projecte. Potser a alguns els ha costat més entendre on estava avui el debat, jo penso que està molt clar on està avui el debat, i el debat estava en la millora d'aquestes clàusules en relació doncs al pacte de socis i tot el que va vinculat amb aquest projecte.

Per tant, recollim la seva proposta de diàleg, si vostès veuen tan clar, jo no ho veig tan clar, que el pacte 8.2 ja està vençut, doncs no haurà de costar massa eliminar-lo, perquè si vostès creuen que les circumstàncies que l'ocasionaven ja s'han donat per superades, però en tot cas penso que és bo que en parlem, que en seguim parlant i que trobem un redactat millor per aquest pacte de socis perquè al final, és la qüestió fonamental que va vinculada amb aquest projecte.

No es pot dir que és un pacte entre socis sense més. Quan el Govern és soci, al final tots som socis d'aquesta societat i aquí pertoca, si no al Consell General, exercir aquest control. És a dir, "No, és que és un pacte entre dos socis, és un pacte mercantil"... No, és un pacte entre el Govern, és a dir, tots, i una societat que té la intenció d'implantar-se a Andorra.

Jo no li discuteixo la seva, de cap manera, el seu neguit sobre el futur dels joves, ara en parlarem, se'n parlarà abastament en el debat que continua, però pensem sincerament que aquest és un bon projecte perquè s'hi materialitzi un compromís en relació a la contractació d'andorrans. Jo... Vostè en parlava del titular o la portada d'un diari, jo he parlat sempre de residents, eh? Vull dir... I a més quan parla de joves andorrans, jo parlo dels joves d'Andorra, jo no vaig a mirar el passaport de ningú, i per tant els joves que estan aquí són els joves andorrans, que són als joves als que hem de donar vies, tantes com siguin possibles, de sortida per al seu futur.

No m'ha quedat massa clar, sincerament, la qüestió de la resta del terreny, però com que estic convençut que en parlarem, perquè estic convençut que el que hem fet avui és l'inici d'un procés de diàleg, temps tindrem de parlar d'alguna qüestió concreta com la de la resta del terreny.

Per tant, el que farem, el que proposo senyora síndica, als consellers del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, amb aquest compromís del diàleg que ens ha ofert el cap de Govern, sabent que l'esmena a la totalitat ha molestat i també sabent que no era la intenció inicial, sinó que el procediment no ens deixava introduir esmenes parcials, és retirar l'esmena a la totalitat, ens abstindrem a la votació de la proposta. No ens volem quedar aquí, amb aquesta abstenció, volem seguir treballant i estic segur que farem honor, vostè i jo i qui vulgui, doncs a seguir treballant en la línia del que avui hem començat. Segurament algunes converses, ja li reconec, les haguéssim pogut tenir abans, els telèfons poden sonar en qualsevol direcció, però jo crec que avui ha estat un debat útil i interessant. Si això permet avançar doncs, amb les explicacions públiques, la comprensió del projecte i amb alguns compromisos millors per Andorra i millors pels ciutadans d'Andorra, els socialdemòcrates ens donarem satisfets.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor López.

Permeti'm que li digui que també agraeixo als que han debatut la qualitat del debat que hem tingut.

Pel Govern, senyor Espot, faríem l'últim torn d'intervencions.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies senyor nunci, i gràcies senyora síndica.

Efectivament doncs serà el meu últim torn d'intervenció i a més a més serà molt breu. Només vull fer algunes petites precisions arran de la intervenció del senyor Pere López.

Vull que li quedi clar: ni m'ha ferit, ni m'ha molestat l'esmena a la totalitat. Simplement doncs a mi m'ha semblat, i és així com ho expressat, un mecanisme excessivament taxatiu, no?. Dit això, evidentment jo respecto enormement la seva capacitat parlamentària de fer el que

considerin oportú dins del marc del reglament del Consell General. Per tant, doncs, que quedi clar això i sigui dit per endavant.

També penso que és important que jo no he parlat de que el debat que hem tingut avui fos un debat estèril. Si reprèn la meva intervenció inicial, parlava de debats estèrils mantinguts a través de mitjans de comunicació i xarxes socials en les darreres setmanes. Jo crec que s'han dit coses, i evidentment això en cap cas és imputable ni a vostè personalment ni al seu grup parlamentari, però penso que s'han dit coses fortes de cafè. I crec doncs que, com deia el senyor Ferran Costa, el que he fet doncs és generar una preocupació i un neguit a la ciutadania andorrana i fins i tot de fora d'Andorra, de la zona fronterera, que crec que doncs que, bé, com a mínim mereix doncs ser objecte d'una certa autocrítica per part de qui hagi pogut versar aquestes manifestacions. Per exemple, a la reunió informativa d'Ordino, jo vaig sentir algunes manifestacions, que es van dir des de la cortesia, però que realment doncs, sense exagerar, és que es parlava fins i tot de perill nuclear, no?

Home! Crec que hem de vigilar, crec que hem de vigilar amb el que hem de dir i és per això que parlava de...de debats estèrils, però no tenia res a veure amb el seu posicionament polític ni amb les seves afirmacions d'avui o prèvies. Simplement, el que he dit és que pensava doncs que el debat concret sobre el pacte de socis era un debat que no tocava avui aquí. Però no passa res, l'hem tingut, crec que hagués estat millor tenir-lo abans i tenir-lo en un altre marc, però no ha estat possible i, per tant, no passa res, l'hem tingut avui, si ha permès doncs esclarir dubtes i atansar posicions, doncs molt millor.

Estic absolutament d'acord amb la seva consideració respecte... conceptual, sobre el que s'entén per joves andorrans. Evidentment, jo també quan parlo de joves andorrans incloc als que tenen nacionalitat andorrana, als que no la tenen, als que van néixer aquí, als que no han nascut aquí i als que van arribar ahir. Per tant doncs, evidentment, amb això sempre ens trobarem en aquesta concepció intrusiva de la nostra societat.

Permeti'm també que faci un petit matís. Vostè ha dit: "*Avui hem iniciat un procés de diàleg*". Jo no puc estar d'acord amb això, jo crec que el procés de diàleg el vam iniciar i l'hem prosseguit durant tot el procés, valgui la redundància, no? Altra cosa doncs és que, sobrevingudament, hagin sorgit dubtes o vostès hagin consultat amb determinats experts i coses, potser, que no vam veure inicialment o que no vam tenir ocasió d'analitzar suficientment doncs, ara, els hagin preocupat, no? No passa res. Per tant, jo el que li proposo, si li sembla bé i crec doncs que ho hauríem de fer extensiu als altres grups parlamentaris, als altres consellers, fins i tot a la senyora Carine Montaner que crec que, molt poc legítimament, ha manifestat que no havia estat informada i que no ha pogut participar. No vull entrar amb un debat amb vostè perquè no ens entendrem, però crec que la seva possibilitat de participació i d'intervenció no era a la reunió informativa d'Ordino, estava dedicada a la ciutadania que no té els mecanismes de participació i de control que té un conseller general. Vostè té molts mecanismes de participació i de control que crec doncs que no han d'anar en detriment d'aquells que tenen els ciutadans que no tenen aquests mecanismes i que tenien, doncs en aquell moment, un temps acotat de paraula.

Dit això, vostè també es queixa de manca d'informació. No, vostè es queixa de manca d'informació, els altres no se n'han queixat, però és veritat doncs que estem d'acord doncs en prosseguir aquest diàleg i en atansar posicions en qüestions que generin dubtes. Per

tant doncs jo crec que estaria molt bé crear un grup de treball on hi puguin haver doncs els representants que vostè consideri oportú del seu grup parlamentari, on hi pugui haver també el senyor Camp, que té un interès especial per aquesta matèria, o qualsevol altra persona del seu grup parlamentari. Evidentment també, representants dels grups parlamentaris de la majoria, la pròpia senyora Montaner si hi té interès. I en aquest grup de treball doncs hi participaran activament els ministres de tutela d'aquest projecte, que són: el ministre de Territori i Habitatge, el ministre de Salut i el ministre de Presidència, Economia i Empresa, i també hi participaran evidentment els dos secretaris d'Estat que han pilotat directament tot aquest procés. Creem aquest grup de treball, no cal institucionalitzar-ho, podem fer-ho informalment i per tant doncs, ja des de demà, si volen, ens podem reunir i podem anar valorant punt per punt doncs aquells aspectes que els preocupen i nosaltres doncs intentarem després traslladar-los al nostre soci per resoldre tot plegat.

Per tant, doncs, dit això, crec que poca cosa més puc afegir. Simplement doncs vull agrair el suport sense fissures que el Grup Parlamentari Terceravia ha aportat des de l'inici a aquest projecte. Òbviament la seva intervenció, l'he entès en sentit consultiu, però també m'ha semblat doncs com vostè tenia alguns dubtes legítims i per tant doncs per això els hi volia respondre. Però en tot cas no l'he mal interpretat des de l'inici, ja he vist doncs que vostè continuava amb la seva posició diguem de suport incondicional a aquest projecte i li...li ho agraeixo, a vostè i al seu grup parlamentari.

Evidentment doncs el suport també incondicional dels grups parlamentaris de la majoria i evidentment també agrair-los a vostès la reconsideració d'aquesta posició i el fet doncs que finalment hagin decidit abstenir-se a aquesta esmena a la totalitat, quelcom una mica atípic però que entenc com una mostra... Retirar? Sí? És això? D'acord, doncs Senyora Montaner no es podrà pronunciar negativament respecte aquesta esmena a la totalitat, ho lamento, però en tot cas, encara li agraeixo més aquest gest de retirada d'aquesta esmena a la totalitat. I per tant doncs jo crec que avui vostès han tingut, com ha dit el senyor Costa, un acte de valentia, un acte d'alçada de mires polític, i crec doncs que, tot i que no era així inicialment, crec que avui acabem el debat doncs llençant un missatge molt positiu i per tant doncs també em retracto de les meves paraules inicials, en el sentit doncs que avui hem demostrat, a través d'aquest posicionament final, doncs que llencem un senyal d'optimisme i de suport a la inversió estrangera i particularment a un projecte d'aquestes característiques.

Gràcies i bon vespre.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Espot.

Alguna intervenció per part dels grups? Senyora Montaner, és el seu torn.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Senyor cap de Govern, sap perfectament vostè que en aquesta reunió de poble hi havia electes, com el senyor Enric Dolsa, conseller de comú a l'oposició; hi havia la senyora Berna i la senyora Sandra Codina, doncs conselleres d'Ordino, i aquí tothom a la sala podia preguntar. L'Enric Dolsa va formular preguntes, per exemple, i és un electe d'Ordino.

Doncs jo crec que aquí, o tothom o ningú. Hi havia doncs mitja sala plena dels membres de l'Executiu, i aquí, per un exercici de transparència, doncs s'ha de deixar la paraula als representants del poble, i a més que soc jo que havia demanat aquesta reunió informativa a Ordino. Doncs, crec que no és de rebut dir aquestes coses.

Pel que fa al senyor Costa, l'enllaç previst, ja ho tinc aquí, i si voleu ja ho passaré, inclús està a les meves xarxes socials, era: [govern.ad/directe](https://www.youtube.com/channel/govern.ad/directe). És el canal de Govern de Youtube on podem veure doncs reunions de poble, vam veure la reunió de poble d'Ordino i després les intervencions de Govern. Clar, com que és un canal directe, s'esborra el vídeo. Doncs li agraeixo, senyor Costa, perquè gràcies a vostè, gràcies al que he donat, perquè no podia trobar l'enllaç doncs d'aquesta reunió de poble perquè molta gent no l'havia vist i m'havia demanat a veure on podien trobar aquest enllaç. Doncs gràcies a vostè, ja podran trobar i podran veure aquesta famosa reunió de poble i analitzaran doncs tot el contingut. Jo invito els ciutadans, de veritat, a escoltar aquesta reunió d'A a Z, i d'escoltar sobretot les preguntes dels ciutadans, dels electes d'Ordino, que van ser preguntes molt interessants, i les respostes de Grifols i del Molt Il·lustre cap de Govern. És molt interessant, i no hi ha cap ambigüitat senyor Costa. Doncs li agraeixo, de tot cor.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Montaner.

Alguna altra intervenció?

Senyor Carles Naudi, pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies senyora síndica.

Jo crec que avui que avui hem viscut una sessió de debat aquí al Consell General bastant atípica, que ha servit molt per fer el que hem de fer aquí, que és parlar, debatre, tenir acostament de posicions. I crec, vaja jo no ho havia... crec... -ni els que estem aquí des de fa dues legislatures crec que no ho havíem vist mai- i crec que ens n'hem de felicitar tots. Si em permet la conya, demà tornarà a sortir als diaris, jo crec, senyor López. Tornarà a aconseguir sortir als diaris perquè el que ha fet és un gest generós, i crec que s'ha de reconèixer perquè no s'acostumen a fer aquests actes.

Llavors avui aconseguim, després d'aquest bon debat, que crec que tots ens hem de felicitar, aconseguim fer un pas en positiu cap a un projecte que la gran majoria vèiem com a positiu, perquè representa una obertura econòmica, representa una diversificació de la

nostra economia en una situació tan important com l'actual. I hem pogut diferenciar clarament el procés, que malgrat el reglament, jo ja entenc el que vostè vol dir, senyor López: el procés que avui ens ocupava o que ens està ocupant és acceptar la cessió del terreny, no la venda, la cessió del terreny; i un altra cosa és el debat del contracte privat, que el senyor ja havia dit, demà començarem tots junts a treballar, per acostar aquestes inquietuds, avia'm si són objecte d'algun tipus d'acostament. Però crec que hem fet un debat molt madur en el sentit de, que avui és sí o no al projecte, sí o no a la cessió del terreny, i més enllà queden les consideracions del caràcter que s'ha manifestat durant el debat, que ocupen exclusivament el contracte de socis.

Per tant, hem fet un gran pas, un pas endavant, per la nostra economia, per la divulgació, per la ciència, per la salut i pel qual Andorra estarà a l'epicentre mundial de la investigació, de la recerca, del desenvolupament, i segur que esdevindrem un clúster una mica més potent d'atracció d'empreses d'aquest sector cap a Andorra. A tothom, a tots enhorabona pel debat.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, no hi ha intervenció?

Pel Grup Parlamentari Liberal, alguna intervenció?

Grup Parlamentari Demòcrata? Breument, si us plau.

La Sra. Bernadeta Coma:

Gràcies senyora síndica.

Bé, per al·lusions, dir-li a la senyora Montaner que potser vostè va demanar que es fes la reunió de poble a Ordino però li puc dir que la Sandra Codina i jo mateixa, com a conselleres territorials de la parròquia d'Ordino, sí que feia temps que la demanàvem, i així es va fer també la reunió.

Només agrair que el Partit Socialdemòcrata retiri l'esmena a la totalitat i que aquest projecte pugui veure la llum ben aviat.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Coma.

Per tant, si no hi ha més intervencions es dona per acabat el debat, i vist que el Grup Parlamentari Socialdemòcrata ha retirat l'esmena a la totalitat presentada, procedirem a la

votació de la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino, recordant que sí és sí a l'autorització i no és no a l'autorització.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Senyora secretària, si ens comunica el resultat si us plau?

La Sra. Susanna Vela:

Sí. Vots a favor, 20; abstencions, 6 i en contra 1.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat, declaro aprovada la Petició d'autorització de la cessió temporal de l'ús del terreny conegut com a "Prat de la Farga" d'Ordino.

6. Examen i votació de la Proposta d'acord de Joventut.

Permeteu-me que doni la benvinguda als joves que ens acompanyen avui aquí, que són els representants dels grups que han participat des de l'inici en els treballs reeixits d'aquesta Proposta d'acord, i que crec que han tingut un bon exemple de política parlamentària.

Benvinguts, i ara sí que és el vostre tema.

La Proposta d'acord fou presentada conjuntament per tots els grups parlamentaris i la consellera general no adscrita, la qual fou publicada en el Butlletí número 68/2021 del 16 de juny, i no s'hi ha presentat cap esmena. Per defensar la Proposta d'acord formulada conjuntament, intervé el senyor Roger Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies senyora síndica.

Fa tot just un mes, el passat 15 de juny, els cinc grups parlamentaris d'aquest Consell General, vam entrar a tràmit conjuntament un text inèdit al nostre país, com és la Proposta d'acord de Joventut que avui sotmetem a votació del Ple.

Aquell dia no vaig poder contenir la meva felicitat, la felicitat perquè Andorra aposta per la seva joventut. Aquell dia, juntament amb el de la promesa de càrrec de conseller general, els puc considerar els més feliços de la legislatura. No sé si alguns encara recorden com els hi vaig estrènyer la mà, de tan content que estava, aquell 2 de maig del 2019, doncs imaginin... imaginin com estic avui.

A continuació els explicaré el perquè del meu sentiment de felicitat i alegria, així com la importància del text que avui debatem.

En primer lloc, cal puntualitzar que la pandèmia originada pel SARS-CoV-2 ha evidenciat, un altre cop, les particularitats i les fragilitats de la joventut. Ens trobem en un escenari de crisi i postcrisi que pot suposar un retrocés dels drets i del benestar de la ciutadania. A més a més, aquesta crisi pot dificultar encara més l'autonomia, la projecció de vida, l'exercici de la plena ciutadania i l'objectiu d'aconseguir una societat més justa, igualitària i cohesionada.

L'escenari de transició actual és obert i suposa un canvi de paradigma, així com multitud d'incerteses a moltes persones, especialment, les més joves. La crisi també ha de comportar noves oportunitats. Per aquest motiu, esdevé bàsic que des de les institucions es promoguin noves polítiques amb perspectiva de joventut, que siguin el catalitzador d'un canvi de la realitat social de la joventut d'Andorra. És a dir, noves polítiques orientades a solucionar els problemes concrets del col·lectiu jove del nostre país. Fruit d'aquest nou paradigma, les seccions joves dels partits polítics d'Andorra, conjuntament amb les conselleres i consellers generals dels grups parlamentaris representats al Consell General, hem volgut esmerçar els nostres esforços en l'elaboració d'una Proposta d'Acord de Joventut. Un document amb noves propostes que responen a les necessitats actuals així com aquelles necessitats latents però no resoltes.

Aquesta proposta d'acord és el resultat d'una llarga anàlisi de la situació actual. Aquesta proposta d'acord té la voluntat de pensar noves solucions a curt, mitjà i llarg termini, que ens permetin concretar una resposta conjuntural a les diverses necessitats de la joventut del nostre país. Aquest document consta d'onze polítiques públiques dividides en diversos àmbits. Concretament cada àmbit estableix unes mesures concretes, i aquests onze àmbits són els següents: les polítiques de participació juvenil i relacions amb les administracions públiques; les polítiques laborals; les polítiques d'habitatge; les polítiques de diversificació econòmica i dinamització econòmica; les polítiques socials; les polítiques de sanitat i salut pública; les polítiques educatives; les polítiques de gènere; les polítiques culturals; les polítiques mediambientals i de lluita contra els impactes del canvi climàtic i finalment, les polítiques d'integració europea i internacional.

Onze polítiques públiques i un total de 72 mesures destinades a millorar el benestar del jovent d'Andorra pensades des de la joventut i per a la joventut. Una proposta iniciada i treballada des del consens per part de les joventuts polítiques d'Andorra, amb o sense representació parlamentària, conjuntament amb les aportacions d'organismes de representació i organització juvenil, com és el Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra i les associacions juvenils del país.

Aquesta és una proposta que necessitava la participació de tothom per poder representar millor el conjunt del col·lectiu jove d'Andorra, sent un exemple evident de com la joventut pot esdevenir protagonista activa de la transformació social del nostre país. Per qui ens està escoltant ara mateix, és important recordar que aquesta és una proposta que segueix un model de baix cap a dalt, obrint el Consell General a la participació juvenil i a la societat civil. Una proposta treballada en dues fases, les quals, les dos, s'han basat en el consens. La primera, desenvolupada per les organitzacions juvenils, aquesta s'ha situat entre els mesos d'octubre i desembre del 2020; i la segona, de treball parlamentari, basada en el treball de la primera fase, s'ha desenvolupat entre els mesos de gener i juny del 2021.

Un model de treball que, si m'ho permeten, parlar en nom de tots i tots els consellers generals crec que ens pot servir de base i de referent de bona pràctica dins l'activitat parlamentària que es promogui en un futur en aquest parlament. I d'aquí rau l'èxit de les 72 mesures treballades i acordades: que totes, totes, han seguit un procés de consens amb tots els actors implicats. I això, al mateix temps, fa agafar força a cadascuna de les mesures finalment acordades, donant-li més legitimitat. Les mesures resultants volen ser un catalitzador per al canvi de les polítiques de joventut i per incloure, com els hi deia prèviament, la perspectiva de joventut en totes les polítiques que es promoguin des de les institucions. A més a més, són mesures que busquen reforçar la política de participació juvenil, implicant el reconeixement i l'alimentació de les fortaleces, interessos i habilitats dels i les joves, així com oferir oportunitats reals perquè aquests puguin participar en les decisions que els afecten, com a individus i com a grup. Considerem que ara és el moment. És el moment d'elaborar aquesta proposta perquè una crisi és també una oportunitat per repensar i repensar-nos. És l'oportunitat d'afrontar nous debats, bàsics i estructurals per al futur del nostre país. I aquesta proposta d'acord demostra, també, la inclusió de les necessitats específiques del col·lectiu jove en els debats actuals.

El resultat final, és un èxit. Un èxit tan pel contingut innovador com per la forma com s'ha treballat. I repeteixo, el text final acordat és una proposta que compleix tres objectius: en primer lloc, l'obertura del Consell General a la participació, ja que es tracta d'una proposta treballada des de la joventut i per a la joventut; en segon lloc, el consens, el qual ha estat present en totes les fases del procés de negociació i finalment, en tercer lloc, un canvi de paradigma, amb noves polítiques amb perspectiva de joventut.

Arribat a aquest punt, penso en el passat 2 d'octubre del 2020, quan en aquest mateix edifici del Consell General, ens vam reunir per primer cop les diferents joventuts polítiques i vam decidir treballar conjuntament una proposta d'acord compartida que donés una resposta estructural i específica a les necessitats de la joventut del nostre país. Avui, aquesta resposta la veiem reflectida en el text que sotmetem a votació del Ple. Una evidència clara de com, tot i les diferències ideològiques, ens uneix un denominador comú, unes necessitats compartides pel sol fet de ser joves.

També, arribat a aquest punt, penso en totes les persones que s'han involucrat al llarg dels 28 anys d'etapa constitucional d'Andorra, en la joventut del nostre país. Penso en tot el teixit associatiu juvenil i voluntari que ha fet créixer un munt de projectes bàsics per tenir una societat viva i dinàmica. Penso en tota la gent que un dia va decidir tirar endavant un Fòrum Nacional de la Joventut, i que ha treballat de valent per fer-lo funcionar. Penso en tots els tècnics i professionals de joventut, tant de Govern com dels diferents Punts Joves comunals, que cada dia treballen per atendre totes les necessitats i inquietuds de cada fornada jove. Penso amb les diferents autoritats polítiques, tant del Govern com dels comuns o d'aquest Consell General, que, en cada legislatura, han cregut en la importància de crear un present i un futur millor per la joventut del nostre país. I penso també en la gent de la premsa, que cada dia ha considerat i considera important fer sentir la veu dels joves.

I sobretot, avui penso en tots els companys de generació que han crescut amb mi, s'han implicat i continuen implicant-se per millorar la realitat i la situació de la joventut a Andorra. Així mateix, només per acabar i pel que fa al projecte concret que avui sotmetem a votació,

la Proposta d'acord de Joventut, vull expressar de nou la meua immensa felicitat per l'acord aconseguit. Els qui em coneixen, saben el que representa per mi aquest acord.

Avui, veure materialitzada aquella idea que fa més d'un any tenia al cap, és per mi un honor, un orgull i una satisfacció immensa. Personalment, estic molt satisfet d'haver pogut estar immers en tota aquesta iniciativa, coordinant els treballs de la proposta d'acord. A més a més, com a conseller general jove, és una gran satisfacció veure com a Andorra s'aposta per la joventut. Però sobretot, l'aprovació de la Proposta d'acord és una fita per als joves d'Andorra, ja que es promouen de forma estructural polítiques específiques per respondre a les necessitats concretes del col·lectiu jove. Unes mesures pensades per millorar el benestar i la realitat social de la joventut d'Andorra. Només per acabar, dir que aquesta felicitat és compartida amb totes les joventuts i forces parlamentàries que s'hi han implicat, concretament, i si m'ho permeten, m'agradaria acabar agraint individualment a totes les persones que han col·laborat o participat en les reunions de treball del procés de negociació. Gràcies, Adrià; gràcies, Adriana; gràcies, Albert; gràcies, Àlex; gràcies, Berna; gràcies als tres Carles; gràcies, Cristina; gràcies, Eduard; gràcies, Emma; gràcies, Ferran; gràcies, Guillem; gràcies, Joan; gràcies, Joao; gràcies als dos Joseps; gràcies, Kevin; gràcies, Laia; gràcies, Marc; gràcies, Meritxell; gràcies, Maria; gràcies, Oliver; gràcies, Pere; gràcies, Roser; gràcies, Sandra; gràcies, Sílvia i gràcies Toni. A totes i a tots vosaltres, us vull agrair haver cregut en la importància d'aquesta iniciativa, per acabar fent-la possible.

Avui, a Andorra, la joventut ha fet sentir la seva veu.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller i enhorabona per la feina feta.

Comencem les intervencions. Senyora Carine Montaner, consellera general no adscrita, té la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies senyora síndica.

Jo diria gràcies, Molt Il·lustre Roger Padreny, gràcies pel seu entusiasme, per la seva autenticitat, pel seu dinamisme, per portar aquest projecte dels joves.

Celebro aquest treball conjunt de les diferents seccions joves de diferents grups polítics. Sou el futur del país, confiem en vosaltres perquè nosaltres ja passem. Després haureu d'agafar el carro, eh, i tirar Andorra endavant i fer pujar els colors d'Andorra.

Ara, evidentment els electes doncs haurem de treballar tots plegats, per tirar endavant les propostes. Us felicito a tots i a totes.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, senyor Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies senyora síndica.

Doncs és veritat que avui és un motiu de joia i d'alegria, no? Primer vull dir senyora síndica que ha estat tot un encert deixar per l'últim punt de l'ordre del dia aquest punt, que no és un debat, jo crec que no és un debat senyor Padreny, jo crec que és més aviat una celebració, no?. Em recorda, fent una mica l'associació amb la meva joventut, quan els divendres a última hora del col·legi tocava plàstica, eh, que ja afrontaves el cap de setmana amb una assignatura que no era matemàtiques, no era una cosa més densa, no?

(Se sent riure)

Amb tot el carinyo ho dic, eh joves, no us enfadeu, però acabar el Consell General quan hem tingut sessions que han estat dures, i avui hem tingut una sessió que, honestament penso, que ha estat molt maca, pel debat que hem tingut abans, per tots els projectes d'educació i també per aquest Acord de Joventut, jo crec que és maco i ens n'hem de felicitar. Aquesta Proposta d'acord és una proposta d'acord que ha estat realment molt *xula* de treballar, ha estat molt *xula* de treballar i ha anat, com es diu a l'exposició de motius que ara mateix ha explicat el Roger Padreny, de baix cap a dalt. Què vol dir? Primer les associacions, primer les persones, primer els joves dels partits presents a l'arc parlamentari, i també dels partits no presents a l'arc parlamentari, perquè vull recordar que hi ha la Laia Moliné que és de SDP, que no forma part de l'arc, i que també ha tingut una grandíssima aportació. I en concret doncs jo crec que s'ha d'agrair a tots, a les persones que hi han participat, perquè d'aquella llavor inicial es va passar a una feina, que fèiem cada divendres a les 9 del matí, que és parlar entre nosaltres, els consellers, que ha mencionat el Roger Padreny, i cada divendres... -no sé quants mesos hem estat, cinc mesos, sis mesos...- cada divendres a les 9 ens ocupàvem durant dues o tres hores d'aquest Acord de joventut. I la veritat és que, un cop més el maco és que ha estat un acord de consens. S'ha debatut molt, s'ha discutit molt, però el resultat, aquestes onze polítiques i aquests 72 punts d'acció pels joves, són punts que no només, saludo i assenyalo als joves dels partits d'Andorra, sinó també nosaltres hi hem estat tots d'acords. I al final, com també hem parlat abans al punt anterior, en aquest escenari postcrisi o encara de crisi, s'ha notat la necessitat d'emprendre encara amb més motiu, accions que tinguin un fort impacte positiu pels joves.

S'ha dit a l'exposició de motius, la pandèmia ha generat per exemple una major desocupació amb la gent menor de 30 anys, i és evident que aquest canvi de paradigma que hem viscut amb el Covid, pot inclús truncar projectes de vida. Estem dient una cosa molt important, no?. I el que hem intentat fer, i crec que sens dubte aconseguirem, amb totes les encomanes i totes les propostes que portem en aquesta Proposta d'acord pels joves, és catalitzar, a través de les administracions, no només el Govern sinó també els

comuns, perquè passin coses pels joves i que la situació, aquesta situació que hem hagut de viure, es converteixi en una successió d'oportunitats.

En aquest sentit, jo crec que el que hem intentat fer i crec que sens dubte hem fet és intentar deixar una Andorra millor del que ens l'hem trobat nosaltres, per totes les polítiques que tirarem endavant. I això ho assimilaria també quan es fan polítiques per les persones més grans. Al final, hem de tenir la generositat però també la consciència que, o bé hem estat joves o bé alguns sou joves, a mi m'agradaria dir que soc jove però ja per l'edat em direu que no, no?, però és que a més a més...

(Se sent riure)

No rigui senyor López, ja sé que ja no em toca. D'esperit... d'esperit i de cor! Però és que a més a més, si no som nosaltres, són els nostres germans o els nostres cosins, tenim o tindrem fills i filles que també passaran per això i, per tant, aquesta generositat en el fons ens reverteix cap a les nostres famílies, cosins, amics, parentela en general, perquè joves, o ho som o ho hem estat o ho seran els nostres descendents i generacions futures. De la mateixa manera que quan fem polítiques, com deia, per la gent més gran. Tots, per sort, acabarem sent persones més sèniors i per tant aquestes polítiques sempre reverteixen cap al benefici d'Andorra però també de les nostres famílies, perquè, insisteixo, o tots tenim joves o tots tenim persones més grans.

Crec que ens podríem estendre en parlar de les 72 mesures, però és que no acabaríem mai. Ens felicitem tots, perquè ens n'hem fet un fart. Ha quedat una proposta d'acord realment potent per aportar solucions als joves del nostre país, i que crec, com he dit abans, que ens n'hem de felicitar i que ho hem de celebrar com qui celebra el final d'una setmana d'escola, que el divendres tingui un motiu d'alegria com és aquesta Proposta d'acord de consens i que, ha costat feina però que ha quedat molt maca.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, senyor Alís?

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies senyora síndica.

“Desde luego”, si em permeteu l'expressió, el to del debat realment és molt cordial i la temàtica mereix la pena.

El dia 1 de setembre de 2020, el Grup Parlamentari Terceravia va rebre un correu electrònic signat per la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra, que plantejava un document adjunt anomenat “Les nostres decisions”. Un llarg decàleg d'accions i de modificacions de llei a fer amb perspectiva de joventut i impulsat per la pròpia joventut. El correu invitava a què el document fos complementat amb les aportacions del conjunt d'actors juvenils polítics i

socials del país. No negaré que personalment, en un primer moment, vaig pensar que era agosarat, presumtuós i que tan sols buscava un únic objectiu, el del màrqueting polític d'aquella formació. Ràpidament el vam passar a un dels membres de la nostra formació perquè l'analitzés i es posés a disposició dels seus creadors, valorant que el fons que es buscava no podia ser més que positiu pel conjunt de la ciutadania.

Aviat es va crear una taula de treball entre les seccions joves del Partit Socialdemòcrata, de Demòcrates per Andorra, del Partit Liberal, de Ciutadans Compromesos, de Socialdemocràcia i Progrés i de Terceravia, que va desenvolupar un segon document sobre la base del primer, i on es plasmaven les visions de cada secció jove i s'hi establia el posicionament de cada una d'elles sobre cada punt. Un cop fet això, cada secció jove va passar el document de treball a cada una de les formacions polítiques representades al Consell que van designar els seus representants per participar en una taula de treball, per tal de negociar, punt per punt, cadascuna de les propostes sorgides de la taula de treball participada per les seccions joves, i amb l'objectiu de presentar aquesta Proposta d'acord de Joventut.

A partir del dia 28 de gener, i durant gairebé sis mesos, ens vam trobar cada divendres a primera hora, com ha dit el company Naudi, per videoconferència per tal de desgranar i construir una proposta d'acord nascuda d'una representativa part del jovent del nostre país.

Entrant ja en matèria, la Proposta d'acord que avui votarem pretén respondre a les necessitats actuals de la joventut gràcies a un conjunt de noves propostes desenvolupades en 72 mesures destinades a millorar la qualitat de vida dels nostres joves i establir-los les bases per un millor futur. Aquestes accions trobaran concreció en un gran espectre d'àmbits com són les polítiques de participació juvenil i les relacions amb les administracions públiques, polítiques laborals, polítiques d'habitatge, polítiques de diversificació econòmica i dinamització econòmica, polítiques socials, polítiques de sanitat i salut pública, polítiques educatives, polítiques de gènere, polítiques culturals, mediambientals i de lluita contra els impactes del canvi climàtic i finalment, polítiques d'integració europea i internacional.

Val a dir que aquesta és la manera de fer que esperen els nostres conciutadans dels seus representants polítics. Un treball de negociació sense estridències ni protagonismes, un treball de mà estesa i d'empatia que només pot donar que bons fruits al conjunt de la ciutadania. Tots els presents sabeu que la política de la mà estesa, la negociació i la col·laboració ha estat sempre oferta per Terceravia, Unió Laurediana i Independents. En el marc d'aquesta Proposta d'acord, agraïm a la resta de forces polítiques d'aquest Consell General aquesta manera de fer i suggerim a Govern que en prengui nota.

Com he comentat diverses vegades, en el marc de la comissió de treball, he tingut la sensació d'estar elaborant un programa electoral per participar a unes eleccions. La diferència substancial era que, a l'entorn de la taula de redacció, en lloc d'haver-hi companys de partit hi havia adversaris, que en cap cas enemics, i que la base de treball, en lloc d'haver-la fet els òrgans del partit, l'havia fet el jovent d'Andorra. Aquest Consell General, amb aquesta Proposta d'acord de Joventut, que és transversal des del punt de vista de totes les accions a desenvolupar, per tots els ministeris, obliga a Govern a seguir les pautes establertes en aquest document.

No voldria acabar el meu discurs sense agrair l'esperit conciliador que ha tingut el company Roger Padreny com a organitzador i moderador de la taula de treball que ha desenvolupat aquest acord. Essent el membre més jove d'aquesta institució, has demostrat a tots que realment la joventut també és serena, coherent, implicada i aplicada.

No em voldria oblidar tampoc de tots els membres de les seccions joves dels partits polítics del país que avui estan aquí representats i que s'han implicat en aquesta tasca i que ens han donat la base de treball per poder desenvolupar aquest acord. Moltes gràcies a tots vosaltres.

I com no pot ser d'altra manera, Terceravia + Unió Laurediana + Independents votarà a favor d'aquesta Proposta d'acord.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Liberal, senyora Sílvia Ferrer.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies senyora síndica, gràcies senyor nunci per la perfecta higienització del faristol.

Gràcies als joves també que estan avui presents entre nosaltres i que han motivat justament la presentació d'aquesta Proposta d'acord de Joventut en la que hem estat treballant els grups parlamentaris d'aquesta Cambra.

Mesos després de començar les taules de treball de la Proposta d'acord de Joventut, el document ja és una realitat. El text legal neix de la posada en comú dels neguits del jovent del nostre país. Mitjançant un debat constructiu, s'ha arribat a un consens que pren la forma de la Proposta d'acord de Joventut. En aquest escenari, només des del treball conjunt, s'ha pogut arribar a prendre aquests acords. Només escoltant els joves es poden fer polítiques de joventut. Aquest exercici, per fi, s'ha fet de la forma alineada entre totes les forces polítiques parlamentàries, fet pel qual podem estar molt orgullosos, però que crec ens ha de servir d'alerta. Perquè els joves són el futur d'Andorra, però hem de treballar per dotar-los de les oportunitats que es mereixen.

El text que avui presentem, recull uns acords que incideixen de forma transversal en tots els àmbits de la vida dels joves. El jovent és especialment sensible als canvis, i en aquest sentit es preocupen pel llegat que els hi deixarem a les generacions futures. Temes d'àmbit més global, com el canvi climàtic i la sostenibilitat o d'altres més propers com les polítiques socials i d'accés al mercat laboral, són punts destacats d'aquest text. Però insisteixo, aquest acord ha de ser el pilar en el qual es desenvolupin les polítiques de joventut.

Ara és el torn dels polítics perquè les mesures recollides en aquesta Proposta d'acord siguin una realitat en un futur proper. Els consellers i conselleres generals ara tenim el deure de

vetllar pel seu compliment, és la nostra encomana, es un deure amb els joves i és un encàrrec del país.

Gràcies senyora síndica i gràcies per l'assistència dels joves i pel gran document aportat.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Ferrer.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Carles Sánchez?

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies senyora síndica.

Durant el gener del 2021 s'iniciaren els treballs parlamentaris que han possibilitat que avui votem la Proposta d'acord de Joventut.

Les joventuts de les diferents forces polítiques ens feien un encàrrec: donar forma i negociar les mesures per a la joventut que elles havien aprovat prèviament. Des del nostre grup parlamentari, ho vam tenir clar. Aquesta determinació, compartida amb la resta de grups, ens va dur a mantenir reunions ben bé setmanals durant aquests darrers mesos. En aquest procés, tot i les diferències ja conegudes en determinades posicions, s'ha evidenciat la voluntat negociadora de totes les parts. Aquesta voluntat, en el cas de la força que represento, es fonamenta en la confiança que l'objectiu d'aquesta proposta havia de prevaldre per sobre del càlcul. Parlem de 72 mesures que han de reforçar en onze àmbits les aspiracions i l'emancipació dels joves i les joves d'Andorra.

L'actual crisi econòmica derivada de la crisi sanitària provocada pel virus SARS-CoV-2, evidencia que els poders públics han d'oferir una resposta suplementària a la seva població, reforçant les garanties de què han de gaudir determinats sectors socials. La joventut és especialment vulnerable a les crisis econòmiques, ho vam veure el 2008 i els anys posteriors, i no només a Espanya i a França, sinó aquí, on la joventut, part fonamental, això és, que fonamenta, de la població activa, va viure un escenari de poca demanda d'ocupació i de dependència econòmica de les seves respectives famílies.

La joventut és un grup d'edat, sí, però és també el canvi i el pas de la vida infantil a la vida adulta, del cercle familiar a la participació a la societat. Això no es fa d'un dia per l'altre, sabem de la seva gradació, dels seus condicionants socials, de la disposició o no de rendes, dels entorns, etcètera. Aquesta característica fa que, durant les crisis, però no només, existeixi un risc d'exclusió manifest. Això no significa només que una persona pugui quedar-se sense renda, sinó que també les seves possibilitats de participació a la societat es vegin minvades. L'exclusió és contrària a l'emancipació, és a dir, contrària a prendre les regnes de la pròpia vida. I la nostra tasca és que cada jove pugui decidir, que cada jove gaudeixi en igualtat de les capacitats que li permetin esdevenir autònom, lliure.

Per aquest motiu que una proposta d'acord d'aquestes característiques ens és quelcom bàsic. Perquè aborda la situació de la joventut d'una manera verament transversal, des de

l'economia i el medi ambient a la salut, la cultura, l'ocupació, l'habitatge i les relacions internacionals. Perquè multiplica les seves mesures, des de la més aparentment petita fins a les que impliquen canvis substancials en lleis i en maneres de fer. Perquè implica el conjunt dels poders públics en la seva consecució, ja que tot i ser el Govern el seu principal destinatari, també implica els comuns, la justícia, la Caixa Andorrana de Seguretat Social i el foment de la perspectiva de joventut en el conjunt de les seves principals activitats.

Tot sovint, la veritable innovació es produeix en el canvi del punt de vista. Veure les polítiques públiques des d'una perspectiva de joventut permet llegir millor les problemàtiques i, és clar, les solucions. I en darrer terme, aquesta Proposta de joventut la considerem bàsica, això és que constitueix la base, perquè ens arriba des de les joventuts de les forces polítiques d'aquest país.

Des del nostre grup parlamentari, no podem sinó estar orgullosos i valorar amb èmfasi aquesta fita i aquest exercici de mirada llarga i de responsabilitat.

També vull compartir aquest sentiment de satisfacció amb els membres de la resta de grups que hi ha treballat. Hem fet quelcom inèdit. Crec que ens hem de felicitar.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Sánchez.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyora Sandra Codina.

La Sra. Alexandra Codina:

Gràcies senyora síndica.

Els meus companys ja han explicat molt bé i detalladament què implica aquesta Proposta d'acord. I no m'estendré gaire en aquest sentit.

Han detallat els beneficis que aporta per als nostres joves, han destacat com s'ha compromès el Consell General en la seva totalitat, per millorar el seu present i futur. I també, com ha quedat demostrat, que quan es treballa amb el mateix objectiu i quan aquest és tan prioritari, no importen els colors polítics, no importen les ideologies, els punts de vista sobre temes determinats o fins i tot les divergències. Tampoc importa l'edat, ja que aquesta Proposta d'acord s'ha elaborat amb participació de joves, els quals no superen els 25 anys, però també amb la de conselleres i consellers generals que coincidim amb la necessitat que cal reorientar certes polítiques a les necessitats del jovent, així com crear ponts que impliquin més en la vida política d'Andorra.

Precisament, la Proposta d'acord i tot el seu procés d'elaboració ha estat una excel·lent manera de fomentar aquesta implicació. Totes les seccions joves dels partits del país, amb o sense representació parlamentària, han treballat de manera conjunta durant mesos. És importantíssim aquest fet, perquè se'ls ha donat visibilitat. És a dir, la Proposta d'acord ha donat a conèixer a la població les seccions joves dels nostres partits i dels seus integrants.

A més, ho ha fet des de la millor vessant, demostrant com són de vàlides i necessàries. Sense la seva implicació i compromís, no estaríem parlant avui a l'hemicicle sobre una proposta d'acord històrica perquè té el consens de tots.

Gràcies per fer-ho possible, gràcies per la vostra participació. No és senzill, i menys amb els temps que corren, implicar-se en una secció jove, compaginar estudis, feina, família i amistats amb un compromís polític diu molt de vosaltres. També diu molt, i no me'n vull oblidar, dels que fan possible el Fòrum Nacional de la Joventut i les associacions juvenils, els quals també s'han implicat en el text.

Tant de bo l'èxit d'aquesta Proposta d'acord sigui un punt d'inflexió i faci augmentar els integrants d'aquesta branca dels partits tan necessària; tant de bo sigui el principi i la implicació dels joves en la política augmenti, tant en la participació electoral com també durant els mandats. El pluralisme és una pota essencial de la democràcia. Necessitem els joves per construir la millor Andorra. Ells tenen unes habilitats i competències indispensables per fer un país modern, de progrés i alineat amb l'evolució constant de les societats. Si ells hi són, Andorra avança millor i més ràpid. Als joves els hi hem demanat implicació, i han respost amb escreix a la demanda.

Avui votarem a favor de la seva Proposta d'acord. A canvi, nosaltres, els consellers i les conselleres generals els hi oferim el nostre compromís absolut en vetllar perquè les directrius d'aquesta Proposta d'acord es tirin endavant. Serà en benefici de tots.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Algun...Alguna altra intervenció?

A la vista de les intervencions, proposo l'aprovació de la Proposta d'acord per assentiment.

Declaro apropa...aprovada la Proposta d'acord de Joventut.

(Hi ha aplaudiments)

No havent-hi més punts a l'ordre del dia s'aixeca la sessió.

Conselleres i consellers, passeu un bon estiu i seguiu-vos cuidant.

Fins aviat.

(Són les 21.44h)